නමො තස්ස භගවතො අරහතො සම්මාසම්බුද්ධස්ස

සුත්තන්තපිටක

සංයුත්තනිකායෙ

සගාථාවග්ගපාළි

සංගායනස්ස පුච්ඡා විස්සජ්ජනා

පුච්ඡා – පඨමමහාසංගීතිකාලෙ ආවුසො ධම්මසංගාහකා මහාකස්සපාදයො මහාථෙරවරා පොරාණසංගීතිකාරා පඨමං විනයපිටකං සංගායිත්වා තදනන්තරං සුත්තන්තපිටකං සංගායන්තා දීඝනිකායඤ්ච මජ්ඣිමනිකායඤ්ච සංගායිත්වා තදනන්තරං කිංනාම පාවචනං සංගායිංසු.

විස්සජ්ජනා – පඨමමහාසංගීතිකාලෙ භන්තෙ ධම්මසංගාහකා මහාකස්සපාදයො පොරාණථෙරවරා පඨමං විනයපිටකං සංගායිත්වා තදනන්තරං සුත්තන්තපිටකං සංගායන්තා දීඝනිකායඤ්ච මජ්ඣිමනිකායඤ්ච සංගායිත්වා තදනන්තරං සත්තහි ච සුත්තසහස්සෙහි සත්තහි ච සුත්තසතෙහි ද්වාසට්ඨියා ච සුත්තෙහි පටිමණ්ඩිතං භාණවාරසතපරිමාණං සංයුත්තනිකායං නාම පාවචනං සංගායිංසු.

පුච්ඡා – සංයුත්තනිකායෙ ච ආවුසො සගාථාවග්ගො නිදානවග්ගො ඛන්ධවග්ගො සළායතනවග්ගො මහාවග්ගොති පඤ්චසංයුත්තප්පකරණානි, තෙසු පඨමං කතරං සංයුත්තප්පකරණං තෙ සංගායිංසු.

විස්සජ්ජනා – පඤ්චසු භන්තෙ සංයුත්තප්පකරණෙසු පඨමං සගාථාවග්ගසංයුත්තප්පකරණං සංගායිංසු.

පුච්ඡා – සගාථාවග්ගෙපි ආවුසො දෙවතාසංයුත්තාදිවසෙන එකාදසසංයුත්තානි, තෙසු පඨමං කතරං සංයුත්තං තෙ සංගායිංසු.

විස්සජ්ජනා – එකාදසසු භන්තෙ සංයුත්තෙසු පඨමං දෙවතාසංයුත්තං සංගායිංසු.

පුච්ඡා – දෙවතාසංයුත්තෙපි ආවුසො නළවග්ගාදයො අට්ඨ වග්ගා, ඔඝතරණසුත්තාදීනි ච එකාසීති සුත්තානි, තෙසු පඨමං කතරං වග්ගං කතරඤ්ච සුත්තං සගායිංසු.

විස්සජ්ජනා – අට්ඨසු භන්තෙ වග්ගෙසු පඨමං නළවග්ගං එකාසීතියා ච සුත්තෙසු පඨමං ඔඝතරණසුත්තං සංගායිංසු.

සාධු සාධු ආවුසො, මයම්පි දානි තතොයෙව පට්ඨාය සංගීතිපුබ්බඞ්ගමානි පුච්ඡනවිස්සජ්ජනකිච්චානි ආවහිතුං සමාරභාම.

දෙවතාසංයුත්ත

ඔඝතරණසුත්ත

පුච්ඡා – තෙනාවුසො භගවතා ජානතා පස්සතා අරහතා සම්මාසම්බුද්ධෙන ඔඝතරණසුත්තං කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සාවත්ථියං භන්තෙ අඤ්ඤතරං දෙවතං ආරබ්භ භාසිතං, අඤ්ඤතරා භන්තෙ දෙවතා අභික්කන්තාය රත්තියා අභික්කන්තවණ්ණා කෙවලකප්පං ජෙතවනං ඔභාසෙත්වා යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි, උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං අට්ඨාසි, එකමන්තං ඨිතා ඛො සා දෙවතා භගවන්තං එතදවොච ‘‘කථං නු ත්වං මාරිස ඔඝමතරී’’ති,

තස්මිං භන්තෙ වත්ථුස්මිං ‘‘අප්පතිට්ඨං ඛ්වාහං ආවුසො අනායූහං ඔඝමතරිං’’ති, එවං ඛො භන්තෙ භගවතා භාසිතං.

අච්චෙන්තිසුත්ත

පුච්ඡා – අච්චෙන්තිසුත්තං පනාවුසො භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සාවත්ථියං භන්තෙ අඤ්ඤතරං දෙවතං ආරබ්භ භාසිතං. අඤ්ඤතරා භන්තෙ දෙවතා භගවන්තං එතදවොච–

''අච්චෙන්ති කාලා තරයන්ති රත්තියො,
වයොගුණා අනුපුබ්බං ජහන්ති,
එතං භයං මරණෙ පෙක්ඛමානො,
පුඤ්ඤානි කයිරාථ සුඛාවහානී''ති–

තස්මිං භන්තෙ වත්ථුස්මිං –

''අච්චෙන්ති කාලා තරයන්ති රත්තියො,
වයොගුණා අනුපුබ්බං ජහන්ති,
එතං භයං මරණෙ පෙක්ඛමානො,
ලොකාමිසං පජහෙ සන්තිපෙක්ඛො''ති –

එවං ඛො භන්තෙ භගවතා භාසිතං.

සත්තිසුත්ත

පුච්ඡා – සත්තිසුත්තං පනාවුසො භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සාවත්ථියං භන්තෙ අඤ්ඤතරං දෙවතං ආරබ්භ භාසිතං, අඤ්ඤතරා භන්තෙ දෙවතා භගවන්තං එතදවොච–

''සත්තියා විය ඔමට්ඨො, ඩය්හමානොව මත්ථකෙ;
කාමරාගප්පහානාය, සතො භික්ඛු පරිබ්බජෙ''ති–

තස්මිං භන්තෙ වත්ථුස්මිං–

සත්තියා විය ඔමට්ඨො ඩය්හමානොව මත්ථකෙ;
සක්කායදිට්ඨිප්පහානාය, සතො භික්ඛු පරිබ්බජෙති;

එවං ඛො භන්තෙ භගවතා භාසිතං.

සත්තියා විය ඔමට්ඨො, ඩය්හමානොව මත්ථකෙ;
කාමරාගප්පහානාය, සතො භික්ඛු පරිබ්බජෙ –

සත්තියා විය ඔමට්ඨො, ඩය්හමානොව මත්ථකෙ,
සක්කායදිට්ඨිප්පමානාය, සතො භික්ඛු පරිබ්බජෙ –

ජටාසුත්ත

පුච්ඡා – ජටාසුත්තං පනාවුසො භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සාවත්ථියං භන්තෙ අඤ්ඤතරං දෙවතං ආරබ්භ භාසිතං, අඤ්ඤතරා භන්තෙ දෙවතා භවගන්තං එතදවොච–

''අන්තො ජටා බහිජටා, ජටාය ජටිතා පජා;
තං තං ගොතම පුච්ඡාමි, කො ඉමං විජටයෙ ජට''න්ති–

තස්මිං භන්තෙ වත්ථුස්මිං –

සීලෙ පතිට්ඨාය නරො සපඤ්ඤො, චිත්තං පඤ්ඤඤ්ච භාවයං;
ආතාපී නිපකො භික්ඛු, සො ඉමං විජටයෙ ජටං.

යෙසං රාගො ච දොසො ච, අවිජ්ජා ච විරාජිතා;
ඛීණාසවා අරහන්තො, තෙසං විජටිතා ජටාති;

එවමාදිනා භන්තෙ භගවතා භාසිතං.

සීලෙ පතිට්ඨාය නරො සපඤ්ඤො, චිත්තං පඤ්ඤඤ්ච භාවයං;
ආතාපී නිපකො භික්ඛු, සො ඉමං විජටයෙ ජටං–

යෙසං රාගො ච දොසො ච, අවිජ්ජා ච විරාජිතා;
ඛීණාසවා අරහන්තො, තෙසං විජටිතා ජටා–

යත්ථ නාමඤ්ච රූපඤ්ච, අසෙසං උපරුජ්ඣති;
පටිඝං රූපසඤ්ඤා ච, එත්ථෙසා ඡිජ්ජතෙ ජටා.

අච්ඡරාසුත්ත

පුච්ඡා – අච්ඡරාසුත්තං පනාවුසො භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සාවත්ථියං භන්තෙ අඤ්ඤතරං දෙවපුත්තං ආරබ්භ භාසිතං. අඤ්ඤතරො භන්තෙ දෙවපුත්තො භගවන්තං එතදවොච–

''අච්ඡරාගණසඞ්ඝට්ඨං, පිසාච ගණසෙවිතං;
වනන්තං මොහනං නාම, කථං යාත්‍රා භවිස්සතී''ති.

තස්මිං භන්තෙ වත්ථුස්මිං–

''උජුකො නාම සො මග්ගො, අභයා නාම සා දිසා,
රථො අකූජනො නාම, ධම්මචක්කෙහි සංයුතො.

හිරී තස්ස අපාලම්බො, සත්‍යස්ස පරිවාරණං;
ධම්මාහං සාරථිං බ්‍රූමි, සම්මාදිට්ඨි පුරෙජවං.

යස්ස එතාදිසං යානං, ඉත්ථියා පුරිසස්ස වා;
ස වෙ එතෙන යානෙන, නිබ්බානස්සෙව සන්තිකෙ''ති.

එවං ඛො භන්තෙ භගවතා භාසිතං.

අච්ඡරාගණසඞ්ඝුට්ඨං , පිසාචගණසෙවිතං;
වනන්තං මොහනං නාම, කථං යාත්‍රා භවිස්සති–

ජරාසුත්ත

පුච්ඡා – ජරාසුත්තං පනාවුසො භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සාවත්ථියං භන්තෙ අඤ්ඤතරං දෙවතං ආරබ්භ භාසිතං. අඤ්ඤතරා භන්තෙ දෙවතා භගවන්තං එතදවොච–

''කිං සු යාව ජරා සාධු, කිං සු සාධු පතිට්ඨිතං;
කිං සු නරානං රතනං, කිං සු චොරෙහි දූහර''න්ති.

තස්මිං භන්තෙ වත්ථුස්මිං–

''සීලං යාව ජරා සාධු, සද්ධා සාධු පතිට්ඨිතා;
පඤ්ඤා නරානං රතනං, පුඤ්ඤං චොරෙහි දූහර''න්ති.

එවං ඛො භන්තෙ භගවතා භාසිතං.

කිං සු යාව ජරා සාධු.

කිං සු සාධු පතිට්ඨිතං.

කිං සු නරානං රතනං.

කිං සු චොරෙහි දූහරං.

දෙවපුත්තසංයුත්ත

සුබ්‍රහ්මසුත්ත

පුච්ඡා – තෙනාවුසො භගවතා ජානතා පස්සතා අරහතා සම්මාසම්බුද්ධෙන සුබ්‍රහ්මසුත්තං කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කතඤ්ච භාසිතං. කීදිසො ච තත්ථ ධම්මපටිග්ගාහකස්ස ධම්මස්සවනානිසංසො අධිගතො.

විස්සජ්ජනා – රාජගහෙ භන්තෙ සුබ්‍රහ්මදෙවපුත්තං ආරබ්භ භාසිතං. සුබ්‍රහ්මා භන්තෙ දෙවපුත්තො මරණභයභීතො භගවන්තං උපසඞ්කමිත්වා එතදවොච–

''නිච්චං උත්‍රස්තමිදං චිත්තං, නිච්චං උබ්බිග්ගමිදං මනො;
අනුප්පන්නෙසු කිච්ඡෙසු, අථො උප්පතිතෙසු ච;
සචෙ අත්ථි අනුත්‍රස්තං, තං මෙ අක්ඛාහි පුච්ඡිතො''ති–

තස්මිං භන්තෙ වත්ථුස්මිං.

''නාඤ්ඤත්‍ර බොජ්ඣා තපසා, නාඤ්ඤත්‍රින්ද්‍රියසංවරා;
නාඤ්ඤත්‍ර සබ්බනිස්සග්ගා, සොත්ථිං පස්සාමි පාණින''න්ති.

එවං ඛො භන්තෙ භගවතා භාසිතං. දෙසනාපරියොසානෙ ච භන්තෙ සුබ්‍රහ්මස්ස දෙවපුත්තස්ස තස්මිංයෙව ආසනෙ විරජං වීතමලං ධම්මචක්ඛුං උදපාදි, ''යංකිඤ්චි සමුදයධම්මං, සබ්බං තං නිරොධධම්ම''න්ති.

නිච්චං උත්‍රස්තමිදං චිත්තං, නිච්චං උබ්බිග්ගමිදං මනො;
අනුප්පන්නෙසු කිච්ඡෙසු, අථො උප්පතිතෙසු ච;
සචෙ අත්ථි අනුත්‍රස්ත, තං මෙ අක්ඛාහි පුච්ඡිතො-හු–

නාඤ්ඤත්‍ර බොජ්ඣා තපසා, නාඤ්ඤත්‍රින්ද්‍රියසංවරා;
නාඤ්ඤත්‍ර සබ්බනිස්සග්ගා, සොත්ථිං පස්සාමි පාණිනං–

රොහිතස්සසුත්ත

පුච්ඡා – රොහිතස්සසුත්තං පනාවුසො භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සාවත්ථියං භන්තෙ රොහිතස්සං දෙවපුත්තං ආරබ්භ භාසිතං. රොහිතස්සො භන්තෙ දෙවපුත්තො භගවන්තං එතදවොච ''යත්ථ නු ඛො භන්තෙ න ජායති න ජීයති න මීයති න චවති න උපපජ්ජති, සක්කා නු ඛො සො භන්තෙ ගමනෙන ලොකස්ස අන්තො ඤාතුං වා දට්ඨුං වා පාපුණිතුං වා''ති. තස්මිං භන්තෙ වත්ථුස්මිං ''යත්ථ ඛො ආවුසො න ජායති න ජීයති න මීයති න චවති න උපපජ්ජති, නාහං තං ගමනෙන ලොකස්ස අන්තං ඤාතෙය්‍යං අට්ඨෙය්‍යං පත්තෙය්‍යන්ති වදාමී''ති එවමාදිනා භන්තෙ භගවතා භාසිතං.

කොසලසංයුත්ත

දහරසුත්ත

පුච්ඡා – දහරසුත්තං පනාවුසො භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සාවත්ථියං භන්තෙ රාජානං පසෙනදිං කොසලං ආරබ්භ භාසිතං. රාජා භන්තෙ පසෙනදි කොසලො යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි, උපසඞ්කමිත්වා භගවතා සද්ධිං සම්මොදි, එකමන්තං නිසින්නො ඛො භන්තෙ රාජා පසෙනදි කොසලො භගවන්තං එතදවොච ''භවම්පි නො ගොතමො 'අනුත්තරං සම්මාසම්බොධිං අභිසම්බුද්ධො'ති

පටිජානාතී''ති. තස්මිං භන්තෙ වත්ථුස්මිං ''යඤ්හි තං මහාරාජ සම්මා වදමානොවදෙය්‍ය 'අනුත්තරං සම්මාසම්බොධිං අභිසම්බුද්ධො'ති , මමෙව තං සම්මා වදමානො වදෙය්‍යා''ති එවමාදිනා භන්තෙ භගවතා භාසිතං.

තස්මා හි පණ්ඩිතො පොසො, සම්පස්සං අත්ථමත්තනො;
භුජඞ්ගමං පාවකඤ්ච, ඛත්තියඤ්ච යසස්සිනං;
භික්ඛුඤ්ච සීලසම්පන්නං, සම්මදෙව සමාචරෙ–

අත්තරක්ඛිතසුත්ත

පුච්ඡා – අත්තරක්ඛිතසුත්තං පනාවුසො භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සාවත්ථියං භන්තෙ රාජානංයෙව පසෙනදිං කොසලං ආරබ්භ භාසිතං. රාජා භන්තෙ පසෙනදි කොසලො භගවන්තං උපසඞ්කමිත්වා ''ඉධ මය්හං භන්තෙ රහොගතස්ස පටිසල්ලීනස්ස එවං චෙතසො පරිවිතක්කො උදපාදී''ති එවමාදිකං වචනං අවොච. භගවා ච භන්තෙ එවමෙතං මහාරාජ එවමෙතං මහාරාජාති එවමාදිනා විභජිත්වා භාසිතං.

කායෙන සංවරො සාධු, සාධු වාචාය සංවරො;
මනසා සංවරො සාධු, සාධු, සබ්බත්ථ සංවරො;
සබ්බත්ථ සංවුතො ලජ්ජී, රක්ඛිතොති පවුච්චති.

අප්පකසුත්ත

පුච්ඡා – අප්පකසුත්තං පනාවුසො භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සාවත්ථියං භන්තෙ රාජානංයෙව පසෙනදිං කොසලං ආරබ්භ භාසිතං. රාජා භන්තෙ පසෙනදි කොසලො භගවන්තං උපසඞ්කමිත්වා ''ඉධ මය්හං භන්තෙ රහොගතස්ස පටිසල්ලීනස්ස එවං චෙතසො පරිවිතක්කො උදපාදි අප්පකා තෙ සත්තා ලොකස්මිං, යෙ උළාරෙ උළාරෙ භොගෙ ලභිත්වා න චෙව මජ්ජන්ති න ච පමජ්ජන්ති, න ච කාමෙසු ගෙධං ආපජ්ජන්ති''ති එවමාදිකං වචනං අවොච. භගවා ච භන්තෙ ''එවමෙතං මහාරාජ එවමෙතං මහාරාජා''ති එවමාදිනා අප්පකසුත්තං භාසිතං.

මල්ලිකාසුත්ත

පුච්ඡා – මල්ලිකාසුත්තං පනාවුසො භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සාවත්ථියං භන්තෙ රාජානංයෙව පසෙනදිං කොසලං ආරබ්භ භාසිතං. රාජා භන්තෙ පසෙනදි කොසලො මල්ලිකං දෙවිං එතදවොච ''අත්ථි නු ඛො තෙ මල්ලිකෙ කොචඤ්ඤො අත්තනා පියතරො''ති. තස්මිං වත්ථුස්මිං සබ්බාදිසා අනුපරිගම්ම චෙතසාති එවමාදිනා භන්තෙ භගවතා භාසිතං.

සබ්බා දිසා අනුපරිගම්ම චෙතසා, නෙවජ්ඣගා පියතරමත්තනා ක්වචි. එවං පියො පුථු අත්තා පරෙසං, තස්මා න හිංසෙ පරමත්තකාමො–

සත්තජටිලසුත්ත

පුච්ඡා – තෙනාවුසො භගවතා...පෙ.... සම්මාසම්බුද්ධෙන සත්තජටිලසුත්තං කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සාවත්ථියං භන්තෙ රාජානං පසෙනදිං කොසලං ආරබ්භ භාසිතං. රාජා භන්තෙ පසෙනදි කොසලො අචිරපක්කන්තෙසු සත්තසු ච ජටිලෙසු සත්තසු ච නිගණ්ඨෙසු සත්තසු ච අචෙලකෙසු සත්තසු ච එකසාටකෙසු සත්තසු ච පරිබ්බාජකෙසු යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි, උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි, එකමන්තං නිසින්නො ඛො භන්තෙ රාජා පසෙනදි කොසලො භගවන්තං එතදවොච ''යෙ තෙ භන්තෙ ලොකෙ අරහන්තො වා අරහත්තමග්ගං වා සමාපන්නා, එතෙ තෙසං අඤ්ඤතරා''ති. තස්මිං භන්තෙ වත්ථුස්මිං ''දුජ්ජානං ඛො එතං මහාරාජ තයා ගිහිනා කාමභොගිනා පුත්තසම්බාධසයනං අජ්ඣාවසන්තෙන කාසිකචන්දනං පච්චනුභොන්තෙන මාලාගන්ධවිලෙපනං ධාරයන්තෙන ජාතරූපරජතං සාදියන්තෙන ''ඉමෙ වා අරහන්තො, ඉමෙ වා අරහත්තමග්ගං සමාපන්නා''ති එවමාදිනා භන්තෙ භගවතා භාසිතං.

න වණ්ණරූපෙන නරො සුජානො, න විස්සසෙ ඉත්තරදස්සනෙන;

සුසඤ්ඤතානඤ්හි වියඤ්ජනෙන, අසඤ්ඤතා ලොකමිමං චරන්ති.

පතිරූපකො මත්තිකාකුණ්ඩලොව, ලොහඩ්ඪමාසොව සුවණ්ණඡන්නො;
චරන්ති ලොකෙ පරිවාරඡන්නා, අන්තො අසුද්ධා බහිසොභමානා-හු

පඤ්චරාජසුත්ත

පුච්ඡා – පඤ්චරාජසුත්තං පනාවුසො භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සාවත්ථියං භන්තෙ රාජානංයෙව පසෙනදිං කොසලං ආරබ්භ භාසිතං. රාජා භන්තෙ පසෙනදි කොසලො භගවන්තං එතදවොච ''කිං නු ඛො භන්තෙ කාමානං අග්ග''න්ති. තස්මිං භන්තෙ වත්ථුස්මිං ''මනාපපරියන්තං ඛ්වාහං මහාරාජ පඤ්චසු කාමගුණෙසු අග්ගන්ති වදාමී''ති එවමාදිනා භන්තෙ භගවතා භාසිතං.

ඉධ භන්තෙ අම්හාකං පඤ්චන්නං රාජූනං පඤ්චහි කාමගුණෙහි සමප්පිතානං සමඞ්ගීභූතානං පරිචාරයමානානං අයමන්තරාකථා උදපාදි 'කිං නු ඛො කාමානං අග්ග'න්ති–

පදුමං යථා කොකනදං සුගන්ධං, පාතො සියා ඵුල්ලමවීතගන්ධං. අඞ්ගීරසං පස්ස විරොචමානං, තපන්තමාදිච්චමිවන්තලික්ඛෙ–

දුතියඅපුත්තකසුත්ත

පුච්ඡා – දුතියඅපුත්තකසුත්තං පනාවුසො භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සාවත්ථියං භන්තෙ රාජානංයෙව පසෙනදිං කොසලං ආරබ්භ භාසිතං. රාජා භන්තෙ පසෙනදි කොසලො භගවන්තං උපසඞ්කමිත්වා ''ඉධ භන්තෙ සාවත්ථියං සෙට්ඨි ගහපති කාලඞ්කතො, තමහං අපුත්තකං සාපතෙය්‍යං රාජන්තෙපුරං අතිහරිත්වා ආගච්ඡාමී''ති එවමාදිකං වචනං අවොච. භගවා ච භන්තෙ ''එවමෙතං මහාරාජ, එවමෙතං මහාරාජ, භූතපුබ්බං සො මහාරාජ සෙට්ඨි ගහපති තග්ගරසිඛිං නාම පච්චෙකසම්බුද්ධං පිණ්ඩපාතෙන පටිපාදෙසී''ති එවමාදිනා තස්ස සෙට්ඨිස්ස ගහපතිස්ස අතීතං වත්ථුං ආහරිත්වා පරියොසානෙ චතූහි ගාථාහි භාසිතං.

ධඤ්ඤං ධනං රජතං ජාතරූපං, පරිග්ගහං වාපි යදත්ථි කිඤ්චි,
දාසා කම්මකරා පෙස්සා, යෙ චස්ස අනුජීවිනො.

සබ්බං නාදාය ගන්තබ්බං, සබ්බං නික්ඛිප්පගාමිනං;
යඤ්ච කරොති කායෙන, වාචාය උදචෙතසා.

තඤ්හි තස්ස සකං හොති, තංව ආදාය ගච්ඡති;
තංවස්ස අනුගං හොති, ඡායාව අනපායිනී.

තස්මා කරෙය්‍ය කල්‍යාණං, නිචයං සම්පරායිකං;
පුඤ්ඤානි පරලොකස්මිං, පතිට්ඨා හොන්ති පාණිනං –

මාරසංයුත්ත

තපොකම්මසුත්ත

පුච්ඡා – තපොකම්මසුත්තං පනාවුසො භගවතා ජිනෙන කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – උරුවෙලායං භන්තෙ මාරං පාපිමන්තං ආරබ්භ භාසිතං. මාරො භන්තෙ පාපිමා භගවන්තං උපසඞ්කමිත්වා ගාථාය අජ්ඣභාසි.

''තපොකම්මා අපක්කම්ම, යෙන සුජ්ඣන්ති මාණවා;
අසුද්ධො මඤ්ඤසි සුද්ධො, සුද්ධිමග්ගා අපරද්ධො''ති.

තස්මිං භන්තෙ වත්ථුස්මිං–

''අනත්ථසංහිතං ඤත්වා, යං කිඤ්චි අමරං තපං;

සබ්බං නත්ථාවහං හොති, පීයාරිත්තංව ධම්මනි;
සීලං සමාධි පඤ්ඤඤ්ච, මග්ගං බොධාය භාවයං;
පත්තොස්මි පරමං සුද්ධිං, නිහතො ත්වමසි අන්තකා''ති.

එවං ඛො භන්තෙ භගවතා ජිනෙන භාසිතං.

තපොකම්මා අපක්කම්ම, යෙ න සුජ්ඣන්ති මාණවා;
අසුද්ධො මඤ්ඤසි සුද්ධො, සුද්ධිමග්ගා අපරද්ධො–

අනත්ථසංහිතං ඤත්වා, යංකිඤ්චි අමරං තපං;
සබ්බං නත්ථාවහං හොති, පීයාරිත්තංව ධම්මනි;

හත්ථිරාජවණ්ණසුත්ත

පුච්ඡා – හත්ථිරාජවණ්ණසුත්තං පනාවුසො භවගතා ජිනෙන කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – උරුවෙලායං භන්තෙ මාරකංයෙව පාපිමන්තං ආරබ්භ භාසිතං. මාරො භන්තෙ පාපිමා භගවතො භයං ඡම්භිතත්තං ලොමහංසං උප්පාදෙතුකාමො මහන්තං හත්ථිරාජවණ්ණං අභිනිම්මිනිත්වා යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි.

තස්මිං භන්තෙ වත්ථුස්මිං–

''සංසරං දීඝමද්ධානං, වණ්ණං කත්වා සුභාසුභං;
අලං තෙ තෙන පාපිම, නිහතො ත්වමසි අන්තකා''ති.

එවං ඛො භන්තෙ භගවතා ජිනෙන භාසිතං.

සංසරං දීඝමද්ධානං, වණ්ණං කත්වා සුභාසුභං,
අලං තෙ තෙන පාපිම, නිහතො ත්වමසි අන්තක –

භික්ඛුනීසංයුත්ත

ආළවිකාසුත්ත

පුච්ඡා – ඉදානි ආවුසො භික්ඛුනී සංයුත්තං පුච්ඡාමි, යං තස්ස භගවතො අරහතො සම්මාසම්බුද්ධස්ස සාවිකාහි ථෙරීහි අත්තනො

ච බුද්ධසාසනස්ස ච යථාභූතං ගුණං පකාසෙත්වා භාසිතං. තත්ථාවුසො පඨමං පොරාණකෙහි මහාකස්සපාදීහි ධම්මසංගාහකෙහි ථෙරවරෙහි සංගීතං ආළවිකාසුත්තං කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කෙන කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සාවත්ථියං භන්තෙ මාරං පාපිමන්තං ආරබ්භ ආළවිකාය භික්ඛුනියා භාසිතං. මාරො භන්තෙ පාපිමා ආළවිකාය භික්ඛුනියා භයං ඡම්භිතත්තං ලොමහංසං උප්පාදෙතුකාමො විවෙකම්හා චාවෙතුකාමො ආළවිකං භික්ඛුනිං ගාථාය අජ්ඣභාසි–

''නත්ථි නිස්සරණං ලොකෙ, කිං විවෙකෙන කාහසි;
භුඤ්ජස්සු කාමරතියො, මාහු පච්ඡානුතාපිනී''ති.

තස්මිං භන්තෙ වත්ථුස්මිං–

''අත්ථි නිස්සරණං ලොකෙ, පඤ්ඤාය මෙ සුඵුස්සිතං;
පමත්තබන්ධු පාපිම, න ත්වං ජානාසි තං පදං;
සත්තිසූලූපමා කාමා, ඛන්ධාසං අධිකුට්ටනා;
යං ත්වං කාමරතිං බ්‍රූසි, අරති මය්හ සා අහු''ති.

එවං ඛො භන්තෙ ආළවිකාය භික්ඛුනියා භාසිතං.

නත්ථි නිස්සරණං ලොකෙ, කිං විවෙකෙන කාහසි;
භුඤ්ජස්සු කාමරතියො, මාහු පච්ඡානුතාපිනී-හු–

අත්ථි නිස්සරණං ලොකෙ, පඤ්ඤාය මෙ සුඵුස්සිතං;
පමත්තබන්ධු පාපිම, න ත්වං ජානාසි තං පදං.

සත්තිසූලූපමා කාමා, ඛන්ධාසං අධිකුට්ටනා;
යං ත්වං කාමරතිං බ්‍රූසි, අරති මය්හ සා අහු–

සොමාසුත්ත

පුච්ඡා – සොමාසුත්තං පනාවුසො කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කෙන කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සාවත්ථියංයෙව භන්තෙ අන්ධවනෙ මාරං පාපිමන්තං ආරබ්භ සොමාය භික්ඛුනියා භාසිතං. මාරො භන්තෙ පාපිමා සොමාය භික්ඛුනියා භයං ඡම්භිතත්තං ලොමහංසං උප්පාදෙතුකාමො සමාධිම්හා වාවෙතුකාමො සොමං භික්ඛුනිං ගාථාය අජ්ඣභාසි.

''යං තං ඉසීහි පත්තබ්බං, ඨානං දුරභිසම්භවං;
න තං ද්වඞ්ගුලපඤ්ඤාය, සක්කා පප්පොතුමිත්ථියා''ති.

තස්මිං භන්තෙ වත්ථුස්මිං–

''ඉත්ථිභාවො කිං කයිරා, චිත්තම්හි සුසමාහිතෙ;
ඤාණම්හි වත්තමානම්හි, සම්මා ධම්මං විපස්සතො;
යස්ස නූන සියා එවං, ඉත්ථාහං පුරිසොති වා;
කිඤ්චි වා පන අඤ්ඤස්මි, තං මාරො වත්තුමරහතී''ති.

එවං ඛො භන්තෙ සොමාය භික්ඛුනියා අරියසාවිකාය භාසිතං.

යං තං ඉසීහි පත්තබ්බං, ඨානං දුරභිසම්භවං;
න තං ද්වඞ්ගුලපඤ්ඤාය, සක්කා පප්පොතුමිත්ථියා–

ඉත්ථී භාවො කිං කයිරා, චිත්තම්හි සුසමාහිතෙ;
ඤාණම්හි වත්ත මානම්හි, සම්මා ධම්මං විපස්සතො.

යස්ස නූන සියා එවං, ඉත්ථාහං පුරිසොති වා;
කිඤ්චි වා පන අඤ්ඤස්මි, තං මාරො වත්තුමරහති.

කිසාගොතමීසුත්ත

පුච්ඡා – තත්ථාවුසො කිසාගොතමීසුත්තං කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කෙන කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සාවත්ථියංයෙව භන්තෙ අන්ධවනෙ මාරං පාපිමන්තං ආරබ්භ කිසාගොතමියා භික්ඛුනියා ථෙරියා භාසිතං. මාරො භන්තෙ පාපිමා කිසාගොතමියා භික්ඛුනියා භයං ඡම්භිතත්තං ලොමහංසං උප්පාදෙතුකාමො සමාධිම්හා වාවෙතුකාමො කිසාගොතමිං භික්ඛුනිං ගාථාය අජ්ඣභාසි–

''කිං නු ත්වං මතපුත්තාව, එකමාසි රුදම්මුඛී;
වනමජ්ඣගතා එකා, පුරිසං නු ගවෙසසී''ති.

තස්මිං භන්තෙ වත්ථුස්මිං–

අච්චන්තං මතපුත්තාම්හි, පුරිසා එතදන්තිකා;
න සොචාමි න රොදාමි, න තං භායාමි ආවුසො.

සබ්බත්ථ විහතා නන්දී, තමොක්ඛන්ධො පදාලිතො;
ජෙත්වාන මච්චුනො සෙනං, විහරාමි අනාසවා''ති.

එවං ඛො භන්තෙ කිසාගොතමියා භික්ඛුනියා භාසිතං.

කිං නු ත්වං මතපුත්තාව, එකමාසි රුදම්මුඛී;
වනමජ්ඣගතා එකා, පුරිසං නු ගවෙසසි-හු–

අච්චන්තං මතපුත්තාම්හි, පුරිසා එතදන්තිකා;
න සොචාමි න රොදාමි, න තං භායාමි ආවුසො.

සබ්බත්ථ විහතා නන්දී, තමොක්ඛන්ධො පදාලිතො;
ජෙත්වාන මච්චුනො සෙනං, විහරාමි අනාසවා.

උප්පලවණ්ණාසුත්ත

පුච්ඡා – තත්ථාවුසො පොරාණෙහි සංගීතිකාරමහාථෙරවරෙහි සංගීතං උප්පලවණ්ණාසුත්තං කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කෙන කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සාවත්ථියංයෙව භන්තෙ අන්ධවනෙ මාරං පාපිමන්තං ආරබ්භ උප්පලවණ්ණාය භික්ඛුනියා භාසිතං. මාරො භන්තෙ පාපිමා උප්පලවණ්ණාය භික්ඛුනියා භයං ඡම්භිතත්තං ලොමහංසං උප්පාදෙතුකාමො සමාධිම්හා චාවෙතුකාමො උප්පලවණ්ණං භික්ඛුනිං ගාථාය අජ්ඣභාසි–

‘‘සුපුප්ඵිතග්ගං උපගම්ම භික්ඛුනි, එකා තුවං තිට්ඨසි සාලමූලෙ. න චත්ථි තෙ දුතියා වණ්ණධාතු, බාලෙ න ත්වං භායසි ධුත්තකාන’’න්ති.

තස්මිං භන්තෙ වත්ථුස්මිං–

‘‘සතං සහස්සානිපි ධුත්තකානං,
ඉධාගතා තාදිසකා භවෙය්‍යුං;
ලොමං න ඉඤ්ජාමි න සන්තසාමි,
න මාර භායාමි තමෙකිකාපි.

එසා අන්තරධායාමි, කුච්ඡිං වා පවිසාමි තෙ;
පඛුමන්තරිකායම්පි, තිට්ඨන්තිං මං න දක්ඛසි.

චිත්තස්මිං වසීභූතාම්හි, ඉද්ධිපාදා සුභාවිතා;
සබ්බබන්ධනමුත්තාම්හි, න තං භායාමි ආවුසො’’ති.

එවං ඛො භන්තෙ උප්පලවණ්ණාය භික්ඛුනියා භාසිතං.

චාලාසුත්ත

පුච්ඡා – තත්ථාවුසො චාලාසුත්තං කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කෙන කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සාවත්ථියං භන්තෙ අන්ධවනෙ මාරංයෙව පාපිමන්තං ආරබ්භ චාලාය භික්ඛුනියා අරියසාවිකාය භාසිතං. මාරො භන්තෙ පාපිමා චාලං භික්ඛුනිං උපසඞ්කමිත්වා එතදවොච ‘‘කිං නු ත්වං භික්ඛුනි න රොචෙසී’’ති. ජාතිං ඛ්වාහං ආවුසො න රොචෙමී’’ති.

කිං නු ජාතිං න රොචෙසි, ජාතො කාමානි භුඤ්ජති;
කො නු තං ඉදමාදපයි, ජාතිං මා රොච භික්ඛුනීති.

තස්මිං භන්තෙ වත්ථුස්මිං–

ජාතස්ස මරණං හොති, ජාතො දුක්ඛානි ඵුස්සති;
බන්ධං වධං පරික්ලෙසං, තස්මා ජාතිං න රොචයෙ.

බුද්ධො ධම්මමදෙසෙසි, ජාතියා සමතික්කමං;
සබ්බදුක්ඛප්පහානාය, සො මං සච්චෙ නිවෙසයි.

යෙ ච රූපූපගා සත්තා, යෙ ච අරූපට්ඨායිනො;
නිරොධං අප්පජානන්තා, ආගන්තාරො පුනබ්භවන්ති.

එවං ඛො භන්තෙ චාලාය භික්ඛුනියා භාසිතං.

කිං නු ජාතිං න රොචෙසි, ජාතො කාමානි භුඤ්ජති;
කො නු තං ඉදමාදපයි, ජාතිං මා රොච භික්ඛුනී.

ජාතස්ස මරණං හොති, ජාතො දුක්ඛානි ඵුස්සති;
බන්ධං වධං පරික්ලෙසං, තස්මා ජාතිං න රොචයෙ.

බුද්ධො ධම්මමදෙසෙසි, ජාතියා සමතික්කමං,
සබ්බදුක්ඛප්පහානාය, සො මං සච්චෙ නිවෙසයි.

සෙලාසුත්ත

පුච්ඡා – තත්ථාවුසො සෙලාසුත්තං කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කෙන කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සාවත්ථියං භන්තෙ මාරංයෙව පාපිමන්තං ආරබ්බ්භ සෙලාය භික්ඛුනියා අරියසාවිකාය භාසිතං. මාරො භන්තෙ පාපිමා සෙලාය භික්ඛුනියා භයං ඡම්භිතත්තං ලොමහංසං උප්පාදෙතුකාමො සමාධිම්හා චාවෙතුකාමො සෙලං භික්ඛුනිං ගාථාය අජ්ඣභාසි–

කෙනිදං පකතං බිම්බං, ක්වනු බිම්බස්ස කාරකො;
ක්වනු බිම්බං සමුප්පන්නං, ක්වනු බිම්බං නිරුජ්ඣතීති.

තස්මිං භන්තෙ වත්ථුස්මිං–

නයිදං අත්තකතං බිම්බං, නයිදං පරකතං අඝං;
හෙතුං පටිච්ච සම්භූතං, හෙතුභඞ්ගා නිරුජ්ඣතීති.

එවමාදිනා භන්තෙ සෙලාය භික්ඛුනියා භාසිතං.

කෙනිදං පකතං බිම්බං, ක්වනු බිම්බස්ස කාරකො;
ක්වනු බිම්බං සමුප්පන්නං, ක්වනු බිම්බං නිරුජ්ඣති-හු–

නයිදං අත්තකතං බිම්බං, නයිදං පරකතං අඝං;
හෙතුං පටිච්ච සම්භූතං, හෙතුභඞ්ගා නිරුජ්ඣති.

වජිරාසුත්ත

පුච්ඡා – තත්ථාවුසො පොරාණකෙහි මහාකස්සපාදීහි ධම්මසංගාහකථෙරවරෙහි සංගීතං වජිරාසුත්තං කත්ථ කං ආරබ්භ කෙන කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සාවත්ථියං භන්තෙ මාරං පාපිමන්තං ආරබ්භ වජිරාය ථෙරියා භික්ඛුනියා භාසිතං. මාරො භන්තෙ පාපිමා පුරිමනයෙනෙව වජිරං භික්ඛුනිං ගාථාය අජ්ඣභාසි–

කෙනායං පකතො සත්තො, කුවං සත්තස්ස කාරකො,
කුවං සත්තො සමුප්පන්නො, කුවං සත්තො නිරුජ්ඣතීති.

තස්මිං භන්තෙ වත්ථුස්මිං–

කිං නු සත්තොති පච්චෙසි, මාරදිට්ඨිගතං නු තෙ;
සුද්ධසඞ්ඛාරපුඤ්ජොයං, නයිධ සත්තුපලබ්භති.

යථා හි අඞ්ගසම්භාරා, හොති සද්දො රථො ඉති;
එවං ඛන්ධෙසු සන්තෙසු, හොති සත්තොති සම්මුති.

දුක්ඛමෙව හි සම්භොති, දුක්ඛං තිට්ඨති වෙති ච,
නාඤ්ඤත්‍ර දුක්ඛා සම්භොති, නාඤ්ඤං දුක්ඛා නිරුජ්ඣතීති.

එවං ඛො භන්තෙ වජිරාය භික්ඛුනියා භාසිතං.

කෙනායං පකතො සත්තො, කුවං සත්තස්සකාරකො;
කුවං සත්තො සමුප්පන්නො, කුවං සත්තො නිරුජ්ඣති-හු–

කිං නු සත්තොති පච්චෙසි, මාර දිට්ඨිගතං නු තෙ;
සුද්ධසඞ්ඛාරපුඤ්ජොයං, නයිධ සත්තුපලබ්භති.

බ්‍රහ්මසංයුත්ත

ගාරවසුත්ත

පුච්ඡා – බ්‍රහ්මසංයුත්තෙ ආවුසො පොරාණෙහි මහාකස්සපථෙරාදීහි ධම්මසංගාහකථෙරවරෙහි දුතියං සංගීතං ගාරවසුත්තං කත්ථ කථඤ්ච සමුප්පන්නං.

විස්සජ්ජනා – උරුවෙලායං භන්තෙ සමුප්පන්නං. භගවා භන්තෙ උරුවෙලායං විහරති නජ්ජා නෙරඤ්ජරාය තීරෙ අජපාලනිග්‍රොධමූලෙ පඨමාභිසම්බුද්ධො. අථ ඛො භගවතො රහොගතස්ස පටිසල්ලීනස්ස එවං චෙතසො පරිවිතක්කො උදපාදි ''දුක්ඛං ඛො අගාරවො විහරති අප්පතිස්සො, කං නු ඛ්වාහං සමණං වා බ්‍රාහ්මණං වා සක්කත්වා ගරුං කත්වා උපනිස්සාය විහරෙය්‍යං''න්ති.

අථ ඛො භන්තෙ භගවතො එතදහොසි ''අපරිපුණ්ණස්ස ඛො සීලක්ඛන්ධස්ස පාරිපූරියා අඤ්ඤං සමණං වා බ්‍රාහ්මණං වා සක්කත්වා ගරුං කත්වා උපනිස්සාය විහරෙය්‍යං, න ඛො පනාහං පස්සාමි සදෙවකෙ ලොකෙ සමාරකෙ සබ්‍රහ්මකෙ සස්සමණබ්‍රාහ්මණියා පජාය සදෙවමනුස්සාය අත්තනා සීලසම්පන්නතරං අඤ්ඤං සමණං වා

බ්‍රාහ්මණං වා, යමහං සක්කත්වා ගරුං කත්වා උපනිස්සාය විහරෙය්‍යං.

අපරිපුණ්ණස්ස ඛො සමාධික්ඛන්ධස්ස;
අපරිපුණ්ණස්ස ඛො පඤ්ඤාක්ඛන්ධස්ස;
අපරිපුණ්ණස්ස ඛො විමුත්තික්ඛන්ධස්ස.

අපරිපුණ්ණස්ස ඛො විමුත්තිඤාණදස්සනක්ඛන්ධස්ස පාරිපූරියා අඤ්ඤං සමණං වා බ්‍රාහ්මණං වා සක්කත්වා ගරුං කත්වා උපනිනිස්සාය විහරෙය්‍යං. න ඛො පනාහං පස්සාමි සදෙවකෙ ලොකෙ සමාරකෙ සබ්‍රහ්මකෙ සස්සමණබ්‍රාහ්මණියා පජාය සදෙවමනුස්සාය අත්තනා විමුත්තිඤාණදස්සනසම්පන්නතරං අඤ්ඤං සමණං වා බ්‍රාහ්මණං වා, යමහං සක්කත්වා ගරුං කත්වා උපනිස්සාය විහරෙය්‍යං. යංනූනාහං ය්වායං ධම්මො මයා අභිසම්බුද්ධො, තමෙව ධම්මං සක්කත්වා ගරුං කත්වා උපනිස්සාය විහරෙය්‍යං''න්ති. එවං ඛො භන්තෙ භගවතො චෙතසො පරිවිතක්කවසෙන උප්පන්නං.

යෙ ච අතීතා සම්බුද්ධා, යෙ ච බුද්ධා අනාගතා;
යො චෙතරහි සම්බුද්ධො, බහූනං සොකනාසනො;
සබ්බෙ සද්ධම්මගරුනො, විහංසු විහරන්ති ච;
තථාපි විහරිස්සන්ති, එසා බුද්ධාන ධම්මතා.

තස්මා හි අත්තකාමෙන, මහත්තමභිකඞ්ඛතා;
සද්ධම්මො ගරුකාතබ්බො, සරං බුද්ධාන සාසනං.

අඤ්ඤතරබ්‍රහ්මසුත්ත

පුච්ඡා- තත්ථාවුසො පොරාණකෙහි මහාකස්සපාදීහි ධම්මසංගාහකථෙරවරෙහි පඨමං සංගීතං අඤ්ඤතරබ්‍රහ්මසුත්තං කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කෙන කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – බ්‍රහ්මලොකෙ භන්තෙ අඤ්ඤතරං බ්‍රහ්මානං ආරබ්භ ආයස්මතා මහාමොග්ගල්ලානත්ථෙරෙන භාසිතං. අඤ්ඤතරස්ස භන්තෙ බ්‍රහ්මුනො එවරූපං පාපකං දිට්ඨිගතං උප්පන්නං හොති ''නත්ථි සො සමණො වා බ්‍රාහ්මණො වා, යො ඉධ ආගච්ඡෙය්‍යා''ති. තස්මිං භන්තෙ වත්ථුස්මිං–

අජ්ජාපි තෙ ආවුසො සා දිට්ඨි, යා තෙ දිට්ඨි පුරෙ අහු;
පස්සසි වීතිවත්තන්තං, බ්‍රහ්මලොකෙ පභස්සරන්ති;
එවං ඛො භන්තෙ ආයස්මතා මහාමොග්ගල්ලානත්ථෙරෙන භාසිතං.

අජ්ජාපි තෙ ආවුසො සා දිට්ඨි, යා තෙ දිට්ඨි පුරෙ අහු;
පස්සසි වීතිවත්තන්ත, බ්‍රහ්මලොකෙ පභස්සරං-හු–

න මෙ මාරිස සා දිට්ඨි, යා මෙ දිට්ඨි පුරෙ අහු;
පස්සාමි වීතිවත්තන්තං, බ්‍රහ්මලොකෙ පභස්සරං;
ස්වාහං අජ්ජ කථං වජ්ජං, අහං නිච්චොම්හි සස්සතො හු–

තෙවිජ්ජා ඉද්ධිපත්තා ච, චෙතොපරියාය කොවිදා;
ඛීණාසවා අරහන්තො, බහූ බුද්ධස්ස සාවකා-හු–

අරුණවතීසුත්ත

පුච්ඡා – තත්ථාවුසො අරුණවතීසුත්තං භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සාවත්ථියං භන්තෙ සම්බහුලෙ භික්ඛූ ආරබ්භ ‘‘භූතපුබ්බං භික්ඛවෙ රාජා අහොසි අරුණවා නාම. රඤ්ඤො ඛො පන භික්ඛවෙ අරුණවතො අරුණවතී නාම රාජධානී අහොසී’’ති එවමාදිනා භන්තෙ භගවතා අරුණවතී සුත්තං භාසිතං.

ආරම්භථ නික්කමථ, යුඤ්ජථ බුද්ධසාසනෙ;
ධුනාථ මච්චුනො සෙනං, නළාගාරංව කුඤ්ජරො;
යො ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙ, අප්පමත්තො විහස්සති;
පහාය ජාති සංසාරං, දුක්ඛස්සන්තං කරිස්සති-හු–

බ්‍රාහ්මණසංයුත්ත

ධනඤ්ජානීසුත්ත

පුච්ඡා – බ්‍රාහ්මණසංයුත්තෙ ආවුසො පඨමං සංගීතං ධනඤ්ජානීසුත්තං භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – රාජගහෙ භන්තෙ භාරද්වාජගොත්තං බ්‍රාහ්මණං ආරබ්භ භාසිතං. භාරද්වාජගොත්තො භන්තෙ බ්‍රාහ්මණො භගවන්තං උපසඞ්කමිත්වා ගාථාය අජ්ඣභාසි.

‘‘කිං සු ඡෙත්වා සුඛං සෙති,
කිං සු ඡෙත්වා න සොචති;
කිස්සස්සු එකධම්මස්ස,
වධං රොචෙසි ගොතමා’’ති–

තස්මිං භන්තෙ වත්ථුස්මිං–

‘‘කොධං ඡෙත්වා සුඛං සෙති;
කොධං ඡෙත්වා න සොචති;
කොධස්ස විසමූලස්ස,
මධුරග්ගස්ස බ්‍රාහ්මණ;
වධං අරියා පසංසන්ති,
තඤ්හි ඡෙත්වා න සොචතී’’ති;

එවං ඛො භන්තෙ භගවතා භාසිතං.

කිං සු ඡෙත්වා සුඛංසෙති, කිං සු ඡෙත්වා න සොචති;
කිස්සස්සු එකධම්මස්ස, වධං රොචෙසි ගොතම–

පුච්ඡා – ඉමඤ්ච පනාවුසො ධම්මදෙසනං සුත්වා භාරද්වාජගොත්තො බ්‍රාහ්මණො ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙ පසන්නො කීදිසං පසන්නාකාරමකාසි, කීවත්තකඤ්ච අත්ථං සම්පාදෙසි.

විස්සජ්ජනා – ඉමඤ්ච පන භන්තෙ ධම්මදෙසනං සුත්වා භාරද්වාජගොත්තො බ්‍රාහ්මණො ''අභික්කන්තං භො ගොතම, අභික්කන්තං භො ගොතම, සෙය්‍යථාපි භො ගොතම නික්කුජ්ජිතං වා උක්කුජ්ජෙය්‍ය, පටිච්ඡන්නං වා විවරෙය්‍ය, මූළ්හස්ස වා මග්ගං ආචික්ඛෙය්‍ය, අන්ධකාරෙ වා තෙලපජ්ජොතං ධාරෙය්‍ය චක්ඛුමන්තො රූපානි දක්ඛන්ති''ති එවමාදිනා භන්තෙ ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙ පසන්නො පසන්නාකාරමකාසි. ඉමඤ්ච පන භන්තෙ ධම්මදෙසනං සුත්වා භාරද්වාජගොත්තො බ්‍රාහ්මණො භගවතො සන්තිකෙ පබ්බජ්ජං උපසම්පදං යාචිත්වා අචිරූපසම්පන්නො යාව අරහත්තං සම්පාදෙසි.

අක්කොසසුත්ත

පුච්ඡා – අක්කොසකභාරද්වාජසුත්තං පනාවුසො භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – රාජගහෙ භන්තෙ අක්කොසකභාරද්වාජං බ්‍රාහ්මණං ආරබ්භ භාසිතං. අක්කොසකභාරද්වාජො භන්තෙ බ්‍රාහ්මණො භගවන්තං උපසඞ්කමිත්වා අසබ්භාහි ඵරුසාහි වාචාහි භගවන්තං අක්කොසති පරිභාසති. තස්මිං භන්තෙ වත්ථුස්මිං ''තං කිං මඤ්ඤසි බ්‍රාහ්මණ, අපි නු ඛො තෙ ආගච්ඡන්ති මිත්තාමච්චා ඤාතිසාලොහිතා අතිථියො''ති එවමාදිනා භන්තෙ භගවතා භාසිතං.

අක්කොධස්ස කුතො කොධො,
දන්තස්ස සමජීවිනො;
සම්මදඤ්ඤා විමුත්තස්ස,
උපසන්තස්ස තාදිනො.

තස්සෙව තෙන පාපියො,
යො කුද්ධං පටිකුජ්ඣති;
කුද්ධං අප්පටිකුජ්ඣන්තො,
සඞ්ගාමං ජෙති දුජ්ජයං.

උභින්නමත්ථං චරති,
අත්තනො ච පරස්ස ච;
පරං සඞ්කුපිතං ඤත්වා,
යො සතො උපසම්මති.

උභින්නං තිකිච්ඡන්තානං,
අත්තනො ච පරස්ස ච;
ජනා මඤ්ඤන්ති බාලොති,
යෙ ධම්මස්ස අකොවිදා.

පුච්ඡා – ඉමඤ්ච පනාවුසො ධම්මදෙසනං සුත්වා අක්කොසකභාරද්වාජො බ්‍රාහ්මණො ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙ පසන්නො කීදිසං පසන්නාකාරමකාසි. කීවත්තකඤ්ච අත්ථං සම්පාදෙසි.

විස්සජ්ජනා – ඉමඤ්ච පන භන්තෙ ධම්මදෙසනං සුත්වා අක්කොසකභාරද්වාජො බ්‍රාහ්මණො ''අභික්කන්තං භො ගොතම, අභික්කන්තං භො ගොතමා''ති එවමාදිනා ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙ පසන්නො පසන්නාකාරමකාසි. යාව අරහත්තා ච පන මහන්තං අත්ථං සම්පාදෙසි.

බහුධීතරසුත්ත

පුච්ඡා – තෙනාවුසො භගවතා ජානතා…පෙ…. සම්මාසම්බුද්ධෙන බ්‍රාහ්මණසංයුත්තෙ බහුධීතරසුත්තං කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – කොසලෙසු භන්තෙ අඤ්ඤතරස්මිං වනසණ්ඩෙ අඤ්ඤතරං භාරද්වාජගොත්තං බ්‍රාහ්මණං ආරබ්භ භාසිතං. අඤ්ඤතරො භන්තෙ භාරද්වාජගොත්තො බ්‍රාහ්මණො ගොණෙ නට්ඨෙ පරියෙසන්තො භගවතො සන්තිකෙ ඉමා ගාථායො අභාසි.

''න හි නූනිමස්ස සමණස්ස, බලීබද්දා චතුද්දස;

අජ්ජසට්ඨිං න දිස්සන්ති, තෙනායං සමණො සුඛී;
න හි නූනිමස්ස සමණස්ස, තිලාඛෙත්තස්මිං පාපකා;
එකපණ්ණා ද්‍වපණ්ණා ච, තෙනායං සමණො සුඛී.

(පෙය්‍යාල)

න හි නූනිමස්ස සමණස්ස, පච්චූසම්හි ඉණායිකා;
දෙථ දෙථාති චොදෙන්ති, තෙනායං සමණො සුඛී''ති.

තස්මිං භන්තෙ වත්ථුස්මිං–

න හි මය්හං බ්‍රාහ්මණ, බලීබද්දා චතුද්දස;
අජ්ජසට්ඨිං න දිස්සන්ති, තෙනාහං බ්‍රාහ්මණා සුඛී;
න හි මය්හං බ්‍රාහ්මණ, තිලාඛෙත්තස්මිං පාපකා;
එකපණ්ණා ද්‍වපණ්ණා ච, තෙනාහං බ්‍රාහ්මණා සුඛී.

(පෙය්‍යාල)

න හි මය්හං බ්‍රාහ්මණ, පච්චූසම්හි ඉණායිකා;
දෙථ දෙථාති චොදෙන්ති, තෙනාහං බ්‍රාහ්මණා සුඛීති.

එවං ඛො භන්තෙ භගවතා භාසිතං.

(1)

න හි නූනිමස්ස සමණස්ස, බලීබද්දා චතුද්දස;
අජ්ජසට්ඨිං න දිස්සන්ති, තෙනාහං සමණො සුඛී.

(2)

න හි නූනිමස්ස සමණස්ස, තිලාඛෙත්තස්මිං පාපකා;
එකපණ්ණා ද්‍වපණ්ණා ච, තෙනායං සමණො සුඛී.

(3)

න හි නූනිමස්ස සමණස්ස, තුච්ඡකොට්ඨස්මිං මූසිකා;
උස්සොළ්හිකාය නච්චන්ති, තෙනායං සමණො සුඛී.

(4)

න හි නූනිමස්ස සමණස්ස, සන්ථාරො සත්තමාසිකො;
උප්පාටකෙහි සඤ්ඡන්නො, තෙනායං සමණො සුඛී.

(5)

න හි නූනිමස්ස සමණස්ස, විධවා සත්ත ධීතරො;
එකපුත්තා ද්‍වපුත්තා ච, තෙනායං සමණො සුඛී.

(6)

න හි නූනිමස්ස සමණස්ස, පිඞ්ගලා තිලකාහතා;
සොත්තං පාදෙන බොධෙති, තෙනායං සමණො සුඛී.

(7)

න හි නූනිමස්ස සමණස්ස, පච්චූසම් ඉණායිකා;
දෙථ දෙථාති චොදෙන්ති, තෙනායං සමණො සුඛී.

(1)

න හි මය්හං බ්‍රාහ්මණ, බලීබද්දා චතුද්දස;
අජ්ජසට්ඨිං න දිස්සන්ති, තෙනාහං බ්‍රාහ්මණා සුඛී.

(2)

න හි මය්හං බ්‍රාහ්මණ, තිලාඛෙත්තස්මිං පාපකා;
එකපණ්ණා දුපණ්ණා ච, තෙනාහං බ්‍රාහ්මණා සුඛී.

(3)

න හි මය්හං බ්‍රාහ්මණ, තුච්ඡකොට්ඨස්මිං මූසිකා;
උස්සොළ්හිකාය නච්චන්ති, තෙනාහං බ්‍රාහ්මණා සුඛී.

(4)

න හි මය්හං බ්‍රාහ්මණ, සන්ථාරො සත්තමාසිකො;
උප්පාටකෙහි සඤ්ඡන්නො, තෙනාහං බ්‍රාහ්මණා සුඛී.

(5)

න හි මය්හං බ්‍රාහ්මණ, විධවා සත්ත ධීතරො;
එකපුත්තා දුපුත්තා ච, තෙනාහං බ්‍රාහ්මණා සුඛී.

(6)

න හි මය්හං බ්‍රාහ්මණ, පිඞ්ගලා තිලකාහතා;
සොත්තං පාදෙන බොධෙති, තෙනාහං බ්‍රාහ්මණා සුඛී.

(7)

න හි මය්හං බ්‍රාහ්මණ, පච්චූසම්හි ඉණායිකා;
දෙථ දෙථාති චොදෙන්ති, තෙනාහං බ්‍රාහ්මණා සුඛී.

පුච්ඡා – ඉමඤ්ච පනාවුසො ධම්මදෙසනං සුත්වා සො භාරද්වාජගොත්තො බ්‍රාහ්මණො ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙ පසන්නො කීදිසං පසන්නාකාරමකාසි. කීව මහන්තඤ්ච ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙ අත්ථං සම්පාදෙසි.

විස්සජ්ජනා – ඉමඤ්ච පන භන්තෙ ධම්මදෙසනං සුත්වා සො භාරද්වාජගොත්තො බ්‍රාහ්මණො ''අභික්කන්තං භො ගොතම අභික්කන්තං භො ගොතම, සෙය්‍යථාපි භොගොතම, නික්කුජ්ජිතං වා උක්කුජ්ජෙය්‍ය, පටිච්ඡන්නං වා විවරෙය්‍ය, මූළ්හස්ස වා මග්ගං ආචික්ඛෙය්‍ය, අන්ධකාරෙ වා තෙලපජ්ජොතං ධාරෙය්‍ය, චක්ඛුමන්තො රූපානි දක්ඛන්තී''ති එවමාදිනා ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙ පසන්නො පසන්නාකාරමකාසි. භගවතො ච සන්තිකෙ ''ලභෙය්‍යාහං භොතො ගොතමස්ස සන්තිකෙ පබ්බජ්ජං, ලභෙය්‍යං උපසම්පද''න්ති එවමාදිනා පබ්බජ්ජං උපසම්පදං යාචිත්වා අචිරූපසම්පන්නො යාව අරහත්තා මහන්තං විසෙසං සම්පාදෙසි.

කසිභාරද්වාජසුත්ත

පුච්ඡා – තත්ථාවුසො එකාදසමං මහාකස්සපාදීහි පොරාණධම්මසංගාහකථෙරෙහි සංගීතං කසිභාරද්වාජසුත්තං භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – මගධෙසු භන්තෙ දක්ඛිණාගිරිස්මිං එකනාළායං බ්‍රාහ්මණගාමෙ කසිභාරද්වාජං බ්‍රාහ්මණං ආරබ්භ භාසිතං. කසිභාරද්වාජො භන්තෙ බ්‍රාහ්මණො භගවන්තං ගාථාය අජ්ඣභාසි.

''කස්සකො පටිජානාසි, න ච පස්සාම තෙ කසිං. කස්සකො පුච්ඡිතො බ්‍රූහි, කථං ජානෙමු තං කසි''න්ති. තස්මිං භන්තෙ වත්ථුස්මිං–

‘‘සද්ධා බීජං තපො වුට්ඨි, පඤ්ඤා මෙ යුගනඞ්ගලං;
හිරී ඊසා මනො යොත්තං, සති මෙ ඵාලපාචනං.

කායගුත්තො වචීගුත්තො, ආහාරෙ උදරෙ යතො;
සච්චං කරොමි නිද්දානං, සොරච්චං මෙ පමොචනං.

වීරියං මෙ ධුරධොරය්හං, යොගක්ඛෙමාධිවාහනං;
ගච්ඡති අනිවත්තන්තං, යත්ථ ගන්ත්වා න සොචති.

එවමෙසා කසී කට්ඨා, සා හොති අමතප්ඵලා;
එතං කසිං කසිත්වාන, සබ්බදුක්ඛා පමුච්චතී’’ති.

එවං ඛො භන්තෙ භගවතා භාසිතං.

කස්සකො පටිජානාසි, න ච පස්සාමි තෙ කසිං;
කස්සකො පුච්ඡිතො බ්‍රූහි, කථං ජානෙමු තං කසිං.

සද්ධා බීජං තපො වුට්ඨී, පඤ්ඤා මෙ යුගනඞ්ගලං;
හිරී ඊසා මනො යොත්තං, සති මෙ ඵාලපාචනං.

පුච්ඡා – ඉමඤ්ච පනාවුසො ධම්මදෙසනං සුත්වා සො කසිභාරද්වාජො බ්‍රාහ්මණො ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙ පසන්නො කීදිසං පසන්නාකාරමකාසි.

විස්සජ්ජනා – ඉමඤ්ච පන භන්තෙ ධම්මදෙසනං සුත්වා කසිභාරද්වාජො බ්‍රාහ්මණො ‘‘අභික්කන්තං භො ගොතම, අභික්කන්තං භො ගොතමා’’තිඑවමාදිනා ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙ පසන්නො පසන්නාකාරමකාසි.

සෙය්‍යථාපි භො ගොතම උක්කුජ්ජිතං වා නික්කුජ්ජෙය්‍ය.

උදයසුත්ත

පුච්ඡා – උදයසුත්තං පනාවුසො භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සාවත්ථියං භන්තෙ උදයං බ්‍රාහ්මණං ආරබ්භ භාසිතං. උදයො භන්තෙ බ්‍රාහ්මණො භගවන්තං එතදවොච ‘‘පකට්ඨකොයං සමණො ගොතමො පුනප්පුනං ආගච්ඡතී’’ති. තස්මිං භන්තෙ වත්ථුස්මිං–

පුනප්පුනඤ්චෙව වපන්ති බීජං, පුනප්පුනං වස්සති දෙවරාජා;
පුනප්පුනං ඛෙත්තං කසන්ති කස්සකා, පුනප්පුනං ධඤ්ඤමුපෙති රට්ඨං.

එවමාදිනා භන්තෙ භගවතා භාසිතං.

පුනප්පුනං චෙව වපන්ති බීජං, පුනප්පුනං වස්සති දෙව රාජා;
පුනප්පුනං ඛෙත්තං කසන්ති කස්සකා, පුනප්පුනං ධඤ්ඤමුපෙති රට්ඨං.

පුනප්පුනං යාචකා යාචයන්ති, පුනප්පුනං දානපතී දදන්ති;
පුනප්පුනං දානපතී දදිත්වා, පුනප්පුනං සග්ගමුපෙති ඨානං.

පුනප්පුනං ඛීරනිකා දුහන්ති, පුනප්පුනං වච්ඡො උපෙති මාතරං;
පුනප්පුනං කිලමති ඵන්දති ච, පුනප්පුනං ගබ්භමුපෙති මන්දො.

පුනප්පුනං ජායති මීයති ච, පුනප්පුනං සිවථිකං හරන්ති;
මග්ගඤ්ච ලද්ධා අපුනබ්භවාය, න පුනප්පුනං ජායති භූරිපඤ්ඤො-හු–

මාතුපොසකසුත්ත

පුච්ඡා – මාතුපොසකසුත්තං පනාවුසො භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සාවත්ථියං භන්තෙ මාතුපොසකං බ්‍රාහ්මණං ආරබ්භ භාසිතං. මාතුපොසකො භන්තෙ බ්‍රාහ්මණො භගවන්තං එතදවොච "අහඤ්හි භො ගොතම ධම්මෙන භික්ඛං පරියෙසාමි, ධම්මෙන භික්ඛං පරියෙසිත්වා මාතාපිතරො පොසෙමි, කච්චාහං භො ගොතම එවංකාරී කිච්චකාරී හොමී"ති, තස්මිං භන්තෙ වත්ථුස්මිං "තග්ඝ ත්වං බ්‍රාහ්මණ එවංකාරී කිච්චකාරී හොසි, යො ඛො බ්‍රාහ්මණ ධම්මෙන භික්ඛං පරියෙසති, ධම්මෙන භික්ඛං පරියෙසිත්වා මාතාපිතරො පොසෙති, බහුං සො පුඤ්ඤං පසවතී"ති එවමාදිනා භන්තෙ භගවතා භාසිතා.

යො මාතරං වා පිතරං වා, මච්චො ධම්මෙන පොසති;
තාය නං පාරිචරියාය, මාතාපිතූසු පණ්ඩිතා;
ඉධෙව නං පසංසන්ති, පෙච්ච සග්ගෙ පමොදති–

ඛොමදුස්සසුත්ත

පුච්ඡා – තෙනාවුසො භගවතා…පෙ…. සම්මාසම්බුද්ධෙන බ්‍රාහ්මණසංයුත්තෙ ඛොමදුස්සසුත්තං කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සක්කෙසු භන්තෙ ඛොමදුස්සෙ නාම සක්‍යානං නිගමෙ ඛොමදුස්සකෙ බ්‍රාහ්මණගහපතිකෙ ආරබ්භ භාසිත, ඛොමදුස්සකා භන්තෙ බ්‍රාහ්මණගහපතිකා භගවන්තං එතදවොචුං "කෙ ච මුණ්ඩකා සමණකා, කෙ ච සභාධම්මං ජානිස්සන්තී"ති.

තස්මිං භන්තෙ වත්ථුස්මිං–

"නෙසා සභා යත්ථ න සන්ති සන්තො,
සන්තො න තෙ යෙ න වදන්ති ධම්මං;
රාගඤ්ච දොසඤ්ච පහාය මොහං,
ධම්මං වදන්තා ච භවන්ති සන්තො"ති.

එවං ඛො භන්තෙ භගවතා භාසිතං.

නෙසා සභා යත්ථ නසන්ති සන්තො,
සන්තො න තෙ යෙ න වදන්ති ධම්මං;
රාගඤ්ච දොසඤ්ච පහාය මොහං,
ධම්මං වදන්තා ච භවන්ති සන්තො–

වඞ්ගීසසංයුත්ත

ආනන්දසුත්ත

පුච්ඡා – වඞ්ගීසසංයුත්තෙ පනාවුසො චතුත්ථං සංඞ්ගීතං ආනන්දසුත්තං කත්ථකං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කෙන කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සාවත්ථියං භන්තෙ ආයස්මන්තං වඞ්ගීසත්ථෙරං ආරබ්භ ආයස්මතා ආනන්දත්ථෙරෙන ධම්මභණ්ඩාගාරිකෙන භාසිතං. ආයස්මතා භන්තෙ වඞ්ගීසො ආයස්මන්තං ආනන්දං ගාථාය අජ්ඣභාසි–

"කාමරාගෙන ඩය්හාමි, චිත්තං මෙ පරිඩය්හති;
සාධු නිබ්බාපනං බ්‍රූහි, අනුකම්පාය ගොතමා"ති.

තස්මිං භන්තෙ වත්ථුස්මිං–

"සඤ්ඤාය විපරියෙසා, චිත්තං තෙ පරිඩය්හති;
නිමිත්තං පරිවජ්ජෙහි, සුභං රාගූපසංහිතං;
සඞ්ඛාරෙ පරතො පස්ස, දුක්ඛතො මා ච අත්තතො;
නිබ්බාපෙහි මහාරාගං, මා ඩය්හිත්ථො පුනප්පුනං;
අසුභාය චිත්තං භාවෙහි, එකග්ගං සුසමාහිතං;
සති කායගතා ත්‍යත්ථු, නිබ්බිදාබහුලො භව;
අනිමිත්තඤ්ච භාවෙහි, මානානුසයමුජ්ජහ;
තතො මානාභිසමයා, උපසන්තො චරිස්සසී"ති.

එවං ඛො භන්තෙ ආයස්මතා ආනන්දත්ථෙරෙන ධම්මභණ්ඩාගාරිකෙන භාසිතං.

කාමරාගෙන ඩය්හාමි, චිත්තං මෙ පරිඩය්හති;
සාධු නිබ්බාපනං බ්‍රූහි, අනුකම්පාය ගොතම–

සඤ්ඤාය විපරියෙසා, චිත්තං තෙ පරිඩය්හති;
නිමිත්තං පරිවජ්ජෙහි, සුභං රාගූපසංහිතං.

සඞ්ඛාරෙ පරතොපස්ස, දුක්ඛතො මා ච අත්තතො;
නිබ්බාපෙහි මහාරාගං, මා ඩය්හිත්ථො පුනප්පුනං.

අසුභාය චිත්තං භාවෙහි, එකග්ගං සුසමාහිතං;
සති කායගතා ත්‍යත්ථු, නිබ්බිදාබහුලො භව.

අනිමිත්තඤ්ච භාවෙහි, මානානුසයමුජ්ජහ;
තතො මානාභිසමයා, උපසන්තො චරිස්සසි.

වඞ්ගීසසුත්ත

පුච්ඡා – තත්ථ ආවුසො ද්වාදසමං වඞ්ගීසසුත්තං කත්ථ කෙන කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සාවත්ථියං භන්තෙ ආයස්මතා වඞ්ගීසත්ථෙරෙන අචිර අරහත්තප්පත්තෙන විමුත්තිසුඛපටිසංවෙදිනා–

‘‘කාවෙය්‍යමත්තා විචරිම්හ පුබ්බෙ, ගාමාගාමං පුරාපුරං,
අථද්දසාම සම්බුද්ධං, සද්ධා නො උපපජ්ජථ;
සො මෙ ධම්ම මදෙසෙසි, ඛන්ධායතන ධාතුයො;
තස්සාහං ධම්මං සුත්වාන, පබ්බජිං අනගාරියං;
බහුන්නං වත අත්ථාය, බොධිං අජ්ඣගමා මුනි;
භික්ඛූනං භික්ඛුනීනඤ්ච, යෙ නියාමගතද්දසා;
ස්වාගතං වත මෙ ආසි, මම බුද්ධස්ස සන්තිකෙ;
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පත්තා, කතං බුද්ධස්ස සාසනං;
පුබ්බෙ නිවාසං ජානාමි, දිබ්බචක්ඛුං විසොධිතං;
තෙවිජ්ජො ඉද්ධිපත්තොම්හි, චෙතොපරියාය කොවිදො.

එවං ඛො භන්තෙ උදානවසෙන භාසිතං.

කාවෙය්‍ය මත්තා විචරිම්හ පුබ්බෙ; ගාමාගාමංපුරාපුරං,
අථද්දසාම සම්බුද්ධං, සද්ධා නො උපපජ්ජථ.

සො මෙ ධම්මමදෙසෙසි, ඛන්ධායතන ධාතුයො;
තස්සාහං ධම්මං සුත්වාන, පබ්බජිං අනගාරියං.

බහුන්නං වත අත්ථාය, බොධිං අජ්ඣගමා මුනි;
භික්ඛූනං භික්ඛුනී නඤ්ච, යෙ නියාමගතද්දසා.

ස්වාගතං වත මෙ ආසි, මම බුද්ධස්ස සන්තිකෙ;
තිස්සො විජ්ජා අනුප්පත්තා, කතං බුද්ධස්ස සාසනං.

පුබ්බෙනිවාසං ජානාමි; දිබ්බචක්ඛු විසොධිතං;
තෙවිජ්ජො ඉද්ධිපත්තොම්හි, චෙතොපරියායකොවිදො.

වනසංයුත්ත

ආනන්දසුත්ත

පුච්ඡා – වනසංයුත්තෙ පනාවුසො පඤ්චමං සංගීතං ආනන්දසුත්තං කදා කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කෙන කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – කොසලෙසු භන්තෙ අඤ්ඤතරස්මිං වනසණ්ඩෙ අචිරපරිනිබ්බුතෙ භගවති ආයස්මන්තං ආනන්දං ආරබ්භ තස්මිං වනසණ්ඩෙ අධිවත්ථාය දෙවතාය භාසිතං. ආයස්මා භන්තෙ ආනන්දො අචිරපරිනිබ්බුතෙ භගවති අතිවෙලං ගිහිසඤ්ඤත්තිබහුලො විහරති, තස්මිං භන්තෙ වත්ථුස්මිං–

''රුක්ඛමූලගහනං පසක්කිය,
නිබ්බානං හදයස්මිං ඔපිය;
ඣාය ගොතම මා පමාදො,
කිං තෙ බිළිබිළිකා කරිස්සතී''ති.

එවං ඛො භන්තෙ වනසණ්ඩෙ අධිවත්ථාය දෙවතාය ආයස්මතො ආනන්දත්ථෙරස්ස අනුකම්පිකාය අත්ථකාමාය භාසිතං.

රුක්ඛමූල ගහනං පසක්කිය, නිබ්බානං හදයස්මිං ඔපිය;
ඣාය ගොතම මා පමාදො, කිං තෙ බිළිබිළිකා කරිස්සති-හු–

යක්ඛසංයුත්ත

ඉන්දකසුත්ත

පුච්ඡා – යක්ඛසංයුත්තෙ පනාවුසො පඨමං සංගීතං ඉන්දකසුත්තං භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – රාජගහෙ භන්තෙ ඉන්දකූටෙ පබ්බතෙ ඉන්දකස්ස යක්ඛස්ස භවනෙ ඉන්දකං යක්ඛං ආරබ්භ භාසිතං. ඉන්දකො භන්තෙ යක්ඛො අත්තවාදො භගවන්තං උපසඞ්කමිත්වා ගාථාය අජ්ඣභාසි–

''රූපං න ජීවන්ති වදන්ති බුද්ධා,
කථං න්වයං වින්දතිමං සරීරං;
කුතස්ස අට්ඨියකපිණ්ඩමෙති,
කථං න්වයං සජ්ජති ගබ්භරස්මි''න්ති.

තස්මිං භන්තෙ වත්ථුස්මිං–

''පඨමං කලලං හොති, කලලා හොති අබ්බුදං,
අබ්බුදා ජායතෙ පෙසි, පෙසි නිබ්බත්තතී ඝනො;
ඝනා පසාඛා ජායන්ති, කෙසා ලොමා නඛාපිච;
යඤ්චස්ස භුඤ්ජතී මාතා, අන්නං පානඤ්ච භොජනං;
තෙන සො තත්ථ යාපෙති, මාතුකුච්ඡිගතොනරො''ති.

එවං ඛො භන්තෙ භගවතා භාසිතං.

ආළවකසුත්ත

පුච්ඡා – තෙනාවුසො භගවතා...පෙ.... සම්මාසම්බුද්ධෙන යක්ඛසංයුත්තෙ ආළවකසුත්තං කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – ආළවියං භන්තෙ ආළවකස්ස යක්ඛස්ස භවනෙ ආළවකං යක්ඛං ආරබ්භ භාසිතං. ආළවකො භන්තෙ යක්ඛො භගවන්තං ගාථාය අජ්ඣභාසි–

කිං සූධවිත්තං පුරිසස්ස සෙට්ඨං,
කිං සු සුචිණ්ණං සුඛමාවහාති;
කිං සු හවෙ සාදුතරං රසානං,
කථං ජීවිං ජීවිතමාහු සෙට්ඨන්ති.

තස්මිං භන්තෙ වත්ථුස්මිං–

සද්ධීධ වින්තං පුරිසස්ස සෙට්ඨං,
ධම්මො සුචිණ්ණො සුඛමාවහාති;
සච්චං හවෙ සාදුතරං රසානං,
පඤ්ඤාජීවිං ජීවිතමාහු සෙට්ඨන්ති.

එවමාදිනා භන්තෙ භගවතා භාසිතං.

න ඛ්වාහං තං ආවුසො නික්ඛමිස්සාමි, යං තෙ කරණීයං, තං කරොහි,

පඤ්හං තං සමණ පුච්ඡිස්සාමි, සචෙ මෙ න බ්‍යාකරිස්සසි, චිත්තං වා තෙ ඛිපිස්සාමි, හදයං වා තෙ ඵාලෙස්සාමි, පාදෙසු වා ගහෙත්වා පාරගඞ්ගාය ඛිපිස්සාමි–

කිං සූධ විත්තං පුරිසස්ස සෙට්ඨං, කිං සු සුචිණ්ණං සුඛමාවහාති;
කිං සු හවෙ සාදුහරං රසානං, කථං ජීවිං ජීවිතමාහු සෙට්ඨං–

සද්ධීධ විත්තං පුරිසස්ස සෙට්ඨං, ධම්මො සුචිණ්ණො සුඛමාවහාති;
සච්චං හවෙ සාදුතරං රසානං, පඤ්ඤාජීවිං ජීවිතමාහු සෙට්ඨං;

කථංසු තරති ඔඝං, කථංසු තරති අණ්ණවං;
කථංසු දුක්ඛ මච්චෙති, කථංසු පරිසුජ්ඣති.

සද්ධාය තරති ඔඝං, අප්පමාදෙන අණ්ණවං;
වීරියෙන දුක්ඛ මච්චෙති, පඤ්ඤාය පරිසුජ්ඣති–

කථංසු ලභතෙ පඤ්ඤං, කථංසු වින්දතෙ ධනං;
කථංසු කිත්තිං පප්පොති, කථං මිත්තානි ගන්ථති;
අස්මා ලොකා පරං ලොකං, කථං පෙච්ච න සොචති–

සද්දහානො අරහතං, ධම්මං නිබ්බානපත්තියා;
සුස්සූසං ලභතෙ පඤ්ඤං, අප්පමත්තො විචක්ඛණො;
පතිරූපකාරී ධුරවා, උට්ඨාතා වින්දතෙ ධනං;
සච්චෙන කිත්තිං පප්පොති, දදං මිත්තානි ගන්ථති;
අස්මා ලොකා පරං ලොකං, එවං පෙච්ච න සොචති;
යස්සෙතෙ චතුරො ධම්මා, සද්ධස්ස ඝරමෙසිනො;
සච්චං ධම්මො ධිති චාගො, ස වෙ පෙච්චන සොචති–

සක්කසංයුත්ත

වතපදසුත්ත

පුච්ඡා – සක්කසංයුත්තෙ පනාවුසො වතපදසුත්තං භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සාවත්ථියං භන්තෙ සම්බහුලෙ භික්ඛූ ආරබ්භ සක්කස්ස භික්ඛවෙ දෙවානමින්දස්ස පුබ්බෙ මනුස්සභූතස්ස සත්ත වතපදානි සමත්තානි සමාදින්නානි අහෙසුං, යෙසං සමාදින්නත්තා සක්කො සක්කත්තං අජ්ඣගාති එවමාදිනා භන්තෙ භගවතා භාසිතං.

සක්කස්ස භික්ඛවෙ දෙවානමින්දස්ස පුබ්බෙ මනුස්සභූතස්ස ඉමානි සත්ත වතපදානි සමත්තානි සමාදින්නානි අහෙසුං.

මාතාපෙත්තිභරං ජන්තුං, කුලෙ ජෙට්ඨාපචායිනං;
සණ්හං සඛිලසම්භාසං, පෙසුණෙය්‍යප්පහායිනං;
මච්ඡෙරවිනයෙ යුත්තං, සච්චං කොධාභිභුං නරං;
තං වෙ දෙවා තාවතිංසා, ආහු ‘‘සප්පුරිසො’’ඉති.

දලිද්දසුත්ත

පුච්ඡා – දලිද්දසුත්තං පනාවුසො කත්ථ කං ආරබ්භ කථඤ්ච භාසිතං. විස්සජ්ජනා. රාජගහෙ භන්තෙ සම්බහුලෙ භික්ඛූ ආරබ්භ ''භූතපුබ්බං භික්ඛවෙ අඤ්ඤතරො පුරිසො ඉමස්මිංයෙව රාජගහෙ මනුස්සදලිද්දො අහොසි මනුස්සකපණො මනුස්සවරාකො, සො තථාගතප්පවෙදිතෙ ධම්මවිනයෙ සද්ධං සමාදියි, සීලං, සුතං, චාගං, පඤ්ඤං සමාදියී''ති එවමාදිනා භන්තෙ භගවතා භාසිතං.

යස්ස සද්ධා තථාගතෙ, අචලා සුප්පතිට්ඨිතා;
සීලඤ්ච යස්ස කල්‍යාණං, අරියකන්තං පසංසිතං.

යජමානසුත්ත

පුච්ඡා – යජමානසුත්තං පනාවුසො භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – රාජගහෙ භන්තෙ සක්කං දෙවානමින්දං ආරබ්භ භාසිතං. සක්කො භන්තෙ දෙවානමින්දො භගවන්තං ගාථාය අජ්ඣභාසි–

''යජමානානං මනුස්සානං, පුඤ්ඤපෙක්ඛාන පාණිනං;
කරොතං ඔපධිකං පුඤ්ඤං, කත්ථ දින්නං මහප්ඵල''න්ති.

තස්මිං භන්තෙ වත්ථුස්මිං–

''චත්තාරො ච පටිපන්නා, චත්තාරොච ඵලෙ ඨිතා;
එස සඞ්ඝො උජුභූතො, පඤ්ඤාසීලසමාහිතො;
යජමානානං මනුස්සානං, පුඤ්ඤපෙක්ඛාන පාණිනං;
කරොතං ඔපධිකං පුඤ්ඤං, සඞ්ඝෙ දින්නං මහප්ඵලං''න්ති.

එවං ඛො භන්තෙ භගවතා භාසිතං.

යජමානානං මනුස්සානං, පුඤ්ඤපෙක්ඛාන පාණිනං,
කරොතං ඔපධිතං පුඤ්ඤං, කත්ථ දින්නං මහප්ඵලං–

චත්තාරො ච පටිපන්නා, චත්තාරො ච ඵලෙ ඨිතා;
එස සඞ්ඝො උජුභූතො, පඤ්ඤාසීලසමාහිතො;
යජමානානං මනුස්සානං, පුඤ්ඤපෙක්ඛාන පාණිනං;
කරොතං ඔපධිකං පුඤ්ඤං, සඞ්ඝෙ දින්නං මහප්ඵලං–

ගහට්ඨවන්දනාසුත්ත

පුච්ඡා – ගහට්ඨවන්දනාසුත්තං පනාවුසො භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සාවත්ථියං භන්තෙ සම්බහුලෙ භික්ඛූ ආරබ්භ ''භූතපුබ්බං භික්ඛවෙ සක්කො දෙවානමින්දො මාතලිං සඞ්ගාහකං ආමන්තෙසී''ති එවමාදිනා භන්තෙ භගවතා භාසිතං.

තං නමස්සන්ති තෙවිජ්ජා, සබ්බෙ භුම්මාච ඛත්තියා;
චත්තාරො ච මහාරාජා, තිදසාච යසස්සිනො;
අථකො නාම සො යක්ඛො, යං ත්වං සක්ක නමස්සසි–

අහඤ්ච සීලසම්පන්නෙ, චිරරත්තසමාහිතෙ;
සම්මාපබ්බජිතෙ වන්දෙ, බ්‍රහ්මචරියපරායනෙ.

යෙ ගහට්ඨා පුඤ්ඤකරා, සීලවන්තො උපාසකා;
ධම්මෙන දාරං පොසෙන්ති, තෙ නමස්සාමි මාතලි.

නිදානවග්ගපාළි

නිදානසංයුත්ත

පටිච්චසමුප්පාදසුත්ත

පුච්ඡා – තෙනාවුසො භගවතා...පෙ.... සම්මාසම්බුද්ධෙන නිදානවග්ගසංයුත්තෙ පඨමං සංගීතං පටිච්චසමුප්පාදසුත්තං කත්ථ තං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සාවත්ථියං භන්තෙ පඤ්චසතෙ ජනපදවාසිනො භික්ඛූ ආරබ්භ භාසිතං. පඤ්චසතා භන්තෙ ජනපදවාසිනො භික්ඛූ සබ්බෙ උග්ඝටිතඤ්ඤුනො ධුතඞ්ගධරා ආරද්ධවීරියා යුත්තයොගා විපස්සකා සණ්හං සුඛුමං සුඤ්ඤතං පච්චයාකාරධම්මදෙසනං පත්ථයමානා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා භගවන්තං පරිවාරෙත්වා නිසීදිංසු. තස්මිං වත්ථුස්මිං ‘‘පටිච්චසමුප්පාදං වො භික්ඛවෙ දෙසෙස්සාමි, තං සුණාථ සාධුකං මනසි කරොථ, භාසිස්සාමී’’ති එවමාදිනා භන්තෙ භගවතා භාසිතං.

කතමො ච භික්ඛවෙ පටිච්චසමුප්පාදො. අවිජ්ජාපච්චයා භික්ඛවෙ සඞ්ඛාරා, සඞ්ඛාරපච්චයා විඤ්ඤාණං (පෙය්‍යාල) ජාතිපච්චයා ජරාමරණං සොකපරිදෙවදුක්ඛදොමනස්සුපායාසා සම්භවන්ති, එවමෙතස්ස කෙවලස්ස දුක්ඛක්ඛන්ධස්ස සමුදයො හොති. අයං වුච්චති භික්ඛවෙ පටිච්චසමුප්පාදො.

අවිජ්ජාය ත්වෙව අසෙසවිරාගනිරොධා සඞ්ඛාරනිරොධො (පෙය්‍යාල) ජාතිනිරොධා ජරාමරණං සොකපරිදෙවදුක්ඛදොමනස්සුපායාසා නිරුජ්ඣන්ති, එවමෙතස්ස කෙවලස්ස දුක්ඛක්ඛන්ධස්ස නිරොධො හොති –

විභඞ්ගසුත්ත

පුච්ඡා – තත්ථාවුසො දුතියං සංගීතං විභඞ්ගසුත්තං භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සාවත්ථියං භන්තෙ පඤ්චසතෙ ජනපදවාසිනො විපඤ්චිතඤ්ඤුනො භික්ඛූ ආරබ්භ භාසිතං. පඤ්චසතා භන්තෙ ජනපදවාසිකා භික්ඛූ විපඤ්චිතඤ්ඤුනො ධුතඞ්ගධරා ආරද්ධවීරියා යුත්තයොගා විස්සකා සණ්හං සුඛුමං සුඤ්ඤතපටිසංයුත්තං පච්චයාකාරධම්මදෙසනං පත්ථයමානා භගවන්තං පරිවාරෙත්වා නිසීදිංසු. තස්මිං වත්ථුස්මිං ‘‘පටිච්ච සමුප්පාදං වො භික්ඛවෙ දෙදෙස්සාමි විභජිස්සාමි, තං සුණාථ සාධුකං මනසිකරොථ, භාසිස්සාමී’’ති එවමාදිනා භන්තෙ භගවතා භාසිතං.

පඤ්චවෙරභයසුත්ත

පුච්ඡා – පඤ්චවෙරභයසුත්තං පනාවුසො භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සාවත්ථියං භන්තෙ අනාථපිණ්ඩිකං ගහපතිං ආරබ්භ ‘‘යතො ඛො ගහපති අරියසාවකස්ස පඤ්ච භයානි වෙරානි වූපසන්තානි හොන්ති, චතූහි ච සොතාපත්තියඞ්ගෙහි සමන්නාගතො හොති, අරියො චස්ස ඤායො පඤ්ඤාය සුදිට්ඨො හොති සුප්පටිවිද්ධො, සො ආකඞ්ඛමානො අත්තනාව අත්තානං බ්‍යාකරෙය්‍ය ඛීණනිරයොම්හි ඛීණතිරච්ඡානයොනි ඛීණපෙත්තිවිසයො ඛීණාපායදුග්ගතිවිනිපාතො, සොතාපන්නොහමස්මි අවිනිපාතධම්මො නියතො සම්බොධිපරායනො’’ති එවං ඛො භන්තෙ භගවතා භාසිතං.

පුච්ඡා – කථඤ්චාවුසොතත්ථ භගවතා අරියසාවකස්ස පඤ්චන්නං භයානං වෙරානං වූපසන්තතා පකාසිතා.

විස්සජ්ජනා – ‘‘කතමානි පඤ්ච භයානි වෙරානි වූපසන්තානි හොන්ති. යං ගහපති පාණාතිපාතී පාණාතිපාතපච්චයා දිට්ඨධම්මිකම්පි භයං වෙරං පසවති, සම්පරායිකම්පි භයං වෙරං පසවති, චෙතසිකම්පි දුක්ඛං දොමනස්සං පටිසංවෙදයති. පාණාතිපාතා ටිවිරතස්ස එවං තං භයං වෙරං වූපසන්තං හොති’’ති එවමාදිනා භන්තෙ තත්ථ භගවතා අරියසාවකස්ස පඤ්චන්නං භයානං වෙරානං වූපසන්තතා පකාසිතා.

පුච්ඡා – කථඤ්චාවුසො තත්ථ භගවතා අරියසාවකස්ස චතූහි සොතාපත්තියඞ්ගෙහි සමන්නාගතතා පකාසිතා.

විස්සජ්ජනා – කතමෙහි චතූහි සොතාපත්තියඞ්ගෙහි සමන්නාගතො හොති. ඉධ ගහපති අරියසාවකො බුද්ධෙ අවෙච්චප්පසාදෙන සමන්නාගතො හොති ‘‘ඉතිපිසො භගවා අරහං සම්මාසම්බුද්ධො විජ්ජාචරණසම්පන්නො සුගතො ලොකවිදූ අනුත්තරොපුරිසදම්මසාරථී සත්ථාදෙවමනුස්සානං බුද්ධො භගවා’’ති එවමාදිනා භන්තෙ තත්ථ භගවතා අරියසාවකස්ස චතූහි සොතාපත්තියඞ්ගෙහි සමන්නාගතතා පකාසිතා.

පුච්ඡා – කථඤ්චාවුසො තත්ථ භගවතා අරියසාවකෙන අරියස්ස ඤායස්ස පඤ්ඤාය සුදිට්ඨතා සුප්පටිවිද්ධතා පකාසිතා.

විස්සජ්ජනා – කතමො චස්ස අරියො ඤායො පඤ්ඤාය සුදිට්ඨො හොති සුප්පටිවිද්ධො. ඉධ ගහපති අරියසාවකො පටිච්චසමුප්පාදඤ්ඤෙව සාධුකං යොනිසො මනසි කරොති ''ඉති ඉමස්මිං සති ඉදං හොති, ඉමස්මිං අසති ඉදං න හොති, ඉමස්සුප්පාදා ඉදං උප්පජ්ජති, ඉමස්ස නිරොධා ඉදං නිරුජ්ඣති, යදිදං අවිජ්ජාපච්චයා (පෙයාාල) එවමෙතස්ස කෙවලස්ස දුක්ඛක්ඛන්ධස්ස නිරොධො හොතී''ති, එවං ඛො භන්තෙ භගවතා තත්ථ අරියසාවකෙන අරියස්ස ඤායස්ස පඤ්ඤාය සුදිට්ඨතා සුප්පටිවිද්ධතා පකාසිතා.

යතො ඛො ගහපති අරියසාවකස්ස ඉමානි පඤ්ච භයානි වෙරානි වූපසන්තානි හොන්ති. ඉමෙහි චතූහි සොතාපත්තියඞ්ගෙහි සමන්නාගතො හොති. අයඤ්චස්ස අරියො ඤායො පඤ්ඤාය සුදිට්ඨො හොති සුප්පටිවිද්ධො–

දුක්ඛසුත්ත

පුච්ඡා – දුක්ඛසුත්තං පනාවුසො භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සාවත්ථියං භන්තෙ සම්බහුලෙ භික්ඛූ ආරබ්භ ''දුක්ඛස්ස භික්ඛවෙ සමුදයඤ්ච අත්ථඞ්ගමඤ්ච දෙසෙස්සාමී''ති එවමාදිනා භගවතා භාසිතං.

පුච්ඡා – කථඤ්චාවුසො තත්ථ භගවතා දුක්ඛසමුදයො පකාසිතො.

විස්සජ්ජනා – කතමො ච භික්ඛවෙ දුක්ඛස්ස සමුදයො. චක්ඛුඤ්ච පටිච්ච රූපෙ ච උප්පජ්ජති චක්ඛුවිඤ්ඤාණං, තිණ්ණං සඞ්ගති ඵස්සො, ඵස්සපච්චයා වෙදනා, වෙදනාපච්චයා තණ්හා. අයං ඛො භික්ඛවෙ දුක්ඛස්ස සමුදයො. සොතඤ්ච පටිච්ච සද්දෙ ච උප්පජ්ජති සොතවිඤ්ඤාණං...පෙ.... ඝානඤ්ච පටිච්ච ගන්ධෙ ච...පෙ.... ජිව්හඤ්ච පටිච්ච රසෙ ච...පෙ.... කායඤ්ච පටිච්ච ඵොට්ඨබ්බෙ ච...පෙ.... මනඤ්ච පටිච්ච ධම්මෙ ච උප්පජ්ජති මනොවිඤ්ඤාණං, තිණ්ණං සඞ්ගති ඵස්සො, ඵස්සපච්චයා වෙදනා, වෙදනාපච්චයා තණ්හා. අයං ඛො භික්ඛවෙ දුක්ඛස්ස සමුදයොති එවංඛො භන්තෙ තත්ථ භගවතා දුක්ඛස්ස සමුදයො පකාසිතො.

පුච්ඡා – කථඤ්චාවුසො තත්ථ භගවතා දුක්ඛස්ස අත්ථඞ්ගමො පකාසිතො.

විස්සජ්ජනා – කතමො ච භික්ඛවෙ දුක්ඛස්ස අත්ථඞ්ගමො. චක්ඛුඤ්ච පටිච්ච රූපෙ ච උප්පජ්ජති චක්ඛුවිඤ්ඤාණං, තිණ්ණං සඞ්ගති ඵස්සො, ඵස්සපච්චයා වෙදනා, වෙදනාපච්චයා තණ්හා, තස්සායෙව තණ්හාය අසෙසවිරාගනිරොධා උපාදානනිරොධො උපාදානනිරොධා භවනිරොධො, භවනිරොධා ජාතිනිරොධො, ජාතිනිරොධා ජරාමරණං සොකපරිදෙවදුක්ඛදොමනස්සුපායාසා නිරුජ්ඣන්ති. එවමෙතස්ස කෙවලස්ස දුක්ඛක්ඛන්ධස්ස නිරොධො හොතීති එවමාදිනා භන්තෙ තත්ථ භගවතා දුක්ඛස්ස අත්ථඞ්ගමො පකාසිතො.

පුත්තමංසූපමසුත්ත

පුච්ඡා – පුත්තමංසූපමසුත්තං පනාවුසො භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සාවත්ථියං භන්තෙ සම්බහුලෙ අධුනා පබ්බජිතෙ භික්ඛූ ආරබ්භ භාසිතං. භගවතො ච භන්තෙ භික්ඛුසඞ්ඝස්ස ච මහාලාභසක්කාරො උදපාදි, එකච්චෙ ච භන්තෙ භික්ඛූ නවා අචිරපබ්බජිතා කුලපුත්තා ආහාරං අපච්චවෙක්ඛිත්වා පරිභුඤ්ජිංසු. තස්මිං භන්තෙ වත්ථුස්මිං ''චත්තාරොමෙ භික්ඛවෙ ආහාරා භූතානං වා සත්තානං ඨිතියා සම්භවෙසීනං වා අනුග්ගහාය. කතමෙ චත්තාරො කබළීකාරො ආහාරො ඔළාරිකො වා සුඛුමො වා ඵස්සො දුතියො මනොසඤ්චෙතනා තතියා විඤ්ඤාණං චතුත්ථ''න්ති එවං ඛො භන්තෙ භගවතා භාසිතං.

පුච්ඡා – කථඤ්චාවුසො තත්ථ කබළීකාරස්ස ආහාරස්ස දට්ඨබ්බාකාරො භගවතා පකාසිතො.

විස්සජ්ජනා – සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ ද්වෙ ජායම්පතිකා පරිත්තං සම්බලං ආදාය කන්තාරමග්ගං පටිපජ්ජෙය්‍යුං. තෙසමස්ස එකපුත්තකො පියො මනාපොති එවමාදිනා භන්තෙ තත්ථ භගවතා කබළීකාරස්ස ආහාරස්ස දට්ඨබ්බාකාරො පකාසිතො.

පුච්ඡා – කථඤ්චාවුසො තත්ථ භගවතා ඵස්සාහාරස්ස දට්ඨබ්බාකාරො පකාසිතො.

විස්සජ්ජනා – සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ ගාවී නිච්චම්මා කුට්ටං චෙ නිස්සාය තිට්ඨෙය්‍ය, යෙ කුට්ටනිස්සිතා පාණා, තෙ නං ඛාදෙය්‍යුං. රුක්ඛං චෙ නිස්සාය තිට්ඨෙය්‍ය. උදකං චෙ නිස්සාය තිට්ඨෙය්‍ය. ආකාසං චෙ නිස්සාය තිට්ඨෙය්‍ය, යෙ

ආකාසනිස්සිතා පාණා, තෙ නං ඛාදෙය්‍යුන්ති එවමාදිනා භන්තෙ තත්ථ භගවතා ඵස්සස්ස ආහාරස්ස දට්ඨබ්බාකාරො විත්ථාරෙත්වා පකාසිතො.

එවමෙව ඛ්වාහං භික්ඛවෙ ඵස්සාහාරො දට්ඨබ්බොති වදාමි.

පුච්ඡා – කථඤ්චාවුසො තත්ථ භගවතා මනොසඤ්චෙතනාහාරස්ස දට්ඨබ්බාකාරො පකාසිතො.

විස්සජ්ජනා – සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ අඞ්ගාරකාසු සාධිකපොරිසා පුණ්ණා අඞ්ගාරානං වීතච්චිකානං වීතධූමානං. අථ පුරිසො ආගච්ඡෙය්‍ය ජීවිතුකාමො අමරිතුකාමො සුඛ කාමො දුක්ඛප්පටිකූලොති එවමාදිනා භන්තෙ තත්ථ භගවතා මනොසඤ්චෙතනාහාරස්ස දට්ඨබ්බාකාරො විත්ථාරෙන පකාසිතො.

පුච්ඡා – කථඤ්චාවුසො තත්ථ භගවතා විඤ්ඤාණාහාරස්ස දට්ඨබ්බාකාරො පකාසිතො.

විස්සජ්ජනා – සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ චොරං ආගුචාරිං ගහෙත්වා රඤ්ඤො දස්සෙය්‍යුං ''අයං තෙ දෙවචොරො ආගුචාරී, ඉමස්ස යං ඉච්ඡසි, තං දණ්ඩං පණෙහී''ති එවමාදිනා භන්තෙ තත්ථ භගවතා විඤ්ඤාණාහාරස්ස දට්ඨබ්බාකාරො පකාසිතො.

සුසිමපරිබ්බාජකසුත්ත

පුච්ඡා – තෙනාවුසො භගවතා…පෙ…. සම්මාසම්බුද්ධෙන සුසිමපරිබ්බාජක සුත්තං කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – රාජගහෙ භන්තෙ ආයස්මන්තං සුසිමං ආරබ්භ භාසිතං. ආයස්මා භන්තෙ සුසිමො යාවතකො භික්ඛූහි සද්ධිං අහොසි කථාසල්ලාපො, තං සබ්බං භගවතො ආරොචෙසි. තස්මිං වත්ථුස්මිං ''පුබ්බෙ ඛො සුසිම ධම්මට්ඨිතිඤාණං, පච්ඡා නිබ්බානෙ ඤාණ''න්ති එවමාදිනා භන්තෙ භගවතා භාසිතං.

පුච්ඡා – කථඤ්චාවුසො තත්ථ භගවා ආයස්මතො සුසිමත්ථෙරස්ස සම්පතිඅරහත්තපත්තස්ස අනුයොගවසෙන පටිපුච්ඡිත්වා පටිපුච්ඡිත්වා උත්තරි ධම්මදෙසනං විත්ථාරෙත්වා දෙසෙසි.

විස්සජ්ජනා – ජාතිපච්චයා ජරාමරණන්ති සුසිම පස්සසීති. එවං භන්තෙ. භවපච්චයා ජාතීති සුසිම පස්සසීති. එවං භන්තෙති එවමාදිනා භන්තෙ භගවා තත්ථ ආයස්මතො සුසිමස්ස සම්පතිඅරහත්තපත්තස්ස උත්තරිපි අනුයොගවසෙන පටිපුච්ඡිත්වා පටිපුච්ඡිත්වා විත්ථාරතො ධම්මං දෙසෙසි.

තස්ස මෙ භන්තෙ භගවා අච්චයං අච්චයතො පටිග්ගණ්හාතු ආයතිංසංවරාය–

අභිසමයසංයුත්ත

නඛසිඛාසුත්ත

පුච්ඡා – අභිසමයසංයුත්තෙ පනාවුසො පඨමං සංගීතං නඛසිඛාසුත්තං භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සාවත්ථියං භන්තෙ සම්බහුලෙ භික්ඛූ ආරබ්භ ''තං කිං මඤ්ඤථ භික්ඛවෙ, කතමං නු ඛො බහුතරං, යො වායං මයා පරිත්තො නඛසිඛායං පංසුආරොපිතො, අයං වා මහාපථවී''ති එවමාදිනා භගවතා භාසිතං.

ධාතුසංයුත්ත

චඞ්කමසුත්ත

පුච්ඡා – ධාතුසංයුත්තෙ පනාවුසො චඞ්කමසුත්තං භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – රාජගහෙ භන්තෙ සම්බහුලෙ භික්ඛූ ආරබ්භ ''ධාතුසොව භික්ඛවෙ සත්තා සංසන්දන්ති සමෙන්ති, හීනාධිමුත්තිකා හීනාධිමුත්තිකෙහි සද්ධිං සංසන්දන්ති සමෙන්ති, කල්‍යාණාධිමුත්තිකා කල්‍යාණාධිමුත්තිකෙහි සද්ධිං සංසන්දන්ති සමෙන්තී''ති එවමාදිනා භගවතා භාසිතං.

අස්සද්ධසංසන්දනසුත්ත

පුච්ඡා – අස්සද්ධසංසන්දනසුත්තං පනාවුසො භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සාවත්ථියං භන්තෙ සම්බහුලෙ භික්ඛූ ආරබ්භ ''ධාතුසොව භික්ඛවෙ සත්තා සංසන්දන්ති සමෙන්ති, අස්සද්ධා අස්සද්ධෙහි සද්ධිං සංසන්දන්ති සමෙන්ති, අහිරිකා අහිරිකෙහි සද්ධිං සංසන්දන්ති සමෙන්ති, අනොත්තප්පිනො. අප්පස්සුතා. කුසීතා. මුට්ඨස්සතිනො. දුප්පඤ්ඤා දුප්පඤ්ඤෙහි සද්ධිං සංසන්දන්ති සමෙන්ති''ති එවමාදිනා භගවතා භාසිතං.

අනමතග්ගසංයුත්ත

පථවීසුත්ත

පුච්ඡා – අනමතග්ගසංයුත්තෙ ආවුසො දුතියං සංගීතං පථවීසුත්තං කත්ථ කං ආරබ්භ කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සාවත්ථියං භන්තෙ සම්බහුලෙ භික්ඛූ ආරබ්භ ''අනමතග්ගොයං භික්ඛවෙ සංසාරො, පුබ්බා කොටි න පඤ්ඤායති අවිජ්ජානීවරණානං සත්තානං තණ්හාසංයොජනානං සන්ධාවතං සංසරතං. සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ පුරිසො ඉමං මහාපථවිං කොලට්ඨිමත්තං කොලට්ඨිමත්තං මත්තිකාගුළිකං කරිත්වා නික්ඛිපෙය්‍ය 'අයං මෙ පියා, තස්ස මෙ පිතු අයං පිතා'ති. අපරියාදින්නාව භික්ඛවෙ තස්ස පුරිසස්ස පිතුපිතරො අස්සු. අථායං මහාපථවී පරික්ඛයං පරියාදානං ගච්ඡෙය්‍ය. තං කිස්සහෙතු, අනමතග්ගොයං භික්ඛවෙ සංසාරො, පුබ්බා කොටි න පඤ්ඤායති අවිජ්ජානීවරණානං සත්තානං තණ්හා සංයොජනානං සන්ධාවතං සංසරතං'' එවමාදිනා භගවතා භාසිතං.

එවං දීඝරත්තං වො භික්ඛවෙ දුක්ඛං පච්චනුභූතං තිබ්බං පච්චනුභූතං බ්‍යසනං පච්චනුභූතං කටසී වඩ්ඪිතා.

අලමෙව සබ්බසඞ්ඛාරෙසු නිබ්බින්දිතුං,
අලං විරජ්ජිතුං, අලං විමුච්චිතුං,

අස්සුසුත්ත

පුච්ඡා – තත්ථාවුසො තතියං සංගීතං අස්සුසුත්තං භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සාවත්ථියං භන්තෙ සම්බහුලෙයෙව භික්ඛූ ආරබ්භ ''තං කිං මඤ්ඤථ භික්ඛවෙ, කතමං නු ඛො බහුතරං, යං වා වො ඉමිනා දීඝෙන අද්ධුනා සන්ධාවතං සංසරතං අමනාපසම්පයොගා මනාපවිප්පයොගා කන්දන්තානං රොදන්තානං අස්සු පස්සන්නං පග්ඝරිතං, යං වා චතූසු මහාසමුද්දෙසු උදක''න්ති එවමාදිනා භගවතා භාසිතං.

සාසපසුත්ත

පුච්ඡා – තත්ථාවුසො ඡට්ඨං සංගීතං සාසපසුත්තං භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සාවත්ථියං භන්තෙ අඤ්ඤතරං භික්ඛුං ආරබ්භ භාසිතං. අඤ්ඤතරො භන්තෙ භික්ඛු භගවන්තං එතදවොච ''කීවදීඝො නු ඛො භන්තෙ කප්පො''ති. තස්මිං භන්තෙ වත්ථුස්මිං ''දීඝො ඛො භික්ඛු කප්පො, සො න සුකරො සඞ්ඛාතුං එත්තකානි වස්සානි ඉතිවා, (පෙය්‍යාල) එත්තකානි වස්සසතසහස්සානි ඉතිවාති එවමාදිනා භගවතා භාසිතං.

ගඞ්ගාසුත්ත

පුච්ඡා – තෙනාවුසො…පෙ…. සම්මාසම්බුද්ධෙන අනමතග්ගසංයුත්තෙ ගඞ්ගාසුත්තං කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – රාජගහෙ භන්තෙ අඤ්ඤතරං බ්‍රාහ්මණං ආරබ්භ භාසිතං. අඤ්ඤතරො භන්තෙ බ්‍රාහ්මණො භගවන්තං එතදවොච ''කීව-

බහුකා නු ඛො භො ගොතම කප්පා අබ්භතීතා අතික්කන්තා''ති. තස්මිං භන්තෙ වත්ථුස්මිං ''බහුකා ඛො බ්‍රාහ්මණ කප්පා අබ්භතීතා අතික්කන්තා, තෙ න සුකරා සඞ්ඛාතුං 'එත්තකා කප්පා' ඉති වා 'එත්තකානි කප්පසතානි' ඉති වා 'එත්තකානි කප්පසහස්සානි' ඉතිවා 'එත්තකානි කප්පසතසහස්සානි' ඉති වා''ති එව මාදිනා භගවතා භාසිතං.

පුග්ගලසුත්ත

පුච්ඡා – පුග්ගලසුත්තං පනාවුසො භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – රාජගහෙ භන්තෙ සම්බහුලෙ භික්ඛූ ආරබ්භ ''අනමතග්ගොයං භික්ඛවෙ සංසාරො, පුබ්බාකොටි න පඤ්ඤායති අවිජ්ජා නීවරණානං සත්තානං තණ්හාසංයොජනානං සන්ධාවතං සංසරතං. එකපුග්ගලස්ස භික්ඛවෙ කප්පං සන්ධාවතො සංසරතො සියා එවං මහා අට්ඨිකඞ්කලො අට්ඨිපුඤ්ජො අට්ඨිරාසි, යථා යං වෙපුල්ලො පබ්බතො. සචෙ සංහාරකො අස්ස, සම්භතඤ්ච න විනස්සෙය්‍යා''ති එවමාදිනා භගවතා භාසිතං.

දුග්ගතසුත්ත, සුඛිතසුත්ත

පුච්ඡා – තත්ථාවුසො දුග්ගතසුත්තඤ්ච සුඛිතසුත්තඤ්ච භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සාවත්ථියං භන්තෙ සම්බහුලෙ භික්ඛූ ආරබ්භ ''අනමතග්ගොයං භික්ඛවෙ සංසාරො, පුබ්බා කොටි න පඤ්ඤායති අවිජ්ජානීවරණානං සත්තානං තණ්හාසංයොජනානං සන්ධාවතං සංසරතං. යං භික්ඛවෙ පස්සෙය්‍යාථ දුග්ගතං දුරූපෙතං, නිට්ඨමෙත්ථ ගන්තබ්බං 'අම්හෙහිපි එවරූපං පච්චනුභූතං ඉමිනා දීඝෙන අද්ධුනා'ති, යං භික්ඛවෙ පස්සෙය්‍යාථ සුඛිතං සුසජ්ජිතං,

නිට්ඨමෙත්ථ ගන්තබ්බං, ''අම්හෙහිපි පච්චනුභූතං ඉමිනා දීඝෙන අද්ධුනා''ති එවමාදිනා භගවතා භාසිතං.

තිංසමත්තසුත්ත

පුච්ඡා – තිංසමත්තසුත්තං පනාවුසො භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – රාජගහෙ භන්තෙ තිංසමත්තෙ පාවෙය්‍යකෙ භික්ඛූ ආරබ්භ ''අනමතග්ගොයං භික්ඛවෙ සංසාරො, පුබ්බාකොටි න පඤ්ඤායති අවිජ්ජානීවරණානං සත්තානං තණ්හාසංයොජනානං සන්ධාවතං සංසරතං. තං කිං මඤ්ඤථ භික්ඛවෙ, කතමං නු ඛො බහුතරං, යං වා වො ඉමිනා දීඝෙන අද්ධුනා සන්ධාවතං සංසරතං සීසච්ඡින්නානං ලොහිතං පස්සන්නං පග්ඝරිතං, යං වා චතූසු මහාසමුද්දෙසු උදක''න්ති එවමාදිනා භවගතා භාසිතං.

මාතුසුත්ත

පුච්ඡා – මාතුසුත්තාදීනි පනාවුසො ඡසුත්තානි භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සාවත්ථියං භන්තෙ සම්බහුලෙ භික්ඛූ ආරබ්භ ''අනමතග්ගොයං භික්ඛවෙ සංසාරො, පුබ්බා කොටි න පඤ්ඤායති අවිජ්ජානීවරණානං සත්තානං තණ්හාසංයොජනානං සන්ධාවතං සංසරතං. න සො භික්ඛවෙ සත්තො සුලභරූපො, යො න මාතාභූතපුබ්බො ඉමිනා දීඝෙන අද්ධුනා. යො න පිතාභූතපුබ්බො. යො න භාතාභූතපුබ්බො. යො න භගිනිභූතපුබ්බො. යො න පුත්තභූතපුබ්බො. යො න ධීතාභූතපුබ්බො ඉමිනා දීඝෙන අද්ධුනා''ති එවමාදිනා භන්තෙ භගවතා භාසිතං.

කස්සපසංයුත්ත

චන්දූපමසුත්ත

පුච්ඡා – කස්සපසංයුත්තෙ පනාවුසො චන්දූපමසුත්තං භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සාවත්ථියං භන්තෙ සම්බහුලෙ භික්ඛූ ආරබ්භ ''චන්දූපමා භික්ඛවෙ කුලානි උපසඞ්කමථ අපකස්සෙව කායං අපකස්ස චිත්තං නිච්චනවකා කුලෙසු අප්පගබ්භා. සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ පුරිසො ජරුදපානං වා ඔලොකෙය්‍ය පබ්බතවිසමං වා නදීවිදුග්ගං වා අපකස්සෙව කායං අපකස්ස චිත්තං. එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ චන්දූපමා කුලානි උපසඞ්කමථ අපකස්සෙව කායං අපකස්ස චිත්තං නිච්චනවකා කුලෙසු අප්පගබ්භා''ති එවමාදිනා භගවතා භාසිතං.

තං කිං මඤ්ඤථ භික්ඛවෙ, කථං රූපා භික්ඛු අරහති කුලානි උපසඞ්කමිතුං.

පුච්ඡා – කථඤ්චාවුසො තත්ථ භගවතා පරිසුද්ධාපරිසුද්ධ ධම්මදෙසනං දස්සෙත්වා භික්ඛූනං ඔවාදො දින්නො.

විස්සජ්ජනා – ''තං කිං මඤ්ඤථ භික්ඛවෙ, කථං රූපස්ස භික්ඛුනො අපරිසුද්ධා ධම්මදෙසනා හොති, කථං රූපස්ස භික්ඛුනො පරිසුද්ධා ධම්මදෙසනා හොතී''ති එවමාදිනා පරිසුද්ධාපරිසුද්ධධම්මදෙසනා විත්ථාරතො දස්සෙත්වා

‘‘කස්සපෙන වා හි වො භික්ඛවෙ ඔවදිස්සාමි යො වා පනස්ස කස්සපසදිසො, ඔවදිතෙහි ච පන වො තථත්තාය පටිපජ්ජිතබ්බ’’න්ති. එවං ඛො භන්තෙ භගවතො භික්ඛූනං ඔවාදො දින්නො.

යො හි කොචි භික්ඛවෙ භික්ඛු එවංචිත්තො පරෙසං ධම්මං දෙසෙති ‘‘අහො වත මෙ ධම්මං සුණෙය්‍යුං, සුත්වා ච පන ධම්මං පසීදෙය්‍යුං, පසන්නා ච මෙ පසන්නාකාරං කරෙය්‍යුං–

ස්වාක්ඛාතො භගවතා ධම්මො සන්දිට්ඨිකො අකාලිකො එහි පස්සිකො ඔපනෙය්‍යිකො පච්චත්තං වෙදිතබ්බො විඤ්ඤූහි–

කස්සපෙන වා හි වො භික්ඛවෙ ඔවදිස්සාමි යො වා පනස්ස කස්සපසදිසො, ඔවදිතෙහි ච පන වො තථත්තාය පටිපජ්ජිතබ්බං–

කුලූපකසුත්ත

පුච්ඡා – තෙනාවුසො භගවතා…පෙ…. සම්මාසම්බුද්ධෙන කස්සපසංයුත්තෙ චතුත්ථං කුලූපකසුත්තං කත්ථ කං ආරබ්භ කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සාවත්ථියං භන්තෙ සම්බහුලෙ භික්ඛූ ආරබ්භ ‘‘තං කිං මඤ්ඤථ භික්ඛවෙ, කථං රූපො භික්ඛු අරහති කුලූපකො හොතුං, කථං රූපො භික්ඛු න අරහති කුලූපකො හොතු’’න්ති එවමාදිනා භගවතා භාසිතං.

කස්සපෙන වා හි වො භික්ඛවෙ ඔවදිස්සාමි යො වා පනස්ස කස්සපසදිසො, ඔවදිතෙහි ච පන වො තථත්තාය පටිපජ්ජිතබ්බං.

දුතිය ඔවාදසුත්ත

පුච්ඡා – තත්ථෙවාවුසො භගවතා දුතිය ඔවාදසුත්තං කත්ථ කෙන සද්ධිං කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – රාජගහෙ භන්තෙ ආයස්මතා මහාකස්සපෙන සද්ධිං ‘‘ඔවද කස්සප භික්ඛූ, කරොහි කස්සප භික්ඛූනං ධම්මිං කථං, අහං වා කස්සප භික්ඛූ ඔවදෙය්‍යං ත්වං වා, අහං වා භික්ඛූනං ධම්මිං කථං කරෙය්‍යං ත්වං වා’’ති එවමාදිනා භගවතා භාසිතං.

යස්ස කස්සචි භන්තෙ සද්ධා නත්ථි කුසලෙසු ධම්මෙසු, හිරී නත්ථි. ඔත්තප්පං නත්ථි. වීරියං නත්ථි. පඤ්ඤා නත්ථි කුසලෙසු ධම්මෙසු.

තතිය ඔවාදසුත්ත

පුච්ඡා – තත්ථෙවාවුසො භගවතා තතියඔවාදසුත්තං කත්ථ කෙන සද්ධිං කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – රාජගහෙ භන්තෙ ආයස්මතායෙව මහාකස්සපෙන සද්ධිං ‘‘ඔවද කස්සප භික්ඛූ. කරොහි කස්සප භික්ඛූනං ධම්මිං කථං, අහං වා කස්සප භික්ඛූ ඔවදෙය්‍යං ත්වං වා. අහං වා භික්ඛූනං ධම්මං කථං කරෙය්‍යං ත්වං වා’’ති එවමාදිනා භගවතා භාසිතං.

දුබ්බචා ඛො භන්තෙ එතරහි භික්ඛූ දොවචස්සකරණෙහි ධම්මෙහි සමන්නාගතා අක්ඛමා අප්පදක්ඛිණග්ගාහිනො අනුසාසනිං–

සද්ධම්මප්පතිරූපකසුත්ත

පුච්ඡා – තත්ථෙවාවුසො භගවතා පරියොසානං සද්ධම්මප්පතිරූපකසුත්තං කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සාවත්ථියං භන්තෙ ආයස්මන්තංයෙව මහාකස්සපං ආරබ්භ භාසිතං. ආයස්මා භන්තෙ මහාකස්සපො භගවන්තං එතදෙවොච ‘‘කො නු ඛො භන්තෙ හෙතු කො පච්චයො, යෙන පුබ්බෙ අප්පතරානි චෙව සික්ඛාපදානි අහෙසුං, බහුතරා ච භික්ඛූ අඤ්ඤාය සණ්ඨහිංසු. කො පන භන්තෙ හෙතු කො පච්චයො, යෙනෙතරහි බහුතරානි චෙව සක්ඛාපදානි අප්පතරා ච භික්ඛූ අඤ්ඤාය සණ්ඨහන්තී’’ති. තස්මිං භන්තෙ වත්ථුස්මිං ‘‘එවඤ්චෙතං කස්සප හොති සත්තෙසු හායමානෙසු සද්ධම්මෙ අන්තරධායමානෙ බහුතරානිචෙව සික්ඛාපදානි හොන්ති, අප්පතරාච භික්ඛූ අඤ්ඤාය සණ්ඨහන්තී’’ති එවමාදිනා භගවතා භාසිතං.

ලාභසක්කාරසංයුත්ත

මීළ්හකසුත්ත

පුච්ඡා – තෙනාවුසො…පෙ…. සම්මාසම්බුද්ධෙන ලාභසක්කාරංයුත්තෙ පඤ්චමං සංගීතං මීළ්හකසුත්තං කත්ථ කං ආරබ්භ කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සාවත්ථියං භන්තෙ සම්බහුලෙ භික්ඛූ ආරබ්භ ''දාරුණො භික්ඛවෙ ලාභසක්කාරසිලොකො එරුසො අන්තරායිකො අනුත්තරස්ස යොගක්ඛෙමස්ස අධිගමාය. සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ මීළ්හකා ගූථාදී ගූථපූරා පුණ්ණා ගූථස්ස, පුරතො චස්ස මහාගූථපුඤ්ජො, සා තෙන අඤ්ඤා මීළ්හකා අතිමඤ්ඤෙය්‍ය ''අහම්හි ගූථාදී ගූථපූරා පුණ්ණා ගූථස්ස, පුරතො ච ම්‍යායං මහාගූථපුඤ්ජො''ති එවමාදිනා භගවතා භාසිතං.

තං හි තස්ස භික්ඛවෙ මොඝපුරිසස්ස හොති දීඝරත්තං අහිතාය දුක්ඛාය.

එවං දාරුණො ඛො භික්ඛවෙ ලාභසක්කාරසිලොකො.

තස්මාතිහ භික්ඛවෙ එවං සික්ඛිතබ්බං, ''උප්පන්නං ලාභසක්කාරසි ලොකං පජහිස්සාම, න ච නො උප්පන්නො ලාභසක්කාරසිලොකො චිත්තං පරියාදාය ඨස්සතී''ති, එවඤ්හි ඛො භික්ඛවෙ සික්ඛිතබ්බං.

එකපුත්තකසුත්ත

පුච්ඡා – තත්ථො ආවුසො පොරාණකෙහි ධම්මසංගාහකෙහි සංගීතං එකපුත්තකසුත්තං කත්ථ කං ආරබ්භං කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සාවත්ථියං භන්තෙ සම්බහුලෙ භික්ඛූ ආරබ්භ ''දාරුණො භික්ඛවෙ ලාභසක්කාරසිලොකො කටුකො එරුසො අන්තරායිකො අනුත්තරස්ස යොගක්ඛෙමස්ස අධිගමාය, සද්ධා භික්ඛවෙ උපාසිකා එකපුත්තකං පියං මනාපං එවං සම්මාආයාචමානා ආයාචෙය්‍ය තාදිසො තාත භවාහි, යාදිසො චිත්තො ච ගහපති හත්ථකො ච ආළවකො''ති එවමාදිනා භගවතා භාසිතං.

එසා භික්ඛවෙ තුලා එතං පමාණං මම සාවකානං උපාසකානං යදිදං චිත්තො ච ගහපති හත්ථකො ච ආළවකො.

සචෙ ඛො ත්වං තාත අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජසි, තාදිසො තාත භවාහි, යාදිසා සාරිපුත්තමොග්ගල්ලානා.

මා ච ඛො ත්වං තාත සෙඛං අප්පත්තමානසං ලාභසක්කාරසිලොකො අනුපාපුණාතු–

එවං දාරුණො භික්ඛවෙ ලාභසක්කාරසිලොකො කටුකො එරුසො අන්තරායිකො අනුත්තරස්ස යොගක්ඛෙමස්ස අධිගමාය.

එකධීතුසුත්ත

පුච්ඡා – තත්ථෙව ආවුසො පොරාණකෙහි ධම්මසංගායකෙහි සංගීතං එකධීතුසුත්තං භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සාවත්ථියංයෙව භන්තෙ සම්බහුලෙ භික්ඛූ ආරබ්භ ''දාරුණො භික්ඛවෙ ලාභසක්කාරසිලොකො කටුකො එරුසො අන්තරායිකො අනුත්තරස්ස යොගක්ඛෙමස්ස අධිගමාය. සද්ධා භික්ඛවෙ උපාසිකා එකං ධීතරං පියං මනාපං එවං සම්මා ආයාචමානා ආයාචෙය්‍ය 'තාදිසා අය්‍යෙ භවාහි, යාදිසා ඛුජ්ජුත්තරා ච උපාසිකා වෙළුකණ්ඩකියා ච නන්දමාතා'ති. එසා භික්ඛවෙ තුලා එතං පමාණං මම සාවිකානං උපාසිකානං, යදිදං ඛුජ්ජුත්තරා ච උපාසිකා වෙළුකණ්ඩකියා ච නන්දමාතා''ති එවමාදිනා භන්තෙ භගවතා භාසිතං.

සචෙ ඛො ත්වං අය්‍යෙ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජසි, තාදිසා අය්‍යෙ භවාහි, යාදිසා ඛෙමා ච භික්ඛුනී උප්පලවණ්ණා ච–

තස්මාතිහ භික්ඛවෙ එවං සික්ඛිතබ්බං.

රාහුලසංයුත්ත

පුච්ඡා – රාහුලසංයුත්තං පනාවුසො භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සාවත්ථියං භන්තෙ ආයස්මන්තං රාහුලං ආරබ්භ භාසිතං. ආයස්මා භන්තෙ රාහුලො භගවන්තං එතදවොච ''සාධු මෙ භන්තෙ භගවා සංඛිත්තෙන ධම්මං දෙසෙතු, යමහං භගවතො ධම්මං සුත්වා එකො වූපකට්ඨො අප්පමත්තො ආතාපී පහිතත්තො විහරෙය්‍යා''න්ති, තස්මිං භන්තෙ වත්ථුස්මිං ''තං කිං මඤ්ඤසි රාහුල, චක්ඛුනිච්චං වා අනිච්චං වාති. අනිච්චං භන්තෙ. යං පනානිච්චං, දුක්ඛං වා තං සුඛං වාති. දුක්ඛං භන්තෙ. යං පනානිච්චං දුක්ඛං විපරිණාමධම්මං, කල්ලං නු තං සමනුපස්සිතුං 'එතං මම, එසො හමස්මි, එසො මෙ අත්තා'ති. නො හෙතං භන්තෙ''ති එවමාදිනා භන්තෙ භගවතා භාසිතං.

ලක්ඛණසංයුත්ත

අට්ඨීසුත්ත

පුච්ඡා – ලක්ඛණසංයුත්තෙ පනාවුසො පොරාණකෙහි ධම්මසංගාහකත්ථෙරෙහි පඨමං සංගීතං අට්ඨීසුත්තං භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – රාජගහෙ භන්තෙ ආයස්මන්තඤ්ච ලක්ඛණං ආයස්මන්තඤ්ච මහාමොග්ගල්ලානං ආරබ්භ භාසිතං. ආයස්මා භන්තෙ ලක්ඛණො භගවතා සම්මුඛෙ ආයස්මන්තං මහාමොග්ගල්ලානං එතදවොච ''ඉධායස්මා මහාමොග්ගල්ලානො ගිජ්ඣකූටා පබ්බතා ඔරොහන්තො අඤ්ඤතරස්මිං පදෙසෙ සිතං පාත්වාකාසි, කො නු ඛො ආවුසො මොග්ගල්ලාන හෙතු, කො පච්චයො සිතස්ස පාතුකම්මායා''ති. ආයස්මා ච භන්තෙ මහාමොග්ගල්ලානො ''ඉධාහං ආවුසො ගිජ්ඣකූටා පබ්බතා ඔරොහන්තො අද්දසං අට්ඨිකසඞ්ඛලිකං වෙහාසං ගච්ඡන්තිං''ති එවමාදිනා ආරොචෙසි. තස්මිං භන්තෙ වත්ථුස්මිං ''චක්ඛුභූතා වත භික්ඛවෙ සාවකා විහරන්ති, ඤාණභූතා වත භික්ඛවෙ සාවකා විහරන්ති, යත්‍රහි නාම සාවකො එවරූපං ඤස්සති වා දක්ඛති වා සක්ඛිං වා කරිස්සතී''ති එවමාදිනා භගවතා භාසිතං.

අච්ඡරියං වත භො, අබ්භුතං වත භො;
එවරූපොපි නාම සත්තො භවිස්සති.

පිණ්ඩසුත්ත

පුච්ඡා – තෙනාවුසො ජානතා...පෙ.... සම්මාසම්බුද්ධෙන ලක්ඛණසංයුත්තෙ තතියං සංගීතං පිණ්ඩසුත්තං කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – රාජගහෙ භන්තෙ ආයස්මන්තඤ්ච ලක්ඛණං ආයස්මන්තඤ්ච මහාමොග්ගල්ලානං ආරබ්භ භාසිතං. ආයස්මා භන්තෙ ලක්ඛණො භග්ගවතො සම්මුඛෙ ආයස්මන්තං මහාමොග්ගල්ලානං එතදවොච ''ඉධායස්මා මහාමොග්ගල්ලානො ගිජ්ඣකූටා පබ්බතා ඔරොහන්තො අඤ්ඤතරස්මිං පදෙසෙ සිතං පාත්වාකාසි , කො නුඛො ආවුසො මොග්ගල්ලානහෙතු, කො පච්චයො සිතස්ස පාතුකම්මායා''ති. ආයස්මා ච භන්තෙ මහාමොග්ගල්ලානො ''ඉධාහං ආවුසො ගිජ්ඣකූටා පබ්බතා ඔරොහන්තො අද්දසං මංසපිණ්ඩං වෙහාසං ගච්ඡන්තං, තමෙනං ගිජ්ඣාපි කාකාපි කුලලාපි අනුපතිත්වා අනුපතිත්වා විතච්ඡෙන්ති විරාජෙන්ති. සා සුදං අට්ටස්සරං කරොතී''ති එවමාදිනා ආරොචෙසි. තස්මිං භන්තෙ වත්ථුස්මිං ''චක්ඛුභූතා වත භික්ඛවෙ සාවකා විහරන්ති, ඤාණභූතා වත භික්ඛවෙ සාවකා විහරන්ති, යත්‍රහි නාම සාවකො එවරූපං ඤස්සති වා දක්ඛති වා සක්ඛිං වා කරිස්සතී''ති එවමාදිනා භගවතා භාසිතං.

අසිලොමසුත්ත

පුච්ඡා – තත්ථෙව ආවුසො පොරාණකෙහි ධම්මසංගාහකෙහි මහාථෙරෙහි සංගීතං අසිලොමසුත්තං භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – රාජගහෙ භන්තෙ ආයස්මන්තඤ්ච ලක්ඛණං ආයස්මන්තඤ්ච මහාමොග්ගල්ලානං ආරබ්භ භාසිතං. ආයස්මා භන්තෙ ලක්ඛණො භගවතො සම්මුඛෙ ආයස්මන්තං මහාමොග්ගල්ලානං එතදවොච ''කො නු ඛො ආවුසො මොග්ගල්ලාන හෙතු, කො පච්චයො සිතස්ස පාතුකම්මායා''ති. ආයස්මා ච භන්තෙ මහාමොග්ගල්ලානත්ථෙරො ''ඉධාහං ආවුසො ගිජ්ඣකූටා පබ්බතා ඔරොහන්තො අද්දසං අසිලොමං වෙහාසං ගච්ඡන්තං''ති එවමාදිනා ආරොචෙසි. තස්මිං භන්තෙ වත්ථුස්මිං චක්ඛුභූතා වත භික්ඛවෙ සාවකා විහරන්ති, ඤාණභූතා වත භික්ඛවෙ සාවකා විහරන්ති. (පෙය්‍යාල) එසො භික්ඛවෙ සත්තො ඉමස්මිංයෙව රාජගහෙ සූකරිකො අහොසී''ති එවමාදිනා භගවතා භාසිතං.

සූචිලොමසුත්ත

පුච්ඡා – තත්ථෙව ආවුසො පොරාණකෙහි ධම්මසංගාහකමහාථෙරෙහි සංගීතං සූචිලොමසුත්තං භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – තත්ථෙව භන්තෙ රාජගහෙ ආයස්මන්තඤ්ච ලක්ඛණං ආයස්මන්තඤ්ච මහාමොග්ගල්ලානං ආරබ්භ භාසිතං. ආයස්මා භන්තෙ ලක්ඛණො භගවතො සම්මුඛෙ තථෙව අවොච.

ආයස්මා ච භන්තෙ මහාමොග්ගල්ලානො තථෙව ආරොචෙසි. තස්මිං භන්තෙ වත්ථුස්මිං ''චක්ඛුභූතා වත භික්ඛවෙ සාවකා විහරන්ති, ඤාණභූතා වත භික්ඛවෙ සාවකා විහරන්ති, (පෙය්‍යාල) එසො භික්ඛවෙ සත්තො ඉමස්මිංයෙව රාජගහෙ සූතො අහොසී''ති එවමාදිනා භගවතා භාසිතා.

පාපභික්ඛුසුත්ත

පුච්ඡා – තත්ථෙව ආවුසො පොරාණකෙහි ධම්මසංගාහකමහාථෙරෙහි සංගීතානි පාපභික්ඛුසුත්තාදීනි පඤ්චසුත්තානි භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කථඤ්ච භාසිතානි.

විස්සජ්ජනා – රාජගහෙ ආයස්මන්තඤ්ච ලක්ඛණං ආයස්මන්තඤ්ච මහාමොග්ගල්ලානං ආරබ්භ භාසිතානි. ආයස්මා භන්තෙ ලක්ඛණො භගවතො සම්මුඛෙ පුබ්බෙ වුත්තනයෙනෙව ආරොචෙසි. ආයස්මා ච භන්තෙ මහාමොග්ගල්ලානො ''ඉධාහං ආවුසො ගිජ්ඣකූටා පබ්බතා ඔරොහන්තො අද්දසං භික්ඛුං වෙහාසං ගච්ඡන්තං. අද්දසං භික්ඛුනිං වෙහාසං ගච්ඡන්තිං. අද්දසං සික්ඛමානං වෙහාසං ගච්ඡන්තිං. අද්දසං සාමණෙරං වෙහාසං ගච්ඡන්තං. අද්දසං සාමණෙරිං වෙහාසං ගච්ඡන්තිං. තස්සා සඞ්ඝාටිපි ආදිත්තා සම්පජ්ජලිතා සජොතිභූතා, පත්තොපි ආදිත්තො සම්පජ්ජලිතො සජොතිභූතො, කායබන්ධනම්පි ආදිත්තං සම්පජ්ජලිතං සජොතිභූතං , කායොපි ආදිත්තො සම්පජ්ජලිතො සජොතිභූතො, සා සුදං අට්ටස්සරං කරොතී''ති එවමාදිනා ආරොචෙසි. තස්මිං භන්තෙ වත්ථුස්මිං ''චක්ඛුභූතා වත භික්ඛවෙ සාවකා විහරන්ති ඤාණභූතා වත භික්ඛවෙ සාවකා විහරන්ති. (පෙය්‍යාල). එසො භික්ඛවෙ භික්ඛු කස්සපස්සසම්මාසම්බුද්ධස්ස පාවචනෙ පාපභික්ඛු අහොසි. එසා භික්ඛවෙ භික්ඛුනී කස්සපස්ස සම්මාසම්බුද්ධස්ස පාවචනෙ පාපභික්ඛුනී අහොසි. එසා භික්ඛවෙ සික්ඛමානා කස්සපස්ස සම්මාසම්බුද්ධස්ස පාවචනෙ පාපසික්ඛමානා අහොසි. එසො භික්ඛවෙ සාමණෙරො කස්සපස්සසම්මාසම්බුද්ධස්ස පාවචනෙ පාපසාමණෙරො අහොසි. එසා භික්ඛවෙ සාමණෙරී කස්සපස්ස සම්මාසම්බුද්ධස්ස පාවචනෙ පාපසාමණෙරී අහොසී''ති එවමාදිනා භගවතා භාසිතානි.

ඔපම්මසංයුත්ත

නඛසිඛසුත්ත

පුච්ඡා – ඔපම්මසංයුත්තෙ ආවුසො පොරාණකෙහි ධම්මසංගාහකමහාථෙරෙහි සංගීතං නඛසිඛසුත්තං භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සාවත්ථියං භන්තෙ සම්බහුලෙ භික්ඛූ ආරබ්භ ''තං කිං මඤ්ඤථ භික්ඛවෙ, කතමං නු ඛො බහුතරං, යො වායං මයා පරිත්තො නඛසිඛායං පංසු ආරොපිතො, යා වායං මහාපථවී''ති එවමාදිනා භගවතා භාසිතං.

තං කිං මඤ්ඤථ භික්ඛවෙ, කතමං නු ඛො බහුතරං.

තස්මාතිහ භික්ඛවෙ එවං සික්ඛිතබ්බං.

ආණිසුත්ත

පුච්ඡා – තත්ථෙව ආවුසො පොරාණකෙහි ධම්මසංගාහකමහාථෙරෙහි සංගීතං ආණිසුත්තං භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සාවත්ථියංයෙව භන්තෙ සම්බහුලෙ භික්ඛූ ආරබ්භ ''භූතපුබ්බං භික්ඛවෙ දසාරහානං ආනකො නාම මුදිඞ්ගො අහොසි, තස්ස දසාරහා ආනකෙ ඝටිතෙ අඤ්ඤං ආණිං ඔදහිංසු, අහු ඛො සො භික්ඛවෙ සමයො යං ආනකස්ස මුදිඞ්ගස්ස පොරාණං පොක්ඛරඵලකං අන්තරධායි , ආණිසඞ්ඝාටොව අවසිස්සී''ති එවමාදිනා භගවතා භාසිතං.

භික්ඛුසංයුත්ත

නවසුත්ත

පුච්ඡා – භික්ඛුසංයුත්තෙ ආවුසො භගවතා නවසුත්තං කත්ථ කං ආරබ්භ කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සාවත්ථියං භන්තෙ අඤ්ඤතරං නවං භික්ඛුං ආරබ්භ භාසිතං. අඤ්ඤතරො භන්තෙ නවො භික්ඛු පච්ඡාභත්තං පිණ්ඩපාතපටික්කන්තො විහාරං පවිසිත්වා අප්පොස්සුක්කො තුණ්හීභූතො සඞ්කසායති, න භික්ඛූනං වෙය්‍යාවච්චං කරොති චීවරකාරසමයෙ තස්මිං භන්තෙ වත්ථුස්මිං ''මා ඛො තුම්හෙ භික්ඛවෙ එතස්ස භික්ඛුනො උජ්ඣායිත්ථ එසො ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු චතුන්නං ඣානානං ආභිචෙතසිකානං දිට්ඨධම්ම සුඛවිහාරානං නිකාමලාභී අකිච්ඡලාභී අකසිරලාභී''ති එවමාදිනා භගවතා භාසිතං.

අහම්පි ඛො භන්තෙ සකං කිච්චං කරොමි,

එසො ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු චතුන්නං ඣානානං ආභිචෙතසිකානං දිට්ඨධම්මසුඛවිහාරානං නිකාමලාභී අකිච්ඡලාභී අකසිරලාභී –

නයිදං සිථිලමාරබ්භ, නයිදං අප්පෙන ථාමසා;
නිබ්බානං අධිගන්තබ්බං, සබ්බදුක්ඛප්පමොචනං;
අයඤ්ච දහරො භික්ඛු, අයමුත්තමපුරිසො;
ධාරෙති අන්තිමං දෙහං, ජෙත්වා මාරං සවාහිනිං–

ඛන්ධවග්ගසංයුත්තපාළි

සංගායනස්ස පුච්ඡා විස්සජ්ජනා

නකුලපිතුසුත්ත

පුච්ඡා – තෙනාවුසො භගවතා ජානතා…පෙ…. සම්මාසම්බුද්ධෙන ඛන්ධවග්ගසංයුත්තෙ පඨමං නකුලපිතුසුත්තං කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – භග්ගෙසු භන්තෙ සුසුමාරගිරෙ භෙසකළාවනෙ මිගදායෙ නකුලපිතරං ගහපතිං ආරබ්භ භාසිතං. නකුලපිතා භන්තෙ ගහපති භගවන්තං ''අහමස්මි භන්තෙ ජිණ්ණො වුඩ්ඪො මහල්ලකො අද්ධගතො වයොඅනුප්පත්තො ආතුරකායො අභික්ඛණාතඞ්කො, අනිච්චදස්සාවී ඛො පනාහං භන්තෙ භගවතො මනොභාවනීයානඤ්ච භික්ඛූනං, ඔවදතු මං භන්තෙ භගවා, අනුසාසතු මං භන්තෙ භගවා, යං මමස්ස දීඝරත්තං හිතාය සුඛායා''ති. තස්මිං භන්තෙ වත්ථුස්මිං ''එවමෙතං ගහපති, එවමෙතං ගහපති, ආතුරො හායං ගහපති කායො අණ්ඩභූතො පරියොනද්ධො, යො හි ගහපති ඉමං කායං පරිහරන්තො මුහුත්තම්පි ආරොග්‍යං පටිජානෙය්‍ය, කිමඤ්ඤත්‍ර බාල්‍යා. තස්මාතිහ තෙ ගහපති එවං සික්ඛිතබ්බං 'ආතුරකායස්ස මෙ සතො චිත්තං අනාතුරං භවිස්සතී'ති. එවඤ්හි තෙ ගහපති සික්ඛිතබ්බ''න්ති. එවං ඛො භන්තෙ භගවතා භාසිතං.

තස්මාතිහ තෙ ගහපති එවං සික්ඛිතබ්බං.

පුච්ඡා – තඤ්චාවුසො භගවතා සංඛිත්තෙන භාසිතං විත්ථාරෙන කෙන කථඤ්ච විභත්තං.

විස්සජ්ජනා – තං ඛො භන්තෙ භගවතා සංඛිත්තෙන දෙසිතං ''කථඤ්ච ගහපති ආතුරකායො චෙව හොති ආතුරචිත්තො ච. ඉධ ගහපති අස්සුතවා පුථුජ්ජනො අරියානං අදස්සාවී අරියධම්මස්ස අකොවිදො අරියධම්මෙ අවිනීතො, සප්පුරිසානං අදස්සාවී සප්පුරිසධම්මස්ස අකොවිදො සප්පුරිසධම්මෙ අවිනීතො රූපං අත්තතො සමනුපස්සති රූපවන්තං වා අත්තානං, අත්තනි වා රූපං, රූපස්මිං වා අත්තානං, ''අහං රූපං මම රූප''න්ති පරියුට්ඨට්ඨායී හොති. තස්ස ''අහං රූපං මම රූප''න්ති පරියුට්ඨට්ඨායිනො තං රූපං විපරිණමති අඤ්ඤථා හොති. තස්ස රූපවිපරිණාමඤ්ඤථාභාවා උප්පජ්ජන්ති සොකපරිදෙවදුක්ඛදොමනස්සුපායාසා''ති එවමාදිනා භන්තෙ ආයස්මතා සාරිපුත්තෙන ධම්මසෙනාපතිනා විත්ථාරෙන විභත්තං.

අනිච්චසුත්ත

පුච්ඡා – තත්ථෙව ආවුසො දුතියවග්ගෙ පොරාණකෙහි ධම්මසංගාහක මහාථෙරෙහි පඨමං සංගීතං අනිච්චසුත්තං භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සාවත්ථියං භන්තෙ සම්බහුලෙ භික්ඛූ ආරබ්භ ''රූපං භික්ඛවෙඅනිච්චං, වෙදනා අනිච්චා, සඤ්ඤා අනිච්චා, සඞ්ඛාරා අනිච්චා, විඤ්ඤාණං අනිච්චං. එවං පස්සං භික්ඛවෙ සුතවා අරියසාවකො රූපස්මිම්පි නිබ්බින්දති, වෙදනායපි නිබ්බින්දති, සඤ්ඤායපි නිබ්බින්දති, සඞ්ඛාරෙසුපි නිබ්බින්දති, විඤ්ඤාණස්මිම්පි නිබ්බින්දති, නිබ්බින්දං විරජ්ජති, විරාගා විමුච්චති, විමුත්තස්මිං 'විමුත්ත'මිති ඤාණං හොතී''ති. එවං ඛො භන්තෙ භගවතා භාසිතං.

දුක්ඛඅනත්තසුත්ත

පුච්ඡා – දුක්ඛඅනත්තසුත්තානි පනාවුසො භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කථඤ්ච භාසිතානි.

විස්සජ්ජනා – සාවත්ථියංයෙව භන්තෙ සම්බහුලෙ භික්ඛූ ආරබ්භ ''රූපං භික්ඛවෙ දුක්ඛං, වෙදනා දුක්ඛා, සඤ්ඤා දුක්ඛා, සඞ්ඛාරා දුක්ඛා, විඤ්ඤාණං දුක්ඛං. රූපං භික්ඛවෙ අනත්තා, වෙදනා අනත්තා, සඤ්ඤා අනත්තා, සඞ්ඛාරා අනත්තා, විඤ්ඤාණං අනත්තා. එවං පස්සං භික්ඛවෙ සුතවා අරියසාවකො රූපස්මිම්පි නිබ්බින්දති, වෙදනායපි නිබ්බින්දති, සඤ්ඤායපි නිබ්බින්දති, සඞ්ඛාරෙසුපි නිබ්බින්දති, විඤ්ඤාණස්මිම්පි නිබ්බින්දති, නිබ්බින්දං විරජ්ජති, විරාගා විමුච්චති, විමුත්තස්මිං 'විමුත්ත'මිති ඤාණං හොති, ඛීණා ජාති, වුසිතං බ්‍රහ්මචරියං, කතං කරණීයං, නාපරං ඉත්ථත්තායාති පජානාතී''ති එවං ඛො භන්තෙ භගවතා භාසිතානි.

භාරසුත්ත

පුච්ඡා – භාරසුත්තං පනාවුසො භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සාවත්ථියංයෙව භන්තෙ සම්බහුලෙ භික්ඛූ ආරබ්භ ''භාරඤ්ච වො භික්ඛවෙ දෙසෙස්සාමි භාරහාරඤ්ච භාරාදානඤ්ච භාරනික්ඛෙපනඤ්ච, තං සුණාථ. කතමො ච භික්ඛවෙභාරො, 'පඤ්චුපාදානක්ඛන්ධා' තිස්ස වචනීයං. කතමෙ පඤ්ච, රූපුපාදානක්ඛන්ධො වෙදනුපාදානක්ඛන්ධො සඤ්ඤුපාදානක්ඛන්ධො සඞ්ඛාරුපාදානක්ඛන්ධො විඤ්ඤාණුපාදානක්ඛන්ධො. අයං වුච්චති භික්ඛවෙ භාරො''ති එවමාදිනා භගවතා භාසිතං.

භාරා හවෙ පඤ්චක්ඛන්ධා, භාරහාරො ච පුග්ගලො;
භාරාදානං දුඛං ලොකෙ, භාරනික්ඛෙපනං සුඛං;
නික්ඛිපිත්වා ගරුං භාරං, අඤ්ඤං භාරං අනාදිය;
සමූලං තණ්හමබ්බුය්හ, නිච්ඡාතො පරිනිබ්බුතො.

නතුම්හාකසුත්ත

පුච්ඡා – න තුම්හාකසුත්තං පනාවුසො භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සාවත්ථියංයෙව භන්තෙ සම්බහුලෙ භික්ඛූ ආරබ්භ ''යං භික්ඛවෙ නතුම්හාකං තං පජහථ, තං වො පහීනං හිතාය සුඛායභවිස්සතී''ති එවමාදිනා භගවතා භාසිතං.

අනත්තලක්ඛණසුත්ත

පුච්ඡා – අනත්තලක්ඛණසුත්තං පනාවුසො භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – බාරාණසියං භන්තෙ ඉසිපතනෙ මිගදායෙ පඤ්චවග්ගියෙ භික්ඛූ ආරබ්භ ''රූපං භික්ඛවෙ අනත්තා, රූපඤ්ච හිදං භික්ඛවෙ අත්තා අභවිස්ස, නයිදං රූපං ආබාධාය සංවත්තෙය්‍ය, ලබ්භෙථ ච රූපෙ එවං මෙ රූපං හොතු, එවං මෙ රූපං මා අහොසී''ති එවමාදිනා භගවතා භාසිතං.

යමකසුත්ත

පුච්ඡා – ථෙරවග්ගෙ පනාවුසො තතියං සංගීතං යමකසුත්තං කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කෙන කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සාවත්ථියං භන්තෙ ආයස්මන්තං යමකත්ථෙරං ආරබ්භ ආයස්මතා සාරිපුත්තත්ථෙරෙන ධම්මසෙනාපතිනා භාසිතං. ආයස්මතො භන්තෙ යමකත්ථෙරස්ස එවරූපං පාපකං දිට්ඨිගතං උප්පන්නං හොති ''තථාහං භගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාමි, යථා ඛීණාසවො භික්ඛු කායස්ස භෙදා උච්ඡිජ්ජති විනස්සති, න හොති පරංමරණා''ති. තස්මිං භන්තෙ වත්ථුස්මිං ''තං කිං මඤ්ඤසි ආවුසො යමක, රූපං නිච්චං වා අනිච්චං වා''ති එවමාදිනා භන්තෙ ආයස්මතා සාරිපුත්තත්ථෙරෙන ධම්මසෙනාපතිනා භාසිතං.

පුච්ඡා – කථඤ්චාවුසො තත්ථ ආයස්මා සාරිපුත්තත්ථෙරො ධම්මසෙනාපති ආයස්මතො යමකත්ථෙරස්ස පටිවිද්ධසච්චස්ස දිට්ඨිසම්පන්නස්ස අනුයොගවත්තකථාපනවසෙන පටිපුච්ඡිත්වා උත්තරි ධම්මදෙසනං විත්ථාරෙන දෙසෙසි.

විස්සජ්ජනා – තං කිං මඤ්ඤසි ආවුසො යමක, රූපං 'තථාගතො'ති සමනුපස්සසීති. 'නො හෙතං ආවුසො'. වෙදනං. සඤ්ඤං. සඞ්ඛාරෙ. විඤ්ඤාණං 'තථාගතො'ති සමනුපස්සසීති. 'නො හෙතං ආවුසො'ති එවමාදිනා භන්තෙ ආයස්මා සාරිපුත්තත්ථෙරො ධම්මසෙනාපති ආයස්මතො යමකත්ථෙරස්ස අනුයොගවත්තකථාපනවසෙන පටිපුච්ඡිත්වා පටිපුච්ඡිත්වා උත්තරි ධම්මදෙසනං පවත්තෙසි.

තං කිං මඤ්ඤසි ආවුසො යමක, රූපං, වෙදනං, සඤ්ඤං, සඞ්ඛාරෙ, විඤ්ඤාණං 'තථාගතො'ති සමනුපස්සසි–

වක්කලිසුත්ත

පුච්ඡා – තෙනාවුසො භගවතා…පෙ…. සම්මාසම්බුද්ධෙන ඛන්ධවග්ගසංයුත්තෙ ථෙරවග්ගෙ පඤ්චමං වක්කලිසුත්තං කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – රාජගහෙ භන්තෙ ආයස්මන්තං වක්කලිං ථෙරං ආරබ්භ භාසිතං. ආයස්මා භන්තෙ වක්කලිථෙරො ආබාධිකො දුක්ඛිතො බාළ්හගිලානො භගවන්තං එතදවොච ''චිරපටිකාහං භන්තෙ භගවන්තං දස්සනාය උපසඞ්කමිතුකාමො, නත්ථි ච මෙ කායස්මිං තාවතිකා බලමත්තා, යාවතාහං භගවන්තං දස්සනාය උපසඞ්කමෙය්‍යා''න්ති. තස්මිං භන්තෙ වත්ථුස්මිං ''අලං වක්කලි, කිං තෙ ඉමිනා පූතිකායෙන දිට්ඨෙන, යො ඛො

වක්කලි ධම්මං පස්සති, සො මං පස්සති, යො මං පස්සති, සො ධම්මං පස්සති. ධම්මඤ්හි වක්කලි පස්සන්තො මං පස්සති, මං පස්සන්තො ධම්මං පස්සති. තං කිං මඤ්ඤසි වක්කලි , රූපං නිච්චං වා අනිච්චං වා''ති එවමාදිනා භන්තෙ භගවතා භාසිතං.

''අහං වක්කලි, කිං තෙ ඉමිනා පූතිකායෙන දිට්ඨෙන'' –

''තං කිං මඤ්ඤසි වක්කලි, රූපං නිච්චං වා අනිච්චං වා'' –

අනිච්චං භන්තෙ.

''යං පනානිච්චං, දුක්ඛං වා තං සුඛං වා''–

දුක්ඛං භන්තෙ.

යං පනානිච්චං දුක්ඛං විපරිණාමධම්මං, කල්ලං නු තං සමනුපස්සිතුං ''එතං මම, එසොහමස්මි, එසො මෙ අත්තා''–

පුච්ඡා – කථඤ්චාවුසො පුනපි භගවා භික්ඛූ පෙසෙත්වා ආයස්මතො වක්කලිත්ථෙරස්ස පග්ගහවචනං ආරොචාපෙසි. සොපි කථං අත්තනො පවත්තිං භගවතො පච්චාරොචාපෙසි. කථඤ්චස්ස අභිසම්පරායො අහොසි.

විස්සජ්ජනා – සුණාවුසො ත්වං වක්කලි භගවතො වචනං ද්වින්නඤ්ච දෙවතානං, ඉමං ආවුසො රත්තිං ද්වෙ දෙවතායො අභික්කන්තාය රත්තියා අභික්කන්තවණ්ණා කෙවලකප්පං ගිජ්ඣකූටං ඔභාසෙත්වා යෙන

භගවා තෙනුපසඞ්කමිංසු, උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං අට්ඨංසු, එකමන්තං ඨිතා ඛො ආවුසො එකා දෙවතා භගවන්තං එතදවොච 'වක්කලි භන්තෙ භික්ඛු විමොක්ඛාය චෙතෙතී'ති. අපරා දෙවතා භගවන්තං එතදවොච 'සො හි නූන භන්තෙ සුවිමුත්තො විමුච්චිස්සතී'ති. භගවා ච තං ආවුසො වක්කලි එවමාහ 'මා භායි වක්කලි, මා භායි වක්කලි, අපාපකං තෙ මරණං භවිස්සති, අපාපිකා කාලකිරියා'ති. එවං ඛො භන්තෙ භගවා පුනපි භික්ඛූ පෙසෙත්වා ආයස්මතො වක්කලිත්ථෙරස්ස පග්ගහවචනං ආරොචාපෙසි. සොපි භන්තෙ ආයස්මා තෙනහාවුසො මම වචනෙන භගවතො පාදෙ සිරසා වන්දථ ''වක්කලි භන්තෙ භික්ඛු ආබාධිකො දුක්ඛිතො බාළ්හගිලානො, සො භගවතො පාදෙ සිරසා වන්දතී''ති, එවඤ්ච වදෙථ ''රූපං අනිච්චං, තාහං භන්තෙ න කඞ්ඛාමි, යදනිච්චං තං දුක්ඛන්ති නවිචිකිච්ඡාමි, යදනිච්චං දුක්ඛං විපරිණාමධම්මං, නත්ථි මෙ තත්ථ ඡන්දො වා රාගො වා පෙමංවාති න විචිකිච්ඡාමී''ති එවමාදිනා භගවතො අත්තනො පවත්තිං පච්චාරොචාපෙසි. සො හි භන්තෙ ආයස්මා අචිරපක්කන්තෙසු තෙසු භික්ඛූසු සත්ථං ආහරිත්වා වෙදනං වික්ඛම්භෙත්වා මූලකම්මට්ඨානං ආදාය සම්පජානො අරහත්තං සච්ඡිකත්වා කාලමකාසි. එවං ඛො භන්තෙ තස්ස ආයස්මතො අභිසම්පරායො අහොසි.

අස්සජිසුත්ත

පුච්ඡා – අස්සජිසුත්තං පනාවුසො භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – රාජගහෙ භන්තෙ ආයස්මන්තං අස්සජිං ආරබ්භ භාසිතං. ආයස්මා භන්තෙ අස්සජි ආබාධිකො දුක්ඛිතො බාළ්හගිලානො භගවන්තං එතදවොච ''පුබ්බෙ ඛ්වාහං භන්තෙ ගෙලඤ්ඤෙ පස්සම්භෙත්වා පස්සම්භෙත්වා කායසඞ්ඛාරෙ විහරාමි, සොහං සමාධිං නප්පටිලභාමි. තස්ස මය්හං භන්තෙ තං සමාධිං අප්පටිලභතො එවං හොති නො චස්සාහං පරිහායාමී''ති. තස්මිං භන්තෙ වත්ථුස්මිං ''යෙ තෙ අස්සජි සමණබ්‍රාහ්මණා සමාධිසාරකා සමාධිසාමඤ්ඤා, තෙසං තං සමාධිං අප්පටිලභතං එවං හොති 'නො චස්සු මයං පරිහායාමා'ති. තං කිං මඤ්ඤසි අස්සජි, රූපං නිච්චං වා අනිච්චං වා''ති එවමාදිනා භන්තෙ භගවතා භාසිතං.

ඛෙමකසුත්ත

පුච්ඡා – ඛෙමකසුත්තං පනාවුසො කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කෙන කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – කොසම්බියං භන්තෙ සම්බහුලෙ ථෙරෙ භික්ඛූ ආරබ්භ ආයස්මතා ඛෙමකත්ථෙරෙන භාසිතං. සම්බහුලා භන්තෙ ථෙරා භික්ඛූ ආයස්මන්තං දාසකං පෙසෙත්වා චතුක්ඛත්තුං ආයස්මන්තං ඛෙමකං ආබාධිකං දුක්ඛිතං බාළ්හගිලානං ගෙලඤ්ඤකාරණඤ්ච ධම්මඤ්ච පුච්ඡිංසු , තස්මිං භන්තෙ වත්ථුස්මිං ''පඤ්චිමෙ ආවුසො උපාදානක්ඛන්ධා වුත්තා භගවතා. සෙය්‍යථීදං, රූපූපාදානක්ඛන්ධො වෙදනූපාදානක්ඛන්ධො සඤ්ඤූපාදානක්ඛන්ධො සඞ්ඛාරූපාදානක්ඛන්ධො විඤ්ඤාණූපාදානක්ඛන්ධො, ඉමෙසු ඛ්වාහං ආවුසො පඤ්චසු උපාදානක්ඛන්ධෙසු න කිඤ්චි අත්තං වා අත්තනියං වා සමනුපස්සාමී''ති එවමාදිනා භන්තෙ ආයස්මතා ඛෙමකත්ථෙරෙන භාසිතං.

පුච්ඡා – කථඤ්චාවුසො තත්ථ ආයස්මා ඛෙමකො උත්තරි ධම්මදෙසනං පවඩ්ඪෙත්වා වින්ථාරෙන ථෙරානං භික්ඛූනං දෙසෙසි. කීදිසො ච තෙසං ධම්මදෙසකධම්මප්පටිග්ගාහකානං ධම්මදෙසනාය ආනිසංසො අධිගතො.

විස්සජ්ජනා – චතුත්ථෙ භන්තෙ වාරෙ ආයස්මා ඛෙමකො ''අලං ආවුසො දාසක කිං ඉමාය සන්ධාවනිකාය, ආහරාවුසො දණ්ඩං, අහමෙව ථෙරානං සන්තිකං ගමිස්සාමී''ති දණ්ඩමොලුබ්භ ආයස්මා ඛෙමකො යෙන ථෙරා භික්ඛූ තෙනුපසඞ්කමි, උපසඞ්කමිත්වා ථෙරෙහි භික්ඛූහි පුච්ඡිතො ''නඛ්වාහං ආවුසො රූපං අස්මීති වදාමි, නපි අඤ්ඤත්‍ර රූපා අස්මීති වදාමි. න ඛ්වාහං ආවුසො වෙදනං අස්මීති වදාමි, නපි අඤ්ඤත්‍ර වෙදනා අස්මීති වදාමී''ති එවමාදිනා භන්තෙ ආයස්මා ඛෙමකො උත්තරිපි ධම්මදෙසනං පවඩ්ඪෙත්වා විත්ථාරෙන දෙසෙසි. ඉමස්මිඤ්ච පන භන්තෙ වෙය්‍යාකරණස්මිං භඤ්ඤමානෙ සට්ඨිමත්තානං ථෙරානං භික්ඛූනං අනුපාදාය ආසවෙහි චිත්තානි විමුච්චිංසු ආයස්මතොච ඛෙමකස්ස. එවං ඛො භන්තෙ තෙසං ථෙරානං ධම්මදෙසකධම්මප්පටිග්ගාහකානං ධම්මාභිසමයො අහොසි.

ඡන්නසුත්ත

පුච්ඡා – ඡන්නසුත්තං පනාවුසො කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කෙන කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – කොසම්බියං භන්තෙ ආයස්මන්තං ඡන්නත්ථෙරං ආරබ්භ භාසිතං. ආයස්මා භන්තෙ ඡන්නත්ථෙරො ආයස්මන්තං ආනන්දං එතදවොච ''ඔවදතු මං ආයස්මා ආනන්දො, අනුසාසතු මං ආයස්මා ආනන්දො, කරොතු මෙ ආයස්මා ආනන්දො ධම්මිං කථං, යථාහං ධම්මං පස්සෙය්‍යා''න්ති. තස්මිං භන්තෙ වත්ථුස්මිං ''සම්මුඛා මෙතං ආවුසො ඡන්න භගවතො සුතං, සම්මුඛා පටිග්ගහිතං කච්චානගොත්තං භික්ඛුං ඔවදන්තස්ස, ද්වයනිස්සිතො ඛ්වායං කච්චාන ලොකො යෙභුය්‍යෙන අත්ථිතඤ්චෙව නත්ථිතඤ්ච, ලොකසමුදයං ඛො කච්චාන යථාභූතං සම්මප්පඤ්ඤාය පස්සතො යා ලොකෙ නත්ථිතා, සා න හොතී''ති එවමාදිනා භන්තෙ ආයස්මතා ආනන්දත්ථෙරෙන ධම්මභණ්ඩාගාරිකෙන භාසිතං.

ඔවදතු මං ආයස්මා ආනන්දො, අනුසාසතු මං ආයස්මා ආනන්දො.

පුප්ඵසුත්ත

පුච්ඡා – තෙනාවුසො...පෙ.... සම්මාසම්බුද්ධෙන ඛන්ධවග්ගසංයුත්තෙ පුප්ඵවග්ගෙ පුප්ඵසුත්තං කත්ථ කං ආරබ්භ කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සාවත්ථියං භන්තෙ සම්බහුලෙ භික්ඛූ ආරබ්භ ''නාහං භික්ඛවෙ ලොකෙන විවදාමි, ලොකොච මයා විවදති, න භික්ඛවෙ ධම්මවාදී කෙනචි ලොකස්මිං විවදති, යං භික්ඛවෙ නත්ථිසම්මතං ලොකෙ පණ්ඩිතානං, අහම්පිතං ''නත්ථී''ති වදාමි, යං භික්ඛවෙ අත්ථිසම්මතං ලොකෙ පණ්ඩිතානං, අහම්පිතං ''අත්ථී''ති වදාමී''ති එවමාදිනා භගවතා භාසිතං.

නාහං භික්ඛවෙ ලොකෙන විවදාමි.

න භික්ඛවෙ ධම්මවාදී කෙනචි ලොකස්මිං විවදති.

ඵෙණපිණ්ඩූපමසුත්ත

පුච්ඡා – තත්ථෙව ආවුසො ඵෙණපිණ්ඩූපමසුත්තං භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – අයුජ්ඣායං භන්තෙ ගඞ්ගාය නදියා තීරෙ සම්බහුලෙ භික්ඛූ ආරබ්භ ''සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ අයං ගඞ්ගා නදී මහන්තං ඵෙණපිණ්ඩං ආවහෙය්‍ය, තමෙනං චක්ඛුමා පුරිසො පස්සෙය්‍ය නිජ්ඣායෙය්‍ය යොනිසො උපපරික්ඛෙය්‍ය, තස්ස තං පස්සතො නිජ්ඣායතො යොනිසො උපපරික්ඛතො රිත්තකඤ්ඤෙව ඛායෙය්‍ය, තුච්ඡකඤ්ඤෙව ඛායෙය්‍ය, අසාරකඤ්ඤෙව ඛායෙය්‍ය, කිං හි සියා භික්ඛවෙ ඵෙණපිණ්ඩෙ සාරො. එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ යං කිඤ්චි රූපං අතීතානාගතපච්චුප්පන්නං අජ්ඣත්තංවා බහිද්ධා වා ඔළාරිකං වා සුඛුමං වා හීනං වා පණීතං වා යං දූරෙ සන්තිකෙ වා, තං භික්ඛු පස්සති නිජ්ඣායති යොනිසො උපපරික්ඛති, තස්ස තං පස්සතො නිජ්ඣායතො යොනිසො උපපරික්ඛතො රිත්තකඤ්ඤෙව ඛායති, තුච්ඡකඤ්ඤෙව ඛායති, අසාරකඤ්ඤෙව ඛායති, කිඤ්හි සියා භික්ඛවෙ රූපෙ සාරො''ති එවමාදිනා භගවතා භාසිතං.

ඵෙණපිණ්ඩූපමං රූපං, වෙදනා පුබ්බුළූපමා;
මරීචිකූපමා සඤ්ඤා, සඞ්ඛාරා කදලූපමා;
මායූපමඤ්ච විඤ්ඤාණං, දෙසිතාදිච්චබන්ධුනා;

යථා යථා නිජ්ඣායති, යොනිසො උපපරික්ඛති;
රිත්තකං තුච්ඡකං හොති, යො නං පස්සති යොනිසො.

ඉමඤ්ච කායං ආරබ්භ, භූරිපඤ්ඤෙන දෙසිතං;
පහානං තිණ්ණං ධම්මානං, රූපං පස්සථ ඡඩ්ඩිතං.

ආයු උස්මාච විඤ්ඤාණං, යදා කායං ජහන්තිමං;
අපවිද්ධො තදා සෙති, පරභත්තං අචෙතනං.

එතාදිසායං සන්තානො, මායායං බාලලාපිනී;
වධකො එස අක්ඛාතො, සාරො එත්ථ න විජ්ජති.

එවං ඛන්ධෙ අවෙක්ඛෙය්‍ය, භික්ඛු ආරද්ධවීරියො;
දිවා වා යදි වා රත්තිං, සම්පජානො පටිස්සතො.

ජහෙය්‍ය සබ්බසංයොගං, කරෙය්‍ය සරණත්තනො;
චරෙය්‍යාදිත්තසීසොව, පත්ථයං අච්චුතං පදං.

දුතියධම්මකථිකසුත්ත

පුච්ඡා – තත්ථෙව ආවුසො ධම්මකථිකවග්ගෙ දුතියධම්මකථිකසුත්තං භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සාවත්ථියං භන්තෙ අඤ්ඤතරං භික්ඛුං ආරබ්භ භාසිතං. අඤ්ඤතරො භන්තෙ භික්ඛු භගවන්තං එතදවොච ''ධම්මකථිකො ධම්මකථිකොති භන්තෙ වුච්චති, කිත්තාවතා නු ඛො භන්තෙ ධම්මකථිකො හොති, කිත්තාවතා ධම්මානුධම්මප්පටිපන්නො හොති, කිත්තාවතා දිට්ඨධම්මනිබ්බානප්පත්තො හොතී''ති. තස්මිං භන්තෙ වත්ථුස්මිං ''රූපස්ස චෙ භික්ඛු නිබ්බිදාය විරාගාය නිරොධාය ධම්මං දෙසෙති, 'ධම්මකථිකො භික්ඛූ'ති අලං වචනාය''ති එවමාදිනා භගවතා භාසිතං.

සීලවන්තසුත්ත, සුතවන්තසුත්ත

පුච්ඡා – තත්ථෙව ආවුසො පොරාණකෙහි ධම්මසංගාහකමහාථෙරෙහි සංගීතං සීලවන්තසුත්තඤ්ච සුතවන්තසුත්තඤ්ච කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කෙන කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – බාරාණසියං භන්තෙ ආයස්මන්තං මහාකොට්ඨිකං ආරබ්භ ආයස්මතා සාරිපුත්තත්ථෙරෙන ධම්මසෙනාපතිනා භාසිතං. ආයස්මා භන්තෙ මහාකොට්ඨිකො සායන්හසමයං පටිසල්ලානා වුට්ඨිතො යෙනායස්මා සාරිපුත්තො තෙනුපසඞ්කමි, උපසඞ්කමිත්වා ආයස්මන්තං සාරිපුත්තං එතදවොච ''සීලවතාවුසො සාරිපුත්ත භික්ඛුනා කතමෙ ධම්මා යොනිසො මනසිකාතබ්බා. සුතවතාවුසො සාරිපුත්ත භික්ඛුනා කතමෙ ධම්මා යොනිසො මනසිකාතබ්බා''ති. තස්මිං භන්තෙ වත්ථුස්මිං ''සීලවතාවුසො කොට්ඨික භික්ඛුනා, සුතවතාවුසො කොට්ඨික භික්ඛුනා පඤ්චුපාදානක්ඛන්ධා අනිච්චතො දුක්ඛතො රොගතො ගණ්ඩතො සල්ලතො අඝතො ආබාධතො පරතො පලොකතො සුඤ්ඤතො අනත්තතො යොනිසො මනසිකාතබ්බා''ති එවමාදිනා ආයස්මතා සාරිපුත්තත්ථෙරෙන ධම්මසෙනාපතිනා භාසිතං.

රාධසංයුත්ත

සත්තසුත්ත

පුච්ඡා – රාධසංයුත්තෙ පනාවුසො දුතියං සත්තසුත්තං භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සාවත්ථියං භන්තෙ ආයස්මන්තං රාධත්ථෙරං ආරබ්භ භාසිතං. ආයස්මා භන්තෙ රාධත්ථෙරො භගවන්තං එතදවොච ''සත්තො සත්තොති භන්තෙ වුච්චති, කිත්තාවතා නු ඛො භන්තෙ සත්තොති වුච්චතී''ති. තස්මිං භන්තෙ වත්ථුස්මිං ''රූපෙ ඛො රාධ යො ඡන්දො යො රාගො යා නන්දී යා තණ්හා, තත්‍ර සත්තො තත්‍ර විසත්තො, තස්මා සත්තොති වුච්චතී''ති එවමාදිනා භගවතා භාසිතං.

දිට්ඨිසංයුත්ත

සොඅත්තාසුත්ත

පුච්ඡා – දිට්ඨිසංයුත්තෙ පනාවුසො තතියං සංගීතං සොඅත්තා සුත්තං භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සාවත්ථියං භන්තෙ සම්බහුලෙ භික්ඛූ ආරබ්භ ''කිස්මිං නු ඛො භික්ඛවෙ සති කිං උපාදාය කිං අභිනිවිස්ස එවං දිට්ඨි උප්පජ්ජති සො අත්තා සො ලොකො සො පෙච්ච භවිස්සාමි නිච්චො ධුවො සස්සතො අවිපරිණාමධම්මො''ති එවමාදිනා භන්තෙ භගවතා භාසිතං.

නත්ථිදින්නසුත්ත

පුච්ඡා – තත්ථෙව ආවුසො පඤ්චමං නත්ථිදින්නසුත්තං භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සාවත්ථියංයෙව භන්තෙ සම්බහුලෙ භික්ඛූ ආරබ්භ ''කිස්මිං නු ඛො භික්ඛවෙ සති කිං උපාදාය කිං අභිනිවිස්ස එවං දිට්ඨි උප්පජ්ජති නත්ථි දින්නං, නත්ථි යිට්ඨං, නත්ථි හුතං, නත්ථි සුකතදුක්කටානං කම්මානං ඵලං විපාකො''ති එවමාදිනා භගවතා භාසිතං.

ඔක්කන්තසංයුත්ත

චක්ඛුසුත්ත

පුච්ඡා – ඔක්කන්තසංයුත්තෙ පනාවුසො පඨමං චක්ඛුසුත්තං භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සාවත්ථියං භන්තෙ සම්බහුලෙ භික්ඛූ ආරබ්භ ''චක්ඛුං භික්ඛවෙ අනිච්චං විපරිණාමි අඤ්ඤථාභාවි. සොතං. ඝානං. ජිව්හං. කායො. මනො අනිච්චො විපරිණාමී අඤ්ඤථාභාවී''ති එවමාදිනා භගවතා භාසිතං.

සාරිපුත්තසංයුත්ත

සුචිමුඛීසුත්ත

පුච්ඡා – සාරිපුත්තසංයුත්තෙ පනාවුසො දසමං සුචිමුඛීසුත්තං කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කෙන කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – රාජගහෙ භන්තෙ සුචිමුඛිං පරිබ්බාජිකං ආරබ්භ ආයස්මතා සාරිපුත්තත්ථෙරෙන ධම්මසෙනාපතිනා භාසිතං. සුචිමුඛී භන්තෙ පරිබ්බාජිකා ආයස්මන්තං සාරිපුත්තං එතදවොච ''කිං නු ඛො සමණ අධොමුඛො භුඤ්ජසී''ති. තස්මිං භන්තෙ වත්ථුස්මිං ''න ඛ්වාහං භගිනි අධොමුඛො භුඤ්ජාමී''ති එවමාදිනා පටික්ඛිපිත්වා ''යෙ හි කෙචි භගිනි සමණබ්‍රාහ්මණා වත්ථුවිජ්ජා තිරච්ඡානවිජ්ජාය මිච්ඡාජීවෙන ජීවිකං කප්පෙන්ති, ඉමෙ වුච්චන්ති භගිනි සමණබ්‍රාහ්මණා අධොමුඛා භුඤ්ජන්තී''ති එවමාදිනා ආයස්මතා සාරිපුත්තත්ථෙරෙන ධම්මසෙනාපතිනා භාසිතං.

කිං නු ඛො සමණ අධො මුඛො භුඤ්ජසි.

න ඛ්වාහං භගිනි අධොමුඛො භුඤ්ජාමි.

තෙන හි සමණ උබ්භමුඛො භුඤ්ජසි.

න ඛ්වාහං භගිනි උබ්භමුඛො භුඤ්ජාමි.

සළායතනවග්ගසංයුත්තපාළි

අජ්ඣත්තානිච්චසුත්ත, බාහිරසුත්ත

පුච්ඡා – තෙනාවුසො භගවතා…පෙ…. සම්මාසම්බුද්ධෙන සළායතනවග්ගසංයුත්තෙ පඨමං අජ්ඣත්තානිච්චසුත්තඤ්ච චතුත්ථං බාහිරානිච්චසුත්තඤ්ච කත්ථ කං ආරබ්භ කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සාවත්ථියං භන්තෙ සම්බහුලෙ භික්ඛූ ආරබ්භ ‘‘චක්ඛුං භික්ඛවෙ අනිච්චං, යදනිච්චං තං දුක්ඛං, යං දුක්ඛං තදනත්තා, යදනත්තා තං ‘නෙතං මම, නෙසොහමස්මි, න මෙසො අත්තා’ති එවමෙතං යථාභූතං සම්මප්පඤ්ඤාය දට්ඨබ්බ’’න්ති එවමාදිනාච. ‘‘රූපා භික්ඛවෙ අනිච්චා. යදනිච්චං තං දුක්ඛං, යං දුක්ඛං තදනත්තා, යදනත්තා තං නෙතං මම, නෙසොහමස්මි, න මෙසො අත්තා’’ති ච එවමාදිනා භගවතා භාසිතං.

සබ්බවග්ග

ආදිත්තසුත්ත

පුච්ඡා – තත්ථාවුසො සබ්බවග්ගෙ ඡට්ඨං ආදිත්තසුත්තං භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – ගයායං භන්තෙ ගයාසීසෙ පුරාණජටිලං භික්ඛුසහස්සං ආරබ්භ ‘‘සබ්බං භික්ඛවෙ ආදිත්තං, කිඤ්ච භික්ඛවෙ සබ්බං ආදිත්තං. චක්ඛු භික්ඛවෙ ආදිත්තං, රූපා ආදිත්තා, චක්ඛුවිඤ්ඤාණං ආදිත්තං, චක්ඛුසම්ඵස්සො ආදිත්තො, යම්පිදං චක්ඛුසම්ඵස්සපච්චයා උප්පජ්ජති, වෙදයිතං සුඛං වා දුක්ඛං වා අදුක්ඛමසුඛංවා, තම්පි ආදිත්තං. කෙන ආදිත්තං. රාගග්ගිනා දොසග්ගිනා මොහග්ගිනා ආදිත්තං, ජාතියා ජරාය මරණෙන සොකෙහි පරිදෙවෙහි දුක්ඛෙහි දොමනස්සෙහි උපායාසෙහි ආදිත්තන්ති වදාමී’’ති එවමාදිනා භගවතා භාසිතං.

මිගජාලවග්ග

පඨම මිගජාලසුත්ත

පුච්ඡා – මිගජාලවග්ගෙ ආවුසො පඨමමිගජාලසුත්තං භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සාවත්ථියං භන්තෙ ආයස්මන්තං මිගජාලත්ථෙරං ආරබ්භ භාසිතං. ආයස්මා භන්තෙ මිගජාලත්ථෙරො භගවන්තං එතදවොච ‘‘එකවිහාරී එකවිහාරීති භන්තෙ වුච්චති, කිත්තාවතානුඛො භන්තෙ එකවිහාරී හොති, කිත්තාවතාච පන සදුතියවිහාරී හොතී’’ති. තස්මිං භන්තෙ වත්ථුස්මිං ‘‘සන්ති ඛො මිගජාල චක්ඛුවිඤ්ඤෙය්‍යා රූපා ඉට්ඨා කන්තා මනාපා පියරූපා කාමූපසංහිතා රජනීයා, තඤ්චෙ භික්ඛු අභිනන්දති අභිවදති අජ්ඣොසාය තිට්ඨති, තස්ස තං අභිනන්දතො අභිවදතො අජ්ඣොසාය තිට්ඨතො උප්පජ්ජති නන්දී, නන්දියා සති සාරාගො හොති, සාරාගෙ සති සංයොගො හොති, නන්දිසංයොජනසංයුත්තො ඛො මිගජාල භික්ඛු සදුතියවිහාරීති වුච්චතී’’ති එවමාදිනා භගවතා භාසිතං.

පඨම ඡඵස්සායතනසුත්ත

පුච්ඡා – තත්ථෙව නවමං සංගීතං පඨමඡඵස්සායතනසුත්තං භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – රාජගහෙ භන්තෙ සම්බහුලෙ භික්ඛූ ආරබ්භ ‘‘යො හි කොචි භික්ඛවෙ භික්ඛු ඡන්නං ඵස්සායතනානං සමුදයඤ්ච අත්ථඞ්ගමඤ්ච අස්සාදඤ්ච ආදීනවඤ්ච නිස්සරණඤ්ච යථාභූතං නප්පජානාති, අවුසිතං තෙන බ්‍රහ්මචරියං, ආරකා සො ඉමස්මා ධම්මවිනයා’’ති එවමාදිනා භගවතා භාසිතං.

අහං හි භන්තෙ ඡන්නං ඵස්සායතනානං සමුදයඤ්ච අත්ථඞ්ගමඤ්ච අස්සාදඤ්ච ආදීනවඤ්ච නිස්සරණඤ්ච යථාභූතං නප්පජානාමි.

චක්ඛුං එතං මම, එසොහමස්මි, එසො මෙ අත්තාති සමනුපස්සසි.

නො හෙතං භන්තෙ.

එත්ථ ච තෙ භික්ඛු චක්ඛු නෙතං මම, නෙසොහමස්මි, න මෙසො අත්තාති එවමෙතං යථාභූතං සම්මප්පඤ්ඤාය සුදිට්ඨං භවිස්සති, එසෙවන්තො දුක්ඛස්ස.

ගිලානවග්ග

පඨම ගිලානසුත්ත

පුච්ඡා – ගිලානවග්ගෙ පනාවුසො පඨමං ගිලානසුත්තං භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සාවත්ථියං භන්තෙ අඤ්ඤතරං නවං භික්ඛුං ගිලානං ආබාධිතං දුක්ඛිතං බාළ්හගිලානං ආරබ්භ භාසිතං. අඤ්ඤතරො භන්තෙ භික්ඛු ගිලානො ආබාධිකො දුක්ඛිතො බාළ්හගිලානො භගවන්තං එතදවොච ''නඛ්වාහං භන්තෙ සීලවිසුද්ධත්ථං භගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාමී''ති. තස්මිං භන්තෙ වත්ථුස්මිං තං භික්ඛුං පටිපුච්ඡිත්වා තස්ස ච වචනං සාධුකාරං දත්වා ''රාගවිරාගත්ථො හි භික්ඛු මයා ධම්මො දෙසිතො, තං කිං මඤ්ඤසි භික්ඛු, චක්ඛු නිච්චං වා අනිච්චං වාති. අනිච්චං භන්තෙ. යං පනානිච්චං දුක්ඛං වා තං සුඛං වාති, දුක්ඛං භන්තෙ''ති එවමාදිනා භගවතා භාසිතං.

න මෙ භන්තෙ ඛමනීයං.

සාධු ඛො ත්වං භික්ඛු රාගවිරාගත්ථං මයා ධම්මං දෙසිතං ආජානාසි,

ඡන්නවග්ග

පුණ්ණසුත්ත

පුච්ඡා – ඡන්නවග්ගෙ පනාවුසො පඤ්චමං සංගීතං පුණ්ණසුත්තං භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සාවත්ථියං භන්තෙ ආයස්මන්තං පුණ්ණත්ථෙරං ආරබ්භ භාසිතං, ආයස්මා භන්තෙ පුණ්ණත්ථෙරො භගවන්තං එතදවොච ''සාධු මෙ භන්තෙ භගවා සංඛිත්තෙන ධම්මං දෙසෙතු, යමහං භගවතො ධම්මං සුත්වා එකො වූපකට්ඨො අප්පමත්තො ආතාපී පහිතත්තො විහරෙය්‍යා''න්ති. තස්මිං වත්ථුස්මිං ''සන්ති ඛො පුණ්ණ චක්ඛුවිඤ්ඤෙය්‍යා රූපා ඉට්ඨා කන්තා මනාපා පියරූපා කාමූපසංහිතා රජනීයා, තඤ්චෙ භික්ඛු අභිනන්දති අභිවදති අජ්ඣොසාය තිට්ඨති, තස්ස තං අභිනන්දතො අභිවදතො අජ්ඣොසාය තිට්ඨතො උප්පජ්ජති නන්දී, නන්දී සමුදයො දුක්ඛසමුදයො පුණ්ණාති වදාමී''ති එවමාදිනා භන්තෙ භගවතා භාසිතං.

පුච්ඡා – එවඤ්චාවුසො භගවා ආයස්මතො පුණ්ණත්ථෙරස්ස සංඛිත්තෙන ඔවාදං දත්වා කථඤ්ච නං පටිපුච්ඡි, කථඤ්ච සො භගවතො ආරොචෙසි, කථඤ්චස්සායස්මතො පුණ්ණත්ථෙරස්ස අභිසම්පරායො අහොසි.

විස්සජ්ජනා – එවං ඛො භන්තෙ භගවා ආයස්මතො පුණ්ණත්ථෙරස්ස සංඛිත්තෙන ඔවාදං දත්වා ''ඉමිනා ත්වං පුණ්ණ මයා සංඛිත්තෙන ඔවාදෙන ඔවදිතො කතමස්මිං ජනපදෙ විහරිස්සසී''ති තං ආයස්මන්තං පුණ්ණත්ථෙරං පටිපුච්ඡි. සො ච භන්තෙ ආයස්මා ''අත්ථි භන්තෙ සුනාපරන්තො නාම ජනපදො, තත්ථාහං විහරිස්සාමී''ති එවමාදිනා භගවතො ආරොචෙසි. සො හි භන්තෙ ආයස්මා සුනාපරන්තෙ ජනපදෙ වසිත්වා තෙනෙව අන්තරවස්සෙන තිස්සො විජ්ජා සච්ඡාකාසි. තෙනෙව අන්තරවස්සෙන පරිනිබ්බායි. එවං ඛො භන්තෙ තස්ස ආයස්මතො අභිසම්පරායො අහොසි.

සන්ති ඛො තස්ස භගවතො සාවකා කායෙන ච ජීවිතෙන ච අට්ටීයමානා හරායමානා ජිගුච්ඡමානා සත්ථහාරකං පරියෙසන්ති.

සක්ඛිස්සසි ඛො ත්වං පුණ්ණ ඉමිනා දමූපසමෙන සමන්නාගතො සුනාපරසන්තස්මිං ජනපදෙ වත්ථුං.

සළවග්ග

මාලුක්‍යාපුත්තසුත්ත

පුච්ඡා – තෙනාවුසො භගවතා...පෙ.... සම්මාසම්බුද්ධෙන සළවග්ගෙ දුතියං මාලුක්‍යාපුත්තසුත්තං කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සාවත්ථියං භන්තෙ ආයස්මන්තං මාලුක්‍යපුත්තත්ථෙරං ආරබ්භ භාසිතං. ආයස්මා භන්තෙ මාලුක්‍යපුත්තත්ථෙරො භගවන්තං එතදවොච ''සාධු මෙ භන්තෙ භගවා සංඛිත්තෙන ධම්මං දෙසෙතු, යමහං භගවතො ධම්මං සුත්වා එකො වූපකට්ඨො අප්පමත්තො ආතාපී පහිතත්තො විහරෙය්‍යං''න්ති. තස්මිං වත්ථුස්මිං ''එත්ථ දානි මාලුක්‍යපුත්ත කිං දහරෙ භික්ඛූ වක්ඛාමාති''ආදිනා ථෙරං අපසාදෙත්වා චෙව උස්සාදෙත්වා ච ''තං කිං මඤ්ඤසි මාලුක්‍යපුත්ත, යෙ තෙ චක්ඛුවිඤ්ඤෙය්‍යා රූපා අදිට්ඨා අදිට්ඨපුබ්බා, න ච පස්සසි, න ච තෙ හොති පස්සෙය්‍යන්ති, අත්ථි තෙ තත්ථ ඡන්දො වා රාගො වා එවමාදිනා භන්තෙ භගවතා භාසිතං.

පුච්ඡා – ඉමස්මිං ච බො පනාවුසො භගවතා ඔවාදෙ සංඛිත්තෙන භාසිතෙ සො ආයස්මා මාලුක්‍යපුත්තත්ථෙරො භගවන්තං කිං අවොච කථඤ්චස්ස භගවා අනුඤ්ඤාසි. කීදිසො චස්සායස්මතො මාලුක්‍යපුත්තත්ථෙරස්ස ධම්මාභිසමයො අහොසි.

විස්සජ්ජනා – ඉමස්මිං බො භන්තෙ ඔවාදෙ භගවතා සංඛිත්තෙන භාසිතෙ ආයස්මා මාලුක්‍යපුත්තත්ථෙරො භගවන්තං එතදවොච ''ඉමස්ස ඛ්වාහං භන්තෙ භගවතා සංඛිත්තෙන භාසිතස්ස විත්ථාරෙන අත්ථං ආජානාමි.

රූපං දිස්වා මුට්ඨා, පියං නිමිත්තං මනසි කරොතො;
සාරත්තචිත්තො වෙදෙති, තඤ්ච අජ්ඣොස තිට්ඨති.

තස්ස වඩ්ඪන්ති වෙදනා, අනෙකා රූපසම්භවා;
අභිජ්ඣා ච විහෙසා ච, චිත්තමස්සූපහඤ්ඤති;
එවං ආචිනතො දුක්ඛං, ආරා නිබ්බාන වුච්චති;

පෙය්‍යාල

න සො රජ්ජති ධම්මෙසු, ධම්මං ඤත්වා පටිස්සතො;
විරත්තචිත්තො වෙදෙති, තඤ්ච නාජ්ඣොස තිට්ඨති.

යථාස්ස ජානතො ධම්මං, සෙවතො චාපි වෙදනං;
ඛීයති නොපචීයති, එවං සො චරතී සතො;
එවං අපචිනතො දුක්ඛං, සන්තිකෙ නිබ්බාන වුච්චතීති.

ඉමස්ස ඛ්වාහං භන්තෙ භගවතා සංඛිත්තෙන භාසිතස්ස එවං විත්ථාරෙන අත්ථං ආජානාමීති. භගවා ච භන්තෙ ''සාධු සාධු මාලුක්‍යපුත්ත, සාධු බො ත්වං මාලුක්‍යපුත්ත මයා සංඛිත්තෙන භාසිතස්ස විත්ථාරෙන අත්ථං ආජානාසී''ති සාධුකාරං දත්වා–

''රූපං දිස්වා සති මුට්ඨා, පියං නිමිත්තං මනසි කරොතො;
සාරත්තචිත්තො වෙදෙති, තඤ්ච අජ්ඣොස තිට්ඨතී''ති–

ආදිනා

ථෙරස්ස වචනං සමනුඤ්ඤාසි. සො ච භන්තෙ ආයස්මා මාලුක්‍යපුත්තත්ථෙරො එකො වූපකට්ඨො අප්පමත්තො ආතාපී පහිතත්තො විහරන්තො නචිරස්සෙව යස්සත්ථාය කුලපුත්තා සම්මදෙව අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජන්ති, තදනුත්තරං බ්‍රහ්මචරියපරියොසානං දිට්ඨෙව ධම්මෙ සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා උපසම්පජ්ජ විහාසි, ''ඛීණා ජාති, වුසිතං බ්‍රහ්මචරියං, කතං කරණීයං, නාපරං ඉත්ථත්තායා''ති අබ්භඤ්ඤාසි. අඤ්ඤතරොච පනායස්මා මාලුක්‍යපුත්තො අරහතං අහොසි. එවං බො භන්තෙ තස්ස ආයස්මතො අභිසම්පරායො අහොසි.

රූපං දිස්වා සති මුට්ඨා, පියං නිමිත්තං මනසි කරොතො;
සාරත්තචිත්තො වෙදෙති, තඤ්ච අජ්ඣොස තිට්ඨති.

පමාදවිහාරීසුත්ත

පුච්ඡා – තත්ථෙව ආවුසො චතුත්ථං පමාදවිහාරීසුත්තං භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සාවත්ථියං භන්තෙ සම්බහුලෙ භික්ඛූ ආරබ්භ ''පමාදවිහාරිඤ්ච වො භික්ඛවෙ දෙසෙස්සාමි අප්පමාදවිහාරිඤ්ච, තං සුණාථ. කථඤ්ච භික්ඛවෙ පමාදවිහාරී හොති. චක්ඛුන්ද්‍රියං අසංවුතස්ස භික්ඛවෙ විහරතො චිත්තං බ්‍යාසිඤ්චති චක්ඛුවිඤ්ඤෙය්‍යෙසු රූපෙසු, තස්ස බ්‍යාසිත්තචිත්තස්ස පාමොජ්ජං න හොති, පාමොජ්ජෙ අසති පීති න හොති, පීතියා පස්සද්ධි න හොති, පස්සද්ධියා අසති දුක්ඛං හොති, දුක්ඛිනො චිත්තං න සමාධියති, අසමාහිතෙ

චිත්තෙ ධම්මා න පාතුභවන්ති, ධම්මානං අපාතුභාවා පමාදවිහාරීත්වෙව සඞ්ඛං ගච්ඡතී''ති එවමාදිනා භන්තෙ භගවතා භාසිතං.

ලොකකාමගුණවග්ග

රාහුලොවාදසුත්ත

පුච්ඡා – ලොකකාමගුණවග්ගෙ ආවුසො අට්ඨමං රාහුලොවාදසුත්තං භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සාවත්ථියංයෙව භන්තෙ ආයස්මන්තං රාහුලං ආරබ්භ ''තං කිං මඤ්ඤසි රාහුල, චක්ඛු නිච්චං වා අනිච්චං වාති. අනිච්චං භන්තෙ. යං පනානිච්චං, දුක්ඛං වා තං සුඛංවාති. දුක්ඛං භන්තෙ. යං පනානිච්චං දුක්ඛං විපරිණාමධම්මං කල්ලං නු තං සමනුපස්සිතුං 'එතං මම, එසොහමස්මි, එසො මෙ අත්තා'ති. නො හෙතං භන්තෙ''ති එවමාදිනා භන්තෙ භගවතා භාසිතං.

යංනූනාහං රාහුලං උත්තරිං ආසවානං ඛයෙ විනෙය්‍යං.

ගණ්හාහි රාහුල නිසීදනං.

ගහපතිවග්ග

භාරද්වාජසුත්ත

පුච්ඡා – ගහපතිවග්ගෙ ආවුසො පොරාණකෙහි ධම්මසංගාහකමහාථෙරෙහි චතුත්ථං සංගීතං භාරද්වාජසුත්තං කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කෙන කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – කොසම්බියං භන්තෙ රාජානං උදෙනං ආරබ්භ ආයස්මතා පිණ්ඩොලභාරද්වාජත්ථෙරෙන භාසිතං. රාජා භන්තෙ උදෙනො ආයස්මන්තං පිණ්ඩොලභාරද්වාජං එතදවොච ''කො නු ඛො භො භාරද්වාජ හෙතු කො පච්චයො, යෙනිමෙ දහරා භික්ඛූ සුසූ කාළකෙසා භද්‍රෙන යොබ්බනෙන සමන්නාගතා පඨමෙන වයසා අනිකීළිතාවිනො කාමෙසු යාවජීවං පරිපුණ්ණං පරිසුද්ධං බ්‍රහ්මචරියං චරන්ති, අද්ධානඤ්ච ආපාදෙන්තී''ති. තස්මිං වත්ථුස්මිං ''වුත්තං ඛො

එතං මහාරාජ තෙන භගවතා ජානතා පස්සතා අරහතා සම්මාසම්බුද්ධෙන එථ තුම්හෙ භික්ඛවෙ මාතුමත්තීසු මාතුචිත්තං උපට්ඨපෙථ. භගනිමත්තීසු භගිනිචිත්තං උපට්ඨපෙථ, ධීතුමත්තීසු ධීතුචිත්තං උපට්ඨපෙථා''ති එවමාදිනා භන්තෙ ආයස්මතා පිණ්ඩොල භාරද්වාජත්ථෙරෙන භාසිතං.

වෙරහච්චානිසුත්ත

පුච්ඡා – තත්ථෙව ආවුසො පොරාණකෙහි ධම්මසංගාහකමහාථෙරෙහි දසමං සංගීතං වෙරහච්චානිසුත්තං කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කෙන කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – කාමණ්ඩායං භන්තෙ වෙරහච්චානිගොත්තං බ්‍රාහ්මණිං ආරබ්භ ආයස්මතා උදායිත්ථෙරෙන භාසිතං. වෙරහච්චානීගොත්තා භන්තෙ බ්‍රාහ්මණී ආයස්මන්තං උදායිත්ථෙරං එතදවොච ''කිස්මිං නු ඛො භන්තෙ සති අරහන්තො සුඛදුක්ඛං පඤ්ඤපෙන්ති, කිස්මිං අසති අරහන්තො සුඛදුක්ඛං න පඤ්ඤපෙන්තී''ති. තස්මිං වත්ථුස්මිං ''චක්ඛුස්මිං ඛො භගිනි සති අරහන්තො සුඛදුක්ඛං පඤ්ඤපෙන්ති, චක්ඛුස්මිං අසති අරහන්තො සුඛදුක්ඛං න පඤ්ඤපෙන්තී''ති එවමාදිනා භන්තෙ ආයස්මතා උදායිත්ථෙරෙන භාසිතං.

දෙවදහවග්ග

ඛණසුත්ත

පුච්ඡා – දෙවදහවග්ගෙ ආවුසො ඛණසුත්තං භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සක්කෙසු භන්තෙ දෙවදහෙ නාම සක්‍යානං නිගමෙ සම්බහුලෙ භික්ඛූ ආරබ්භ ''ලාභා වො භික්ඛවෙ, සුලද්ධං වො භික්ඛවෙ, ඛණො වො පටිලද්ධො බ්‍රහ්මචරියවාසායා''ති එවමාදිනා භන්තෙ භගවතා භාසිතං.

සමුද්දවග්ග

බාළිසිකොපමසුත්ත

පුච්ඡා – සමුද්දවග්ගෙ පනාවුසො තතියං බාළිසිකොපමසුත්තං භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – රාජගහෙ භන්තෙ ජීවකම්බවනෙ සම්බහුලෙ භික්ඛූ ආරබ්භ ''සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ බාළිසිකො ආමිසගතබළිසං ගම්භීරෙ උදකරහදෙ පක්ඛිපෙය්‍යා''ති එවමාදිනා භගවතා භාසිතං.

ආදිත්තපරියායසුත්ත

පුච්ඡා – සළායතනවග්ගසංයුත්තෙ සමුද්දවග්ගෙ පනාවුසො පොරාණකෙහි ධම්මසංගාහකමහාථෙරෙහි සංගීතං අට්ඨමං ආදිත්තපරියායසුත්තං භගවතා කං ආරබ්භ කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සම්බහුලෙ භන්තෙ භික්ඛූ ආරබ්භ ''ආදිත්තපරියායං වො භික්ඛවෙ ධම්මපරියායං දෙසෙස්සාමි, තං සුණාථ. කතමො ච භික්ඛවෙ ආදිත්තපරියායො ධම්මපරියායො. වරං භික්ඛවෙ තත්තාය අයොසලාකාය ආදිත්තාය සම්පජ්ජලිතාය සජොතිභූතාය චක්ඛුන්ද්‍රියං සම්පලිමට්ඨං, නත්වෙව චක්ඛුවිඤ්ඤෙය්‍යෙසු රූපෙසු අනුබ්‍යඤ්ජනසො නිමිත්තග්ගාහො''තිආදිනා භගවතා භාසිතං.

ආසීවිසවග්ග

පඨමදාරුක්ඛන්ධොපමසුත්ත

පුච්ඡා – ආසීවිසවග්ගෙ ආවුසො පොරාණකෙහි ධම්මසංගාහකමහාථෙරෙහි චතුත්ථං සංගීතං පඨමදාරුක්ඛන්ධොපමසුත්තං භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – කොසම්බියං භන්තෙ ගඞ්ගාය නදියා තීරෙ සම්බහුලෙ භික්ඛූ ආරබ්භ ''පස්සථ නො තුම්හෙ භික්ඛවෙ අමුං මහන්තං දාරුක්ඛන්ධං ගඞ්ගාය නදියා සොතෙන වුය්හමාන''න්ති එවමාදිනා භගවතා භාසිතා.

උපචාරවචනං

පුච්ඡා – කථඤ්චාවුසො තත්ථ භගවතා ඔරිමතීරාදීනං උපචාරවචනානං අත්ථො විත්ථාරෙන විභජිත්වා පකාසිතො.

විස්සජ්ජනා – ඔරිමං තීරන්ති ඛො භික්ඛු ඡන්නෙතං අජ්ඣත්තිකානං ආයතනානං අධිවචනං. පාරිමං තීරන්ති ඛො භික්ඛු ඡන්නෙතං බාහිරානං ආයතනානං අධිවචනං. මජ්ඣෙ සංසීදොති ඛො භික්ඛු නන්දිරාගස්සෙතං අධිවචනං. ථලෙ උස්සාදොති ඛො භික්ඛු අස්මිමානස්සෙතං අධිවචනන්ති එවමාදිනා භන්තෙ භගවතා තත්ථ ඔරිමතීරාදීනං උපචාරවචනානං අත්ථො විත්ථාරෙන විභජිත්වා පකාසිතො.

පුච්ඡා – ඉමස්මිං ඛො පන ආවුසො සුත්තෙ භගවතා භාසිතෙ විසෙසතො කස්ස කීදිසො අත්ථො කථඤ්ච පටිලද්ධො.

විස්සජ්ජනා – ඉමස්මිං භන්තෙ සුත්තෙ භගවතා භාසිතෙ විසෙසතො නන්දස්ස ගොපාලකස්ස පබ්බජ්ජා ච උපසම්පදා ච යාව අරහත්තාව විසෙසතො අත්ථො අධිගතො.

ලභෙය්‍යාහං භන්තෙ භගවතො සන්තිකෙ පබ්බජ්ජං, ලභෙය්‍යං උපසම්පදං.

තෙන හි ත්වං නන්ද සාමිකානං ගාවො නිය්‍යාතෙහි.

ගමිස්සන්ති භන්තෙ ගාවො වච්ඡගිද්ධිනියො.

කිංසුකොපමසුත්ත

පුච්ඡා – තත්ථෙව ආවුසො පොරාණකෙහි ධම්මසංගාහකමහාථෙරෙහි අට්ඨමං සංගීතං කිංසුකොපමසුත්තං භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සක්කෙසු භන්තෙ කපිලවත්ථුස්මිං නිග්‍රොධාරාමෙ අඤ්ඤතරං කාරකං භික්ඛුං ආරබ්භ භාසිතං. අඤ්ඤතරො භන්තෙ කාරකො භික්ඛු චත්තාරො ඛාණාසවෙ භික්ඛූ ඤාණදස්සනවිසුද්ධං පුච්ඡිත්වා අසන්තුට්ඨො

තෙසං භික්ඛූනං පඤ්හාවෙය්‍යාකරණෙන යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමිං. උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං එතදවොච ''කිත්තාවතා නු බො භන්තෙ භික්ඛුනො දස්සනං සුවිසුද්ධං හොතී''ති. තස්මිං වත්ථුස්මිං ''සෙය්‍යථාපි භික්ඛු පුරිසස්ස කිංසුකො අදිට්ඨපුබ්බො අස්ස, සො යෙනඤ්ඤතරො පුරිසො කිංසුකස්ස දස්සාවී තෙනුපසඞ්කමෙය්‍යා''ති එවමාදිනා භන්තෙ භගවතා භාසිතං.

ඡප්පාණකොපමසුත්ත

පුච්ඡා – තත්ථෙව ආවුසො පොරාණකෙහි ධම්මසංගාහකමහාථෙරෙහි දසමං සංගීතං ඡප්පාණකොපමසුත්තං භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සක්කෙසුයෙව භන්තෙ සම්බහුලෙ භික්ඛූ ආරබ්භ ''සෙය්‍යථාපි, භික්ඛවෙ පුරිසො අරුගත්තො පක්කගත්තො සරවනං පවිසෙය්‍යා'ති එවමාදිනා භගවතා භාසිතං.

පුච්ඡා – කථඤ්චාවුසො තත්ථ භගවතා අසංවරො විත්ථාරෙන විභජිත්වා දෙසිතො.

විස්සජ්ජනා – කථඤ්ච භික්ඛවෙ අසංවරො හොති, ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු චක්ඛුනා රූපං දිස්වා පියරූපෙ රූපෙ අධිමුච්චති, අප්පියරූපෙ රූපෙ බ්‍යාපජ්ජති, අනුපට්ඨිතකායස්සති ච විහරති පරිත්තචෙතසො. තඤ්ච චෙතොවිමුත්තිං පඤ්ඤාවිමුත්තිං යථාභූතං නප්පජානාති, යත්ථස්ස තෙ උප්පන්නා පාපකා අකුසලා ධම්මා අපරිසෙසා නිරුජ්ඣන්තීති එවමාදිනා භන්තෙ භගවතා තත්ථ අසංවරො විත්ථාරෙන විභජිත්වා දෙසිතො.

පුච්ඡා – කථඤ්චාවුසො තත්ථ භගවතා සංවරො විභජිත්වා විත්ථාරෙන දෙසිතො.

විස්සජ්ජනා – කථඤ්ච භික්ඛවෙ සංවරො හොති, ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු චක්ඛුනා රූපං දිස්වා පියරූපෙ රූපෙ නාධිමුච්චති, අප්පියරූපෙ රූපෙ න බ්‍යාපජ්ජතීති, එවමාදිනා භන්තෙ භගවතා තත්ථ සංවරො විභජිත්වා විත්ථාරෙන දෙසිතො.

වෙදනාසංයුත්ත

දට්ඨබ්බසුත්ත

පුච්ඡා – තෙනාවුසො භගවතා...පෙ.... සම්මාසම්බුද්ධෙන වෙදනාසංයුත්තෙ පඤ්චමං දට්ඨබ්බසුත්තං කත්ථ කං ආරබ්භ කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සක්කෙසු භන්තෙ කපිලවත්ථුස්මිං නිග්‍රොධාරාමෙ සම්බහුලෙ භික්ඛූ ආරබ්භ ''තිස්සො ඉමා භික්ඛවෙ වෙදනා. කතමා තිස්සො, සුඛා වෙදනා දුක්ඛාවෙදනා අදුක්ඛමසුඛා වෙදනා. සුඛා භික්ඛවෙ වෙදනා දුක්ඛතො දට්ඨබ්බා, දුක්ඛා වෙදනා සල්ලතො දට්ඨබ්බා, අදුක්ඛමසුඛා වෙදනා අනිච්චතො දට්ඨබ්බා''ති එවමාදිනා භගවතා භාසිතං.

සුඛා භික්ඛවෙ වෙදනා දුක්ඛතො දට්ඨබ්බා.

යො සුඛං දුක්ඛතො අද්දස, දුක්ඛමද්දක්ඛි සල්ලතො;
අදුක්ඛමසුඛං සන්තං, අද්දක්ඛිනං අනිච්චතො.

ස වෙ සම්මද්දසො භික්ඛු, පරිජානාති වෙදනා;
සො වෙදනා පරිඤ්ඤාය, දිට්ඨෙ ධම්මෙ අනාසවො;
කායස්ස භෙදා ධම්මට්ඨො, සඞ්ඛ්‍යං නොපෙති වෙදගූ.

සල්ලසුත්ත

පුච්ඡා – තත්ථෙව ආවුසො ඡට්ඨං සල්ලසුත්තං භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සක්කෙසු භන්තෙ කපිලවත්ථුස්මිං නිග්‍රොධාරාමෙ සම්බහුලෙ භික්ඛූ ආරබ්භ ''අස්සුතවා භික්ඛවෙ පුථුජ්ජනො සුඛම්පි වෙදනං වෙදයති, දුක්ඛම්පි වෙදනං වෙදයති, අදුක්ඛමසුඛම්පි වෙදනං වෙදයති. සුතවා භික්ඛවෙ අරියසාවකො සුඛම්පි වෙදනං වෙදයති, දුක්ඛම්පි වෙදනං වෙදයති, අදුක්ඛමසුඛම්පි වෙදනං වෙදයති. තත්‍ර භික්ඛවෙ කො විසෙසො, කො අධිප්පයාසො, කිං නානාකරණං සුතවතො අරියසාවකස්ස අස්සුතවතා පුථුජ්ජනෙනා''ති එවමාදිනා භගවතා භාසිතං.

ජම්බුඛාදකසංයුත්ත

නිබ්බානපඤ්හාසුත්ත

පුච්ඡා – ජම්බුඛාදකසංයුත්තෙ ආවුසො පඨමං නිබ්බානපඤ්හාසුත්තං කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කෙන කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – මගධෙසු භන්තෙ නාලකගාමකෙ ජම්බුඛාදකං පරිබ්බාජකං ආරබ්භ ආයස්මතා සාරිපුත්තත්ථෙරෙන ධම්මසෙනාපතිනා භාසිතං. ජම්බුඛාදකො භන්තෙ පරිබ්බාජකො ආයස්මන්තං සාරිපුත්තං එතදවොච ''නිබ්බානං නිබ්බානන්ති ආවුසො සාරිපුත්ත වුච්චති, කතමං නුඛො ආවුසො නිබ්බාන''න්ති. තස්මිං භන්තෙ වත්ථුස්මිං ''යො ඛො ආවුසො රාගක්ඛයො දොසක්ඛයො මොහක්ඛයො, ඉදං වුච්චති නිබ්බාන''න්ති එවමාදිනා ආයස්මතා සාරිපුත්තත්ථෙරෙන ධම්මසෙනාපතිනා භාසිතං.

ධම්මවාදීපඤ්හාසුත්ත

පුච්ඡා – තත්ථෙව ආවුසො පොරාණකෙහි ධම්මසංගාහකමහාථෙරෙහි තතියං සංගීතං ධම්මවාදීපඤ්හාසුත්තං කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කෙන කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – මගධෙසුයෙව භන්තෙ නාලකගාමෙ ජම්බුඛාදකං පරිබ්බාජකං ආරබ්භ ආයස්මතා සාරිපුත්තත්ථෙරෙන ධම්මසෙනාපතිනා භාසිතං. ජම්බුඛාදකො භන්තෙ පරිබ්බාජකො ආයස්මන්තං සාරිපුත්තං එතදවොච ''කෙ නු ඛො ආවුසො සාරිපුත්ත ලොකෙ ධම්මවාදිනො, කෙ ලොකෙ සුප්පටිපන්නා, කෙ ලොකෙ සුගතා''ති. තස්මිං භන්තෙ වත්ථුස්මිං ''යෙ ඛො ආවුසො රාගප්පහානාය ධම්මං දෙසෙන්ති, දොසප්පහානාය ධම්මං දෙසෙන්ති, මොහප්පහානාය ධම්මං දෙසෙන්ති. තෙ ලොකෙ ධම්මවාදිනො''ති එවමාදිනා ආයස්මතා සාරිපුත්තත්ථෙරෙන ධම්මසෙනාපතිනා භාසිතං.

කෙ ලොකෙ සුප්පටිපන්නා.

කෙ ලොකෙ සුගතා.

දුක්කරපඤ්හාසුත්ත

පුච්ඡා – තත්ථෙව පොරාණකෙහි ධම්මසංගාහක මහාථෙරෙහි පරියොසානසුත්තභාවෙන සංගීතං දුක්කරපඤ්හාසුත්තං කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කෙන කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – මගධෙසුයෙව නාලකගාමෙ ජම්බුඛාදකං පරිබ්බාජකං ආරබ්භ ආයස්මතා සාරිපුත්තත්ථෙරෙන ධම්මසෙනාපතිනා භාසිතං. ජම්බුඛාදකො භන්තෙ පරිබ්බාජකො ආයස්මන්තං සාරිපුත්තං එතදවොච ''කිං නු ඛො ආවුසො සාරිපුත්ත ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙ දුක්කර''න්ති. තස්මිං භන්තෙ වත්ථුස්මිං ''පබ්බජ්ජා ඛො ආවුසො ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙ දුක්කරා''ති එවමාදිනා ආයස්මතා සාරිපුත්තත්ථෙරෙන ධම්මසෙනාපතිනා භාසිතං.

මොග්ගල්ලානසංයුත්ත

සක්කසුත්ත

පුච්ඡා – මොග්ගල්ලානසංයුත්තෙ ආවුසො දසමං සංගීතං සක්කසුත්තං කත්ථ කං ආරබ්භ කෙන කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – දෙවෙසු භන්තෙ තාවතිංසෙසු සක්කං දෙවානමින්දං ආරබ්භ ''සාධු ඛො දෙවානමින්ද බුද්ධසරණගමනං හොති, බුද්ධසරණගමනහෙතු ඛො දෙවානමින්ද එවමිධෙකච්චෙ සත්තා කායස්ස භෙදා පරං මරණා සුගතිං සග්ගං ලොකං උපපජ්ජන්තී''ති එවමාදිනා භන්තෙ ආයස්මතා මහාමොග්ගල්ලානත්ථෙරෙන භාසිතං.

චිත්තසංයුත්ත

නිගණ්ඨනාටපුත්තසුත්ත

පුච්ඡා – චිත්තසංයුත්තෙ ආවුසො පොරාණකෙහි ධම්මසංගාහකමහාථෙරෙහි අට්ඨමං සංගීතං නිගණ්ඨනාටපුත්තසුත්තං කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කෙන කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – මච්ඡිකාසණ්ඩෙ භන්තෙ නිගණ්ඨං නාටපුත්තං ආරබ්භ චිත්තෙන ගහපතිනා භාසිතං. නිගණ්ඨො භන්තෙ නාටපුත්තො චිත්තං ගහපතිං එතදවොච ''සද්දහසි ත්වං ගහපති සමණස්ස ගොතමස්ස අත්ථි අවිතක්කො අවිචාරො සමාධි, අත්ථි විතක්කවිචාරානං නිරොධො''ති. තස්මිං භන්තෙ වත්ථුස්මිං ''න ඛ්වාහං එත්ථ භන්තෙ භගවතො සද්ධාය ගච්ඡාමි, අත්ථි අවිතක්කො අවිචාරො සමාධි, අත්ථි විතක්කවිචාරානං නිරොධො''ති එවමාදිනා චිත්තෙන ගහපතිනා භාසිතං.

ඉදං භවන්තො පස්සන්තු.

යාව උජුකො චායං චිත්තො ගහපති.

''අහං ඛො භන්තෙ යාවදෙව ආකඞ්ඛාමි, විවිච්චෙව කාමෙහි විවිච්ච අකුසලෙහි ධම්මෙහි සවිතක්කං සවිචාරං විවෙකජං පීතිසුඛං පඨමං ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරාමි'' –

ඉදං භවන්තො පස්සන්තු.

අචෙලකස්සපසුත්ත

පුච්ඡා – තත්ථෙව ආවුසො පොරාණකෙහි ධම්මසංගාහකමහාථෙරෙහි නවමං සංගීතං අචෙලකස්සපසුත්තං කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කෙන කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – තත්ථෙව භන්තෙ මච්ඡිකාසණ්ඩෙ අචෙලං කස්සපං ආරබ්භ චිත්තෙන ගහපතිනා භාසිතං. අචෙලො භන්තෙ කස්සපො චිත්තං ගහපතිං එතදවොච ''ඉමෙහි පන තෙ ගහපති තිංසමත්තෙහි වස්සෙහි අත්ථි කොචි උත්තරිමනුස්සධම්මො අලමරියඤාණදස්සනවිසෙසො අධිගතො ඵාසුවිහාරො''ති. තස්මිං භන්තෙ වත්ථුස්මිං ''ගිහිනොපි සියා භන්තෙ අහඤ්හි භන්තෙ යාවදෙව ආකඞ්ඛාමි, විවිච්චෙව කාමෙහි විවිච්ච අකුසලෙහි ධම්මෙහි සවිතක්කං සවිචාරං විවෙකජං පීතිසුඛං පඨමං ඣානං උපසම්පජ්ජ විහරාමී''ති එවමාදිනා චිත්තෙන ගහපතිනා භාසිතං.

ගාමණිසංයුත්ත

චණ්ඩසුත්ත

පුච්ඡා – තෙනාවුසො භගවතා…පෙ…. සම්මාසම්බුද්ධෙන ගාමණිසංයුත්තෙ පඨමං චණ්ඩසුත්තං කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සාවත්ථියං භන්තෙ චණ්ඩං ගාමණිං ආරබ්භ භාසිතං. චණ්ඩො භන්තෙ ගාමණි භගවන්තං එතදවොච ''කො නු ඛො භන්තෙ හෙතු කො පච්චයො, යෙන මිධෙකච්චො චණ්ඩො චණ්ඩොත්වෙව සඞ්ඛං ගච්ඡති. කො පන භන්තෙ හෙතු කො පච්චයො, යෙන මිධෙකච්චො සොරතො සොරතොත්වෙව සඞ්ඛං ගච්ඡතී''ති. තස්මිං භන්තෙ වත්ථුස්මිං ''ඉධ ගාමණි එකච්චස්ස රාගො අප්පහීනො හොති, රාගස්ස අප්පහීනත්තා පරෙ කොපෙන්ති, පරෙහි කොපියමානො කොපං පාතුකරොති, සො චණ්ඩොත්වෙව සඞ්ඛං ගච්ඡතී''ති එවමාදිනා භගවතා භාසිතං.

ඛෙත්තූපමසුත්ත

පුච්ඡා – තත්ථෙව ආවුසො පොරාණකෙහි ධම්මසංගාහකමහාථෙරෙහි සත්තමං සංගීතං ඛෙත්තූපමසුත්තං කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – නාළන්දායං භන්තෙ පාවාරිකම්බවනෙ අසිබන්ධකපුත්තං ගාමණිං ආරබ්භ භාසිතං. අසිබන්ධකපුත්තො භන්තෙ ගාමණි භගවන්තං එතදවොච ''නනු භන්තෙ භගවා සබ්බපාණභූතහිතානුකම්පී විහරතීති. එවං ගාමණි තථාගතො සබ්බපාණභූතහිතානුකම්පී විහරතීති. අථ කිඤ්චරහි භන්තෙ භගවා එකච්චානං සක්කච්චං ධම්මං දෙසෙති, එකච්චානං නො තථා සක්කච්චං ධම්මං දෙසෙතී''ති. තස්මිං භන්තෙ වත්ථුස්මිං ''තෙන හි ගාමණි තඤ්ඤෙවෙත්ථ පටිපුච්ඡිස්සාමි, යථා තෙ ඛමෙය්‍ය, තථා නං බ්‍යාකරෙය්‍යාසී''ති එවමාදිනා භගවතා භාසිතං.

සඞ්ඛධමසුත්ත

පුච්ඡා – තත්ථෙව ආවුසො පොරාණකෙහි ධම්මසංගාහක මහාථෙරෙහි අට්ඨමං සංගීතං සඞ්ඛධමසුත්තං භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – නාළන්දායංයෙව භන්තෙ පාවාරිකම්බවනෙ අසිබන්ධකපුත්තං ගාමණිං නිගණ්ඨසාවකං ආරබ්භ භාසිතං. භගවා භන්තෙ අසිබන්ධකපුත්තං ගාමණිං නිගණ්ඨසාවකං එතදවොච ''කථං නු ඛො ගාමණි නිගණ්ඨො නාටපුත්තො සාවකානං ධම්මං දෙසෙතී''ති. එවං ඛො භන්තෙ නිගණ්ඨො නාටපුත්තො සාවකානං ධම්මං දෙසෙති ''යො කොචි පාණං අතිපාතෙති, සබ්බො සො ආපායිකො නෙරයිකො. (පෙය්‍යාල) යංබහුලං යංබහුලං විහරති, තෙන තෙන නීයති''ති. තස්මිං භන්තෙ වත්ථුස්මිං ''යංබහුලං යංබහුලඤ්ච ගාමණි විහරති, තෙන තෙන නීයති, එවං සන්තෙ න කොචි ආපායිකො නෙරයිකො භවිස්සති, යථා නිගණ්ඨස්ස නාටපුත්තස්ස වචන''න්ති එවං ඛො භගවතා සංඛිත්තෙන භාසිතං.

යං බහුලවාද

පුච්ඡා – කථඤ්චාවුසො තත්ථ භගවතා යංබහුලවාදෙ දොසො පකාසිතො.

විස්සජ්ජනා – තං කිං මඤ්ඤසි ගාමණි, යො සො පුරිසො පාණාතිපාතී රත්තියා වා දිවසස්ස වා සමයාසමයං උපාදාය කතමො බහුතරො සමයො යං වාසො පාණමතිපාතෙති. යං වා සො පාණං නාතිපාතෙතීති එවමාදිනා භන්තෙ තත්ථ භගවතා අසිබන්ධකං නිගණ්ඨනාටපුත්තස්ස සාවකං ගාමණිං පුච්ඡිත්වා පුච්ඡිත්වා යංබහුලවාදෙ දොසො පකාසිතො.

පුච්ඡා – කථඤ්චාවුසො තත්ථ භගවතා අනෙකංස විපාකකම්මස්ස එකං සවිපාකවාදෙ දොසො පකාසිතො.

විස්සජ්ජනා – ඉධ ගාමණි එකච්චො සත්ථා එවංවාදී හොති එවංදිට්ඨී යො කොචි පාණමතිපාතෙති, සබ්බො සො ආපායිකො නෙරයිකොති එවමාදිනා භන්තෙ තත්ථ භගවතා අනෙකංස කම්මවිපාකස්ස එකංසවිපාකවාදෙ දොසො විත්ථාරෙත්වා පකාසිතො.

පුච්ඡා – කථඤ්චාවුසො තත්ථ භගවතා යථාධම්මසාසනෙ ගුණොවිභජිත්වා පකාසිතො.

විස්සජ්ජනා – ඉධ පන ගාමණි තථාගතො ලොකෙ උප්පජ්ජති අරහං සම්මාසම්බුද්ධො විජ්ජාචරණසම්පන්නො සුගතො ලොකවිදූ අනුත්තරොපුරිස දම්මසාරථී සත්ථාදෙවමනුස්සානං බුද්ධො භගවා, සො අනෙකපරියායෙන පාණාතිපාතං ගරහති විගරහති. ''පාණාතිපාතා විරමථා''ති චාහාති එවමාදිනා භන්තෙ භගවතා තත්ථ යථාධම්මසාසනෙ ගුණො විත්ථාරෙත්වා පකාසිතො.

භද්‍රකසුත්ත

පුච්ඡා – තත්ථෙව ආවුසො පොරාණකෙහි ධම්මසංගාහකමහාථෙරෙහි එකාදසමං සංගීතං භද්‍රකසුත්තං භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – මල්ලෙසු භන්තෙ උරුවෙලකප්පෙනාම මල්ලානං නිගමෙ භද්‍රකං ගාමණිං ආරබ්භ භාසිතං. භද්‍රකො භන්තෙ ගාමණි භගවන්තං එතදවොච ''සාධු මෙ භන්තෙ භගවා දුක්ඛස්ස සමුදයඤ්ච අත්ථඞ්ගමඤ්ච දෙසෙතූ''ති. තස්මිං භන්තෙ වත්ථුස්මිං ''අහඤ්චෙ තෙ ගාමණි අතීතමද්ධානං ආරබ්භ දුක්ඛස්ස සමුදයඤ්ච අත්ථඞ්ගමඤ්ච දෙසෙය්‍යං 'එවං අහොසි අතීතමද්ධාන'න්ති. තත්‍ර තෙ සියා කඞ්ඛා සියා විමතී''ති එවමාදිනා භගවතා භාසිතං.

සාධු මෙ භන්තෙ භගවා දුක්ඛස්ස
සමුදයඤ්ච අත්ථඞ්ගමඤ්ච දෙසෙතු–

''තං කිං මඤ්ඤසි ගාමණි, අත්ථි උරුවෙලකප්පෙ මනුස්සා'' –

රාසියසුත්ත

පුච්ඡා – තෙනාවුසො භගවතා…පෙ…. සම්මාසම්බුද්ධෙන ගාමණිසංයුත්තෙ ද්වාදසමං සංගීතං රාසියසුත්තං කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – මල්ලෙසු භන්තෙ උරුවෙලකප්පෙනාම මල්ලානං නිගමෙ රාසියං ගාමණිං ආරබ්භ භාසිතං. රාසියො භන්තෙ ගාමණි භගවන්තං උපසඞ්කමිත්වා එතදදොච ''සුතං මෙ භන්තෙ 'සමණො ගොතමො සබ්බං තපං ගරහති, සබ්බං තමස්සිං ලූඛජීවිං එකංසෙන උපවදති උපක්කොසතී''ති. යෙ තෙ භන්තෙ එවමාහංසු 'සමණො ගොතමො සබ්බං තපං ගරහති, සබ්බං තපස්සිං ලූඛජීවිං එකංසෙන උපවදති උපක්කොසතී''ති. කච්චි තෙ භන්තෙ භගවතො වුත්තවාදිනො, න ච භගවන්තං අභූතෙන අබ්භාචික්ඛන්ති, ධම්මස්ස චානුධම්මං බ්‍යාකරොන්තී''ති. තස්මිං

භන්තෙ වත්ථුස්මිං යෙ තෙ ගාමණි එවමාහංසු ''සමණො ගොතමො සබ්බං තපං ගරහති, සබ්බං තපස්සිං ලූඛජීවිං ඒකංසෙන උපවදති උපක්කොසතී''ති එවමාදිනා භගවතා භාසිතං.

පුච්ඡා – කථඤ්චාවුසො තත්ථ භගවතා ගරහිතබ්බාගරහිතබ්බා කාමභොගිනො විත්ථාරෙන විභජිත්වා පකාසිතා.

විස්සජ්ජනා – තයො ඛො මෙ ගාමණි කාමභොගිනො සන්තො සංවිජ්ජමානා ලොකස්මිං. කතමෙ තයො. ඉධ ගාමණි එකච්චො කාමභොගී අධම්මෙන භොගෙ පරියෙසති සාහසෙන, අධම්මෙන භොගෙ පරියෙසිත්වා සාහසෙන න අත්තානං සුඛෙති න පීණෙති, න සංවිභජති න පුඤ්ඤානි කරොතීති එවමාදිනා භන්තෙ තත්ථ භගවතා ගරහිතබ්බාගරහිතබ්බා කාමභොගිනො විත්ථාරෙන විභජිත්වා පකාසිතා.

පුච්ඡා – කථඤ්චාවුසො තත්ථ භගවතා ගරහිතබ්බාගරහිතබ්බා තපස්සිනො ලූඛජීවිනො විත්ථාරෙන විභජිත්වා පකාසිතා.

විස්සජ්ජනා – තයො මෙ ගාමණි තපස්සිනො ලූඛජීවිනො සන්තො සංවිජ්ජමානා ලොකස්මිං. කතමෙ තයො. ඉධ ගාමණි එකච්චො තපස්සී ලූඛජීවී සද්ධා අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතො හොති ''අප්පෙව නාම කුසලං ධම්මං අධිගච්ඡෙය්‍යං, අප්පෙව නාම උත්තරිමනුස්සධම්මා අලමරියඤාණදස්සනවිසෙසං සච්ඡිකරෙය්‍යා''න්ති, සො අත්තානං ආතාපෙති පරිතාපෙති, කුසලඤ්ච ධම්මං නාධිගච්ඡති, උත්තරි ච මනුස්සධම්මා අලමරියඤාණදස්සනවිසෙසං න සච්ඡිකරොතීති එවමාදිනා භන්තෙ තත්ථ භගවතා ගරහිතබ්බාගරහිතබ්බා තපස්සිනො ලූඛජීවිනො විත්ථාරෙන විභජිත්වා පකාසිතා.

අබ්‍යාකතසංයුත්ත

ඛෙමාසුත්ත

පුච්ඡා – අබ්‍යාකතසංයුත්තෙ පනාවුසො පොරාණකෙහි ධම්මසංගාහක මහාථෙරෙහි පඨමං සංගීතං ඛෙමාසුත්තං කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කෙන කථඤ්ච භාසිතං. කථඤ්ච තං භගවතාපි පුන භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – අන්තරා ච භන්තෙ සාවත්ථිං අන්තරා ච සාකෙතං තොරණවත්ථුස්මිං පදෙසෙ රාජානං පසෙනදිං කොසලං ආරබ්භ ඛෙමාය භික්ඛුනියා භාසිතං. රාජා භන්තෙ පසෙනදි කොසලො යෙන ඛෙමා භික්ඛුනී තෙනුපසඞ්කමි, උපසඞ්කමිත්වා අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි, එකමන්තං නිසින්නො ඛො භන්තෙ රාජා පසෙනදිකොසලො ඛෙමං භික්ඛුනිං එතදවොච ''කිං නුඛො අය්‍යෙ හොති තථාගතො පරංමරණා''ති. තස්මිං භන්තෙ වත්ථුස්මිං ''අබ්‍යාකතං ඛො එතං මහාරාජ භගවතා හොති තථාගතො පරං මරණා''ති එවමාදිනා ඛෙමාය භික්ඛුනියා භාසිතං. භගවතා ච භන්තෙ අපරෙන සමයෙන රඤ්ඤා පසෙනදිකොසලෙන පුට්ඨෙන එවමෙව පුන භාසිතං.

කිං පනය්‍යෙ නහොති තථාගතො පරං මරණා.

කුතූහලසාලාසුත්ත

පුච්ඡා – තත්ථෙව ආවුසො පොරාණකෙහි ධම්මසංගාහකමහාථෙරෙහි නවමං සංගීතං කුතූහලසාලාසුත්තං භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – වෙසාලියං භන්තෙ වච්ඡගොත්තං පරිබ්බාජකං ආරබ්භ භාසිතං. වච්ඡගොත්තො භන්තෙ පරිබ්බාජකො භගවන්තං උපසඞ්කමිත්වා ''පුරිමානි භො ගොතම දිවසානි පුරිමතරානි සම්බහුලානං නානාතිත්ථියානං සමණබ්‍රාහ්මණානං පරිබ්බාජකානං කුතූහලසාලායං සන්නිසින්නානං සන්නිපතිතානං අයමන්තරකථා උදපාදී''ති එවමාදිකං වචනං අවොච. තස්මිං භන්තෙ වත්ථුස්මිං ''අලඤ්හි තෙ වච්ඡ කඞ්ඛිතුං, අලං විචිකිච්ඡිතුං. කඞ්ඛනීයෙ ච පන තෙ ඨානෙ විචිකිච්ඡා උප්පන්නා''ති එවමාදිනා භගවතා භාසිතං.

මහාවග්ගසංයුත්තපාළි

අවිජ්ජාවග්ග

උපඩ්ඪසුත්ත

පුච්ඡා – මහාවග්ගසංයුත්තෙ පනාවුසො පොරාණකෙහි ධම්මසංගාහකමහාථෙරෙහි දුතියං සංගීතං උපඩ්ඪසුත්තං භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සක්කෙසු භන්තෙ සක්කරෙ නාම සක්‍යානං නිගමෙ ආයස්මන්තං ආනන්දත්ථෙරං ආරබ්භ භාසිතං. ආයස්මා භන්තෙ ආනන්දත්ථෙරො භගවන්තං එතදවොච ''උපඩ්ඪමිදං භන්තෙ බ්‍රහ්මචරියං යදිදං කල්‍යාණමිත්තතා කල්‍යාණසහායතා කල්‍යාණසම්පවඞ්කතා''ති. තස්මිං භන්තෙ වත්ථුස්මිං ''මා හෙවං ආනන්ද, මා හෙවං ආනන්ද, සකලමෙවිදං ආනන්ද බ්‍රහ්මචරියං යදිදං කල්‍යාණමිත්තතා කල්‍යාණසහායතා කල්‍යාණසම්පවඞ්කතා''ති එවමාදිනා භගවතා භාසිතං.

මමං හි ආනන්ද කල්‍යාණමිත්තං ආගම්ම ජාතිධම්මා සත්තා ජාතියා පරිමුච්චන්ති.

බොජ්ඣඞ්ගසංයුත්ත

කුණ්ඩලියසුත්ත

පුච්ඡා – බොජ්ඣඞ්ගසංයුත්තෙ පනාවුසො පොරාණකෙහි ධම්මසංගාහකමහාථෙරෙහි ඡට්ඨං සංගීතං කුණ්ඩලියසුත්තං භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සාකෙතෙ භන්තෙ අඤ්ජනවනෙ මිගදායෙ කුණ්ඩලියං පරිබ්බාජකං ආරබ්භ භාසිතං. කුණ්ඩලියො භන්තෙ පරිබ්බාජකො භගවන්තං උපසඞ්කමිත්වා ''අහමස්මි භො ගොතම ආරාමනිස්සයී පරිසාවචරො, තස්ස මය්හං භො ගොතම පච්ඡාභත්තං භුත්තපාතරාසස්ස අයමාචාරො හොති ආරාමෙන ආරාමං උය්‍යානෙන උය්‍යානං අනුචඞ්කමාමි අනුවිචරාමි, සො තත්ථ පස්සාමි එකෙ සමණබ්‍රාහ්මණෙ ඉතිවාදප්පමොක්ඛානිසංසඤ්චෙව කථං කථෙන්තෙ උපාරම්භානිසංසඤ්ච, භවං පන ගොතමො කිමානිසංසො විහරතී''ති එතං වචනං අවොච. තස්මිං භන්තෙ වත්ථුස්මිං ''විජ්ජාවිමුත්තිඵලානිසංසො ඛො කුණ්ඩලිය තථාගතො විහරතී''ති එවමාදිනා භගවතා භාසිතං.

පඨම ගිලානසුත්ත

පුච්ඡා – තෙනාවුසො භගවතා ජානතා...පෙ.... සම්මාසම්බුද්ධෙන බොජ්ඣඞ්ගසංයුත්තෙ දුතියෙ ගිලානවග්ගෙ පඨමගිලානසුත්තං කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – රාජගහෙ භන්තෙ පිප්පලිගුහායං ආයස්මන්තං මහාකස්සපත්ථෙරං ආරබ්භ භාසිතං. ආයස්මා භන්තෙ මහාකස්සපත්ථෙරො පිප්පලිගුහායං විහරති ආබාධිකො දුක්ඛිතො බාළ්හගිලානො. අථ ඛො භන්තෙ භගවා සායන්හසමයං පටිසල්ලානා වුට්ඨිතො යෙනායස්මා මහාකස්සපො තෙනුපසඞ්කමි, උපසඞ්කමිත්වා පඤ්ඤත්තෙ ආසනෙ නිසීදි, නිසජ්ජ ඛො භගවා ආයස්මන්තං මහාකස්සපං එතදවොච– ''කච්චි තෙ කස්සප ඛමනීයං, කච්චි යාපනීයං, කච්චි දුක්ඛා වෙදනා පටික්කමන්ති නො අභික්කමන්ති, පටික්කමොසානං පඤ්ඤායති නො අභික්කමොති. න මෙ භන්තෙ ඛමනීයං න යාපනීයං, බාළ්හා මෙ දුක්ඛා වෙදනා අභික්කමන්ති නො පටික්කමන්ති, අභික්කමොසානං පඤ්ඤායති නො පටික්කමො''ති. තස්මිං භන්තෙ වත්ථුස්මිං ''සත්තිමෙ කස්සප බොජ්ඣඞ්ගා මයා සම්මදක්ඛාතා භාවිතා බහුලීකතා අභිඤ්ඤාය සම්බොධාය නිබ්බානාය සංවත්තන්තී''ති එවමාදිනා භගවතා භාසිතං.

උදායිසුත්ත

පුච්ඡා – තත්ථෙව ආවුසො තතියෙ උදායිවග්ගෙ පොරාණකෙහි ධම්මසංගාහකමහාථෙරෙහි දසමං සංගීතං උදායිසුත්තං භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සුම්භෙසු භන්තෙ සෙතකෙනාම සුම්භානං නිගමෙ ආයස්මන්තං උදායිත්ථෙරං ආරබ්භ භාසිතං. ආයස්මා භන්තෙ උදායිත්ථෙරො භගවන්තං උපසඞ්කමිත්වා ''අච්ඡරියං භන්තෙ, අබ්භුතං භන්තෙ, යාව බහුකතඤ්ච මෙ භන්තෙ භගවති පෙමඤ්ච ගාරවො ච හිරී ච ඔත්තප්පඤ්චාති එවමාදිකං වචනං අවොච. තස්මිං භන්තෙ වත්ථුස්මිං ''සාධු සාධු උදායි එසො හි තෙ උදායි මග්ගො පටිලද්ධො. යො තෙ භාවිතො බහුලීකතො, තථා තථා විහරන්තං

තථත්තාය උපනෙස්සති, යථා ත්වං 'ඛීණා ජාති, වුසිතං බ්‍රහ්මචරියං, කතං කරණීයං, නාපරං ඉත්ථත්තායා'ති පජානිස්සතී''ති. එවං ඛො භගවතා භාසිතං.

සතිපට්ඨානසංයුත්ත

සතිසුත්ත

පුච්ඡා – සතිපට්ඨානසංයුත්තෙ ආවුසො පොරාණකෙහි ධම්මසංගාහක මහාථෙරෙහි දුතියං සංගීතං සතිසුත්තං භගවතා කත්ථ කං කාරබ්භ කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – වෙසාලියං භන්තෙ අම්බපාලිවනෙ සම්බහුලෙ භික්ඛූ ආරබ්භ ''සතො භික්ඛවෙ භික්ඛු විහරෙය්‍ය සම්පජානො අයං වො අම්හාකං අනුසාසනී''ති එවමාදිනා භගවතා භාසිතං.

සාලසුත්ත

පුච්ඡා – තත්ථෙව ආවුසො පොරාණකෙහි ධම්මසංගාහකමහාථෙරෙහි චතුත්ථං සංගීතං සාලසුත්තං භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – කොසලෙසු භන්තෙ සාලායනාම කොසලානං බ්‍රාහ්මණගාමෙ සම්බහුලෙ භික්ඛූ ආරබ්භ ''යෙ තෙ භික්ඛවෙ භික්ඛූ නවා අචිරපබ්බජිතා අධුනාගතා ඉමං ධම්මවිනයං, තෙ වො භික්ඛවෙ භික්ඛූ චතුන්නං සතිපට්ඨානානං භාවනාය සමාදපෙතබ්බා නිවෙසෙතබ්බා පතිට්ඨාපෙතබ්බා''ති එවමාදිනා භන්තෙ භගවතා භාසිතං.

සකුණග්ඝිසුත්ත

පුච්ඡා – තත්ථෙව ආවුසො පොරාණකෙහි ධම්මසංගාහකමහාථෙරෙහි ඡට්ඨං සංගීතං සකුණග්ඝිසුත්තං භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සාවත්ථියං භන්තෙ සම්බහුලෙ භික්ඛූ ආරබ්භ ''භූතපුබ්බං භික්ඛවෙ සකුණග්ඝි ලාපං සකුණං සහසා අජ්ඣප්පත්තා අග්ගහෙසි. අථ ඛො භික්ඛවෙ ලාපො සකුණො සකුණග්ඝියා හරියමානො එවං පරිදෙවසි මයමෙවම්හ අලක්ඛිකා, මයං අප්පපුඤ්ඤා, යෙ මයං අගොචරෙ චරිම්හ පරවිසයෙ, සචෙජ්ජ මයං ගොචරෙ චරෙය්‍යාම සකෙ පෙත්තිකෙ විසයෙ, න ම්‍යායං සකුණග්ඝි අලං අභවිස්ස යදිදං යුද්ධායා''ති එවමාදිනා භගවතා භාසිතං.

මයමෙවම්හ අලක්ඛිකා, මයං අප්පපුඤ්ඤා.

කො පන තෙ ලාප ගොචරො සකො පෙත්තිකො විසයො.

යදිදං නඞ්ගලකට්ඨකරණං ලෙඩ්ඩුට්ඨානං.

එහි ඛො දානි මෙ සකුණග්ඝි, එහි ඛො දානි මෙ සකුණග්ඝි,

(දාරුගුළොවිය විනිවත්තිත්වා තස්සෙව ලෙඩ්ඩුස්ස අන්තරෙ පච්චුපාදි. අට්ඨකථා)

එවඤ්හි තං භික්ඛවෙ හොති යො අගොචරෙ චරති පරවිසයෙ.

තස්මාතිහ භික්ඛවෙ මා අගොචරෙ චරිත්ථ පරවිසයෙ.

ගොචරෙ භික්ඛවෙ චරථ සකෙ පෙත්තිකෙ විසයෙ.

ගොචරෙ භික්ඛවෙ චරතං සකෙ පෙත්තිකෙ විසයෙ න ලච්ඡති මාරො ඔතාරං, න ලච්ඡති මාරො ආරම්මණං.

භික්ඛුනුපස්සයසුත්ත

පුච්ඡා – තත්ථෙව ආවුසො පොරාණකෙහි ධම්මසංගාහකමහාථෙරෙහි දසමං සංගීතං භික්ඛුනුපස්සයසුත්තං භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සාවත්ථියං භන්තෙ ආයස්මන්තං ආනන්දත්ථෙරං ආරබ්භ භාසිතං. ආයස්මා භන්තෙ ආනන්දො යාවත්තකො අහොසි භික්ඛුනීහි සද්ධිං කථාසල්ලාපො තං සබ්බං භගවතො ආරොචෙසි. තස්මිං භන්තෙ වත්ථුස්මිං ''එවමෙතං ආනන්ද, එවමෙතං ආනන්ද, යොහි කොචි ආනන්ද භික්ඛු වා භික්ඛුනී වා චතූසු සතිපට්ඨානෙසු සුප්පතිට්ඨිතචිත්තො විහරති, තස්සෙතං පාටිකඞ්ඛං උළාරං පුබ්බෙනාපරං විසෙසං සඤ්ජානිස්සතී''ති එවමාදිනා භගවතා භාසිතං.

චුන්දසුත්ත

පුච්ඡා – තත්ථෙව ආවුසො දුතියෙ නාලන්දවග්ගෙ පොරාණකෙහි ධම්මසංගාහකමහාථෙරෙහි තතියං සංගීතං චුන්දසුත්තං භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සාවත්ථියං භන්තෙ ආයස්මන්තංයෙව ආනන්දත්ථෙරං ආරබ්භ භාසිතං. ආයස්මා භන්තෙ ආනන්දත්ථෙරො චුන්දෙන සමණුද්දෙසෙන සද්ධිං යෙන භගවා තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නො ඛො භන්තෙ ආයස්මා ආනන්දො භගවන්තං එතදවොච ''අයං භන්තෙ චුන්දො සමණුද්දෙසො එවමාහ 'ආයස්මා භන්තෙ සාරිපුත්තො පරිනිබ්බුතො, ඉදමස්ස පත්තචීවර'න්ති. අපි ච මෙ භන්තෙ මධුරකජාතො විය කායො, දිසාපි මෙ න පක්ඛායන්ති, ධම්මාපි මං නප්පටිභන්ති 'ආයස්මා සාරිපුත්තො පරිනිබ්බුතො'ති සුත්වා''ති. තස්මිං භන්තෙ වත්ථුස්මිං ''කිං නු ඛො තෙ ආනන්ද සාරිපුත්තො සීලක්ඛන්ධං වා ආදාය පරිනිබ්බුතො, සමාධික්ඛන්ධං වා, පඤ්ඤාක්ඛන්ධංවා, විමුත්තික්ඛන්ධංවා, විමුත්තිඤාණදස්සනක්ඛන්ධං වා ආදාය පරිනිබ්බුතො''ති එවමාදිනා භගවතා භාසිතං.

අයං භන්තෙ චුන්දොසමණුද්දෙසො එවමාහ.

තස්මාතිහානන්ද අත්තදීපා විහරථ අත්තසරණා අනඤ්ඤසරණා ධම්මදීපා ධම්මසරණා අනඤ්ඤසරණා.

බාහියසුත්ත

පුච්ඡා – තත්ථෙව ආවුසො පොරාණකෙහි ධම්මසංගාහකමහාථෙරෙහි පඤ්චමං සංගීතං බාහියසුත්තං භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සාවත්ථියං භන්තෙ ආයස්මන්තං බාහියං ආරබ්භ භාසිතං. ආයස්මා භන්තෙ බාහියො භගවන්තං එතදවොච ''සාධු මෙ භන්තෙ භගවා සංඛිත්තෙන ධම්මං දෙසෙතු, යමහං භගවතො ධම්මං සුත්වා එකො වූපකට්ඨො අප්පමත්තො ආතාපී පහිතත්තො විහරෙය්‍ය''න්ති. තස්මිං භන්තෙ වත්ථුස්මිං ''තස්මාතිහ ත්වං බාහිය ආදිමෙව විසොධෙහි කුසලෙසු ධම්මෙසු. කො චාදිකුසලානං ධම්මානං, සීලඤ්ච සුවිසුද්ධං දිට්ඨිච උජුකා''ති එවමාදිනා භගවතා භාසිතං.

සීලට්ඨිතිවග්ග

චිරට්ඨිතිසුත්ත

පුච්ඡා – තත්ථෙව ආවුසො තතියෙ සීලට්ඨිතිවග්ගෙ පොරාණකෙහි ධම්මසංගාහකමහාථෙරෙහි දුතියං සංගීතං චිරට්ඨිතිසුත්තං කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කෙන කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – පාටලිපුත්තෙ භන්තෙ ආයස්මන්තං භද්දං ආරබ්භ ආයස්මතා ආනන්දත්ථෙරෙන ධම්මභණ්ඩාගාරිකෙන භාසිතං. ආයස්මා භන්තෙ භද්දො සායන්හසමයං පටිසල්ලානා වුට්ඨිතො යෙනායස්මා ආනන්දො තෙනුපසඞ්කමි, උපසඞ්කමිත්වා ආයස්මන්තං ආනන්දං එතදවොච ''කො නු ඛො ආවුසො ආනන්ද හෙතු කො පච්චයො, යෙන තථාගතෙ පරිනිබ්බුතෙ සද්ධම්මො න චිරට්ඨිතිකො හොති, කො පනාවුසො ආනන්ද හෙතු කො පච්චයො, යෙන තථාගතෙ පරිනිබ්බුතෙ සද්ධම්මො චිරට්ඨිතිකො හොතී''ති. තස්මිං භන්තෙ වත්ථුස්මිං ''සාධු සාධු ආවුසො භද්ද, භද්දකො ඛො තෙ ආවුසො භද්ද උම්මඞ්ගො''ති එවමාදිනා ආයස්මතා ආනන්දත්ථෙරෙන ධම්මභණ්ඩාගාරිකෙන භාසිතං.

භද්දකො තෙ ආවුසො භද්ද උම්මඞ්ගො.

''චතුන්නං ඛො ආවුසො සතිපට්ඨානානං අභාවිතත්තා අබහුලීකතත්තා තථාගතෙ පරිනිබ්බුතෙ සද්ධම්මො න චිරට්ඨිතිකො හොතී'' –

සිරිවඩ්ඪසුත්ත

පුච්ඡා – තස්සාවුසො භගවතා අරහතො සම්මාසම්බුද්ධස්ස පාවචනසමුද්දභූතාය මහාවග්ගපාළියා සතිපට්ඨානසංයුත්තෙ සීලට්ඨිතිවග්ගෙ නවමං සිරිවඩ්ඪසුත්තං කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කෙන කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – රාජගහෙ භන්තෙ සිරිවඩ්ඪං ගහපතිං ආරබ්භ ආයස්මතා ආනන්දත්ථෙරෙන ධම්මභණ්ඩාගාරිකෙන භාසිතං. සිරිවඩ්ඪො භන්තෙ ගහපති ආබාධිකො හොති දුක්ඛිතො බාළ්හගිලානො. අථඛො භන්තෙ ආයස්මා ආනන්දො යෙනසිරිවඩ්ඪස්ස ගහපතිස්ස නිවෙසනං තෙනුපසඞ්කමි, උපසඞ්කමිත්වා පඤ්ඤත්තෙ ආසනෙ නිසීදි . නිසජ්ජ ඛො ආයස්මා ආනන්දො සිරිවඩ්ඪං ගහපතිං එතදවොච ''කච්චි තෙ ගහපති ඛමනීයං, කච්චි යාපනීයං, කච්චි දුක්ඛා වෙදනා පටික්කමන්ති නො අභික්කමන්ති, පටික්කමොසානං පඤ්ඤායති නො අභික්කමො''ති. න මෙ භන්තෙ ඛමනීයං, න යාපනීයං, බාළ්හා මෙ දුක්ඛා වෙදනා අභික්කමන්ති නො පටික්කමන්ති, අභික්කමොසානං පඤ්ඤායති නො පටික්කමො''ති. තස්මිං භන්තෙ වත්ථුස්මිං ''තස්මාතිහ තෙ ගහපති එවං සික්ඛිතබ්බං 'කායෙ කායානුපස්සී විහරිස්සාමි ආතාපී සම්පජානො සතිමා විනෙය්‍ය ලොකෙ අභිජ්ඣා දොමනස්සං. වෙදනාසු. චිත්තෙ. ධම්මෙසු ධම්මානුපස්සී විහරිස්සාමි ආතාපී සම්පජානො සතිමා විනෙය්‍ය ලොකෙ අභිජ්ඣා දොමනස්ස'න්ති. එවඤ්හි තෙ ගහපති සික්ඛිතබ්බ''න්ති. එවං ඛො ආයස්මතා ආනන්දත්ථෙරෙන ධම්මභණ්ඩාගාරිකෙන භාසිතං.

ඉද්ධිපාදසංයුත්ත

මොග්ගල්ලානසුත්ත

පුච්ඡා – ඉද්ධිපාදසංයුත්තෙ ආවුසො චතුත්ථං මොග්ගල්ලානසුත්තං භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සාවත්ථියං භන්තෙ සම්බහුලෙ භික්ඛූ ආරබ්භ භාසිතං. සම්බහුලා භන්තෙ භික්ඛූ හෙට්ඨාමිගාරමාතුපාසාදෙ විහරන්ති උද්ධතා උන්නළා චපලා මුඛරා විකිණ්ණවාචා මුට්ඨස්සතිනො අසම්පජානා අසමාහිතා භන්තචිත්තා පාකතින්ද්‍රියා. තස්මිං භන්තෙ වත්ථුස්මිං ආයස්මන්තං මහාමොග්ගල්ලානං තෙ භික්ඛූ සංවෙජෙත්වා ''කිං නු තුම්හෙ භික්ඛවෙ සංවිග්ගා ලොමහට්ඨජාතා එකමන්තං ඨිතා''ති එවමාදිනා භගවතා භාසිතං.

අච්ඡරියං වත භො, අබ්භුතං වත භො.

නිවාතඤ්ච වත.

අයඤ්ච මිගාරමාතුපාසාදො ගම්භීරනෙමො.

තුම්හෙව ඛො භික්ඛවෙ සංවෙජෙතුකාමෙන මොග්ගල්ලානෙන භික්ඛුනා පාදඞ්ගුට්ඨකෙන මිගාරමාතුපාසාදො සඞ්කම්පිතො සම්පකම්පිතො සම්පධාලිතො.

තං කිං මඤ්ඤථ භික්ඛවෙ, කතමෙසං ධම්මානං භාවිතත්තා බහුලීකතත්තා මොග්ගල්ලානො භික්ඛු එවං මහිද්ධිකො එවං මහානුභාවො.

අනුරුද්ධසංයුත්ත

බාළ්හගිලානසුත්ත

පුච්ඡා – අනුරුද්ධසංයුත්තෙ ආවුසො පොරාණකෙහි ධම්මසංගාහකමහාථෙරෙහි දසමං සංගීතං බාළ්හගිනානසුත්තං කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කෙන කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සාවත්ථියං භන්තෙ සම්බහුලෙ භික්ඛූ ආරබ්භ ආයස්මතා අනුරුද්ධත්ථෙරෙන භාසිතං. සම්බහුලා භන්තෙ භික්ඛූ ආයස්මන්තං අනුරුද්ධං ආබාධිකං දුක්ඛිතං බාළ්හගිලානං එතදවොචුං ''කතමෙනායස්මතො අනුරුද්ධස්ස විහාරෙන විහරතො උප්පන්නා සාරීරිකා දුක්ඛා වෙදනා චිත්තං න පරියාදාය තිට්ඨන්තී''ති. තස්මිං භන්තෙ වත්ථුස්මිං ''චතූසු ඛො මෙ ආවුසො සතිපට්ඨානෙසු සුප්පතිට්ඨිතචිත්තස්ස විහරතො උප්පන්නා සාරීරිකා දුක්ඛා වෙදනා චිත්තං න පරියාදාය තිට්ඨන්තී''ති එවමාදිනා ආයස්මතා අනුරුද්ධත්ථෙරෙන භාසිතං.

ආනාපානසංයුත්ත

මහාකප්පිනසුත්ත

පුච්ඡා – ආනාපානසංයුත්තෙ ආවුසො පොරාණකෙහි ධම්මසංගාහකමහාථෙරෙහි සත්තමං සංගීතං මහාකප්පිනසුත්තං භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සාවත්ථියං භන්තෙ සම්බහුලෙ භික්ඛූ ආරබ්භ ''පස්සථ නො තුම්හෙ භික්ඛවෙ එතස්ස භික්ඛුනො කායස්ස ඉඤ්ජිතත්තං වා ඵන්දිතත්තං වා''ති එවමාදිනා භගවතා භාසිතං.

ඉච්ඡානඞ්ගලසුත්ත

පුච්ඡා – තත්ථෙව ආවුසො දුතියවග්ගෙ පඨමං ඉච්ඡානඞ්ගලසුත්තං භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – ඉච්ඡානඞ්ගලෙ භන්තෙ සම්බහුලෙ භික්ඛූ ආරබ්භ ''සචෙ ඛො භික්ඛවෙ අඤ්ඤතිත්ථියා පරිබ්බාජකා එවං පුච්ඡෙය්‍යුං 'කතමෙ නාවුසො විහාරෙන සමණො ගොතමො වස්සාවාසං බහුලං විහාසී'ති. එවං පුට්ඨා තුම්හෙ භික්ඛවෙ තෙසං අඤ්ඤතිත්ථියානං පරිබ්බාජකානං එවං බ්‍යාකරෙය්‍යාථ ආනාපානස්සතිසමාධිනා ඛො ආවුසො භගවා වස්සාවාසං බහුලං විහාසී''ති එවමාදිනා භන්තෙ භගවතා භාසිතං.

සොතාපත්තිසංයුත්ත

චක්කවත්තිරාජසුත්ත

පුච්ඡා – සොතාපත්තිසංයුත්තෙ ආවුසො පොරාණකෙහි ධම්මසංගාහකමහාථෙරෙහි පඨමං සංගීතං චක්කවත්තිරාජසුත්තං භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සාවත්ථියං භන්තෙ සම්බහුලෙ භික්ඛූ ආරබ්භ ''කිඤ්චාපි භික්ඛවෙ රාජා චක්කවත්තී චතුන්නං දීපානං ඉස්සරියාධිපච්චං රජ්ජං කාරෙත්වා කායස්ස භෙදා පරං මරණා සුගතිං සග්ගං ලොකං උපපජ්ජති දෙවානං තාවතිංසානං සහබ්‍යතං, සො තත්ථ නන්දනෙ වනෙ අච්ඡරාසඞ්ඝපරිවුතො දිබ්බෙහි ච පඤ්චහි කාමගුණෙහි සමප්පිතො සමඞ්ගීභූතො පරිචාරෙති සො චතූහි ධම්මෙහි අසමන්නාගතො, අථ ඛො සො අපරිමුත්තොව නිරයා, අපරිමුත්තො තිරච්ඡානයොනියා, අපරිමුත්තො පෙත්තිවිසයා, අපරිමුත්තො අපායදුග්ගතිවිනිපාතා''ති එවමාදිනා භන්තෙ භගවතා භාසිතං.

දීඝාවු උපාසකසුත්ත

පුච්ඡා – තත්ථෙව ආවුසො පොරාණකෙහි ධම්මසංගාහකමහාථෙරෙහි තතියං සංගීතං දීඝාවුඋපාසකසුත්තං භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – රාජගහෙ භන්තෙ දීඝාවුං උපාසකං ආරබ්භ භාසිතං. භගවා භන්තෙ දීඝාවුං උපාසකං ආබාධිකං දුක්ඛිතං බාළ්හගිලානං එතදවොච ''කච්චි තෙ දීඝාවු ඛමනීයං, කච්චි යාපනීයං, කච්චි දුක්ඛා වෙදනා පටික්කමන්ති නො අභික්කමන්ති, පටික්කමොසානං පඤ්ඤායති නො අභික්කමො''ති. න මෙ භන්තෙ ඛමනීයං, න යාපනීයං බාළ්හා මෙ දුක්ඛා වෙදනා අභික්කමන්ති නො පටික්කමන්ති, අභික්කමොසානං පඤ්ඤායති නො පටික්කමොති. තස්මිං භන්තෙ වත්ථුස්මිං ''තස්මාතිහ තෙ දීඝාවු එවං සික්ඛිතබ්බං බුද්ධෙ අවෙච්චප්පසාදෙන සමන්නාගතො භවිස්සාමී''ති එවමාදිනා භගවතා භාසිතං.

යානිමානි භන්තෙ භගවතා චත්තාරි සොතාපත්තියඞ්ගානි දෙසිතානි, සංවිජ්ජන්තෙ තෙ ධම්මා මයි–

තස්මාතිහ ත්වං දීඝාවු ඉමෙසු චතූසු සොතාපත්තියඞ්ගෙසු පතිට්ඨාය ඡ විජ්ජාභාගියෙ ධම්මෙ උත්තරි භාවෙය්‍යාසි–

මා ත්වං තාත දීඝාවු එවං මනසාකාසි.

ඉඞ්ඝ ත්වං තාත දීඝාවු යදෙව තෙ භගවා ආහ, තදෙව ත්වං සාධුකං මනසිකරොහි.

පණ්ඩිතො භික්ඛවෙ දීඝාවු උපාසකො.

පච්චපාදි ධම්මස්සානුධම්මං.

න ච මං ධම්මාධිකරණං විහෙසෙසි.

දීඝාවු භික්ඛවෙ උපාසකො පඤ්චන්නං ඔරම්භාගියානං සංයොජනානං පරික්ඛයා ඔපපාතිකො තත්ථ පරිනිබ්බායී අනාවත්තිධම්මො තස්මා ලොකා.

වෙළුද්වාරෙය්‍යසුත්ත

පුච්ඡා – තෙනාවුසො භගවතා...පෙ.... සම්මාසම්බුද්ධෙන සොතාපත්තිසංයුත්තෙ සත්තමං සංගීතං වෙළුද්වාරෙය්‍යසුත්තං කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – කොසලෙසු භන්තෙ වෙළුද්වාරෙ නාම කොසලානං බ්‍රාහ්මණ ගාමෙ වෙළුද්වාරෙය්‍යකෙ බ්‍රාහ්මණගහපතිකෙ ආරබ්භ භාසිතං.

වෙළුද්වාරෙය්‍යකා භන්තෙ බ්‍රාහ්මණගහපතිකා භගවන්තං එතදවොචුං ''මයං භො ගොතම එවංකාමා එවංඡන්දා එවංඅධිප්පායා පුත්තසම්බාධසයනං අජ්ඣාවසෙය්‍යාම...පෙ.... ජාතරූපරජතං සාදියෙය්‍යාම, කායස්ස භෙදා පරං මරණා සුගතිං සග්ගං ලොකං උපපජ්ජෙය්‍යාම, තෙසං නො භවං ගොතමො අම්හාකං එවංකාමානං එවංඡන්දානං එවංඅධිප්පායානං තථා දම්මං දෙසෙතු, යථා මයං පුත්තසම්බාධසයනං අජ්ඣාවසෙය්‍යාම...පෙ.... කායස්ස භෙදා පරං මරණා සුගතිං සග්ගං ලොකං උපපජ්ජෙය්‍යාමා''ති. තස්මිං භන්තෙ වත්ථුස්මිං ''අත්තූපනායිකං වො ගහපතයො ධම්මපරියායං දෙසෙස්සාමි, තං සුණාථ සාධුකං මනසි කරොථ, භාසිස්සාමී''ති එවමාදිනා භගවතා භාසිතං.

සරණානිවග්ග

පඨම මහානාමසුත්ත

පුච්ඡා – තත්ථෙව ආවුසො තතියෙ සරණානිවග්ගෙ පොරාණකෙහි ධම්මසංගාහකමහාථෙරෙහි පඨමං සංගීතං පඨමමහානාමසුත්තං භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සක්කෙසු භන්තෙ කපිලවත්ථුස්මිං නිග්‍රොධාරාමෙ මහානාමං සක්කං ආරබ්භ භාසිතං. මහානාමො භන්තෙ සක්කො භගවන්තං එතදවොච ''ඉදං භන්තෙ කපිලවත්ථු ඉද්ධඤ්චෙව ඵීතඤ්ච බාහුජඤ්ඤං ආකිණ්ණමනුස්සං සම්බාධබ්‍යූහං, සො ඛ්වාහං භන්තෙ භගවන්තං වා පයිරුපාසිත්වා මනොභාවනීයෙ වා භික්ඛූ සායන්හසමයං කපිලවත්ථුං පවිසන්තො භන්තෙනපි හත්ථිනා සමාගච්ඡාමි, භන්තෙනපි අස්සෙන සමාගච්ඡාමි, භන්තෙනපි රථෙන සමාගච්ඡාමි, භන්තෙනපි සකටෙන සමාගච්ඡාමි, භන්තෙනපි පුරිසෙන සමාගච්ඡාමි, තස්ස මය්හං භන්තෙ තස්මිං සමයෙ මුස්සතෙව භගවන්තං ආරබ්භ සති, මුස්සති ධම්මං ආරබ්භ සති, මුස්සති සඞ්ඝං ආරබ්භ සති, තස්ස මය්හං භන්තෙ එවං හොති ඉමම්හි චාහං සමයෙ කාලං කරෙය්‍යං, කා මය්හං ගති, කො අභිසම්පරායො''ති. තස්මිං භන්තෙ වත්ථුස්මිං ''මා භායි මහානාම, මා භායි මහානාම, අපාපකං තෙ මරණං භවිස්සති අපාපිකා කාලං කිරියා''ති එවමාදිනා භගවතා භාසිතං.

දුතිය සරණානිසක්කසුත්ත

පුච්ඡා – තත්ථෙව ආවුසො ධම්මසංගාහකමහාථෙරෙහි පඤ්චමං සංගීතං දුතියසරණානිසක්කසුත්තං භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සක්කෙසු භන්තෙ කපිලවත්ථුස්මිං නිග්‍රොධාරාමෙ මහානාමංයෙව සක්කං ආරබ්භ භාසිතං.

මහානාමො භන්තෙ සක්කො භගවන්තං එතදවොච ''ඉධ භන්තෙ සරණානි සක්කො කාලඞ්කතො, සො භගවතා බ්‍යාකතො 'සොතාපන්නො අවිනිපාතධම්මො නියතො සම්බොධිපරායණො'ති. තත්‍ර සුදං භන්තෙ සම්බහුලා සක්කා සඞ්ගම්ම සමාගම්ම උජ්ඣායන්ති ඛීයන්ති විපාචෙන්ති 'අච්ඡරියං වත භො, අබ්භුතං වත

භො , එත්ථ දානි කො න සොතාපන්නො භවිස්සති, යත්‍ර හි නාම සරණානි සක්කො කාලඞ්කතො, සො භගවතා බ්‍යාකතො 'සොතාපන්නො අවිනිපාතධම්මො නියතො සම්බොධිපරායණො'ති, සරණානි සක්කො සික්ඛාය අපරිපූරකාරී අහොසී''ති තස්මිං භන්තෙ වත්ථුස්මිං ''යො සො මහානාම දීඝරත්තං උපාසකො බුද්ධං සරණං ගතො, ධම්මං සරණං ගතො, සඞ්ඝං සරණං ගතො, සො කථං විනිපාතං ගච්ඡෙය්‍යා''ති එවමාදිනා භගවතා භාසිතං.

පඨම අනාථපිණ්ඩිකසුත්ත

පුච්ඡා – තත්ථෙව ආවුසො පොරාණකෙහි ධම්මසංගාහකමහාථෙරෙහි ඡට්ඨං සංගීතං පඨමඅනාථපිණ්ඩිකසුත්තං කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කෙන කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සාවත්ථියං භන්තෙ අනාථපිණ්ඩිකං ගහපතිං ආරබ්භ ආයස්මතා සාරිපුත්තත්ථෙරෙන ධම්මසෙනාපතිනා භාසිතං.

ආයස්මා භ්භන්තෙ සාරිපුත්තත්ථෙරො ආයස්මතා ආනන්දත්ථෙරෙන පච්ඡාසමණෙන සද්ධිං යෙන අනාථපිණ්ඩිකස්ස ගහපතිස්ස නිවෙසනං තෙනුපසඞ්කමි, උපසඞ්කමිත්වා පඤ්ඤත්තෙ ආසනෙ නිසීදි, නිසජ්ජ ඛො ආයස්මා සාරිපුත්තො අනාථපිණ්ඩිකං ගහපතිං ආබාධිකං දුක්ඛිතං බාළ්හගිලානං එතදවොච ''කච්චි තෙ ගහපති ඛමනීයං කච්චි යාපනීයං, කච්චි දුක්ඛා වෙදනා පටික්කමන්ති, නො අභික්කමන්ති, පටික්කමොසානං පඤ්ඤායති, නො අභික්කමො''ති, න මෙ භන්තෙ ඛමනීයං, න යාපනීයං, බාළ්හා මෙ දුක්ඛා වෙදනා අභික්කමන්ති, නො පටික්කමන්ති, අභික්කමොසානං පඤ්ඤායති, නො පටික්කමොති. තස්මිං භන්තෙ වත්ථුස්මිං ''යථා රූපෙන ඛො ගහපති බුද්ධෙ අප්පසාදෙන සමන්නාගතො අස්සුතවා පුථුජ්ජනො කායස්ස භෙදා පරං මරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උපපජ්ජති තථාරූපො තෙ බුද්ධෙ අප්පසාදො නත්ථි, අත්ථි ච ඛො තෙ ගහපති බුද්ධෙ අවෙච්චප්පසාදො 'ඉතිපි සො භගවා අරහං සම්මාසම්බුද්ධො...පෙ.... භගවා'ති තඤ්ච පන තෙ බුද්ධෙ අවෙච්චප්පසාදං අත්තනි සමනුපස්සතො ඨානසො වෙදනා පටිප්පස්සම්භෙය්‍යා''ති එවමාදිනා ආයස්මතා සාරිපුත්තත්ථෙරෙන ධම්මසෙනාපතිනා භාසිතං.

යස්ස සද්ධා තථාගතෙ, අචලා සුප්පතිට්ඨිතා;
සීලඤ්ච යස්ස කල්‍යාණං, අරියකන්තං පසංසිතං.

සඞ්ඝෙ පසාදො යස්සත්ථි, උජුභූතඤ්ච දස්සනං;
අදලිද්දොති තං ආහු, අමොඝං තස්ස ජීවිතං.

තස්මා සද්ධඤ්ච සීලඤ්ච, පසාදං ධම්මදස්සනං;
අනුයුඤ්ජෙථ මෙධාවී, සරං බුද්ධානසාසනං.

පුඤ්ඤාභිසන්දවග්ග

මහානාමසුත්ත

පුච්ඡා – තත්ථෙව ආවුසො පුඤ්ඤාභිසන්දවග්ගො පොරාණකෙහි ධම්මසංගාහකමහාථෙරෙහි සත්තමං සංගීතං මහානාමසුත්තං භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සක්කෙසු භන්තෙ කපිලවත්ථුස්මිං මහානාමං සක්කං ආරබ්භ භාසිතං.

මහානාමො භන්තෙ සක්කො භගවන්තං එතදවොච ''කිත්තාවතා නු ඛො භන්තෙ උපාසකො හොතී''ති. තස්මිං භන්තෙ වත්ථුස්මිං ''යතො ඛො මහානාම බුද්ධං සරණං ගතො හොති, ධම්මං සරණං ගතො හොති, සඞ්ඝං සරණං ගතො හොතී''ති එවමාදිනා භගවතා භාසිතං.

කිත්තාවතා නු ඛො භන්තෙ උපාසකො හොති.

කාළිගොධසුත්ත

පුච්ඡා – තත්ථෙව ආවුසො පොරාණකෙහි ධම්මසංගාහකමහාථෙරෙහි නවමං සංගීතං කාළිගොධසුත්තං භගවතා කත්ථ කං කාරබ්භ කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සක්කෙසු භන්තෙ කාළිගොධං නාම සාකියානිං ආරබ්භ ''චතූහි ඛො ගොධෙ ධම්මෙහි සමන්නාගතා අරියසාවිකා සොතාපන්නා හොති අවිනිපාතධම්මා නියතා සම්බොධිපරායණා''ති එවමාදිනා භගවතා භාසිතං.

ලාභා තෙ ගොධෙ, සුලද්ධං තෙ ගොධෙ, සොතාපත්තිඵලං තයා ගොධෙ –

නන්දියසක්කසුත්ත

පුච්ඡා – තෙනාවුසො ජානතා...පෙ.... සම්මාසම්බුද්ධෙන සොතාපත්තිසංයුත්තෙ පුඤ්ඤාභිසන්දවග්ගෙ දසමං නන්දියසක්කසුත්තං කත්ථ කං ආරබ්භ කිස්මිං වත්ථුස්මිං කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සක්කෙසු භන්තෙ කපිලවත්ථුස්මිං නිග්‍රොධාරාමෙ නන්දියං සක්කං ආරබ්භ භාසිතං. නන්දියො භන්තෙ සක්කො භගවන්තං එතදවොච ''යස්සෙව නු ඛො භන්තෙ අරියසාවකස්ස චත්තාරි සොතාපත්තියඞ්ගානි

සබ්බෙන සබ්බං සබ්බථාසබ්බං නත්ථි, ස්වෙව නු ඛො භන්තෙ අරියසාවකො පමාදවිහාරී''ති. තස්මිං භන්තෙ වත්ථුස්මිං ''යස්ස ඛො නන්දිය චත්තාරි සොතාපත්තියඞ්ගානි සබ්බෙනසබ්බං සබ්බථාසබ්බං නත්ථි, තමහං බාහිරො පුථුජ්ජනපක්ඛෙ ඨිතොති වදාමී''ති එවමාදිනා භගවතා භාසිතං.

සච්චසංයුත්ත

තිරච්ඡානකථාසුත්ත

පුච්ඡා – සච්චසංයුත්තෙ ආවුසො පොරාණකෙහි ධම්මසංගායකමහාථෙරෙහි දසමං සංගීතං තිරච්ඡානකථාසුත්තං භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සාවත්ථියං භන්තෙ සම්බහුලෙ භික්ඛූ ආරබ්භ මා භික්ඛවෙ අනෙකවිහිතං තිරච්ඡානකථං කථෙය්‍යාථ. සෙය්‍යථීදං, රාජකථං චොරකථං මහාමත්තකථං සෙනාකථං භයකථං යුද්ධකථං අන්නකථං පානකථං වත්ථකථං සයනකථං එවමාදිනා භන්තෙ භගවතා භාසිතං.

ඉදං දුක්ඛන්ති කථෙය්‍යාථ.

තස්මාතිහ භික්ඛවෙ ඉදං දුක්ඛන්ති යොගො කරණීයො...පෙ.... අයං දුක්ඛනිරොධගාමිනී පටිපදාති යොගො කරණීයො.

ධම්මචක්කපවත්තනසුත්ත

පුච්ඡා – තත්ථෙව ආවුසො ධම්මචක්කප්පවත්තනවග්ගෙ පොරාණකෙහි ධම්මසංගාහකමහාථෙරෙහි පඨමං සංගීතං ධම්මචක්කපවත්තනසුත්තං භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – බාරාණසියං භන්තෙ ඉසිපතනෙ මිගදායෙ පඤ්චවග්ගියෙ භික්ඛූ ආරබ්භ ''ද්වෙ මෙ භික්ඛවෙ අන්තා පබ්බජිතෙන නසෙවිතබ්බා. කතමෙ ද්වෙ, යො චායං කාමෙසු කාමසුඛල්ලිකානුයොගො හීනො ගම්මො පොථුජ්ජනිකො අනරියො අනත්ථසංහිතො, යො චායං අත්තකිලමථානුයොගො දුක්ඛො අනරියො අනත්ථසංහිතො, එතෙ ඛො භික්ඛවෙ උභො අන්තෙ අනුපගම්ම මජ්ඣිමාපටිපදා තථාගතෙන අභිසම්බුද්ධා''ති එවමාදිනා භගවතා භාසිතං.

ආසවක්ඛයසුත්ත

පුච්ඡා – තත්ථෙව ආවුසො කොටිගාමවග්ගෙ පොරාණකෙහි ධම්මසංගාහකමහාථෙරෙහි පඤ්චමං සංගීතං ආසවක්ඛයසුත්තං භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – සාවත්ථියං භන්තෙ සම්බහුලෙ භික්ඛූ ආරබ්භ ''ජානතොහං භික්ඛවෙ පස්සතො ආසවානං ඛයං වදාමි, නො අජානතො අපස්සතො. කිඤ්ච භික්ඛවෙ ජානතො පස්සතො ආසවානං ඛයො හොති, ඉදං දුක්ඛන්ති භික්ඛවෙ ජානතො පස්සතො ආසවානං ඛයො හොති, අයං දුක්ඛසමුදයොති, අයං දුක්ඛනිරොධොති, අයං දුක්ඛනිරොධගාමිනීපටිපදාති ජානතො පස්සතො ආසවානං ඛයො හොති. එවං ඛො භික්ඛවෙ ජානතො එවං පස්සතො ආසවානං ඛයො හොති. තස්මාතිහ භික්ඛවෙ ''ඉදං දුක්ඛ''න්ති යොගො කරණීයො, අයං දුක්ඛසමුදයොති, අයං දුක්ඛනිරොධොති, අයං දුක්ඛනිරොධගාමිනීපටිපදාති යොගො කරණීයො''ති එවං ඛො භගවතා භාසිතං.

සීසපාවනසුත්ත

පුච්ඡා – තත්ථෙව ආවුසො සීසපාවනවග්ගෙ පොරාණකෙහි ධම්මසංගාහකමහාථෙරෙහි පඨමං සංගීතං සීසපාවනසුත්තං භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කථඤ්ච භාසිතං.

විස්සජ්ජනා – කොසම්බියං භන්තෙ සීසපාවනෙ සම්බහුලෙ භික්ඛූ ආරබ්භ ''තං කිං මඤ්ඤථ භික්ඛවෙ, කතමං නුඛො බහුතරං යානි වා මයා පරිත්තානි සීසපාපණ්ණානි පාණිනා ගහිතානි යදිදං උපරි සීසපාවනෙ''ති එවමාදිනා භගවතා භාසිතං.

පඤ්චගතිපෙය්‍යාලවග්ග

පුච්ඡා – තත්ථෙව ආවුසො පොරාණකෙහි ධම්මසංගාහකමහාථෙරෙහි පරියොසානභාවෙන සංගීතො පඤ්චගතිපෙය්‍යාලවග්ගෙ, භගවතා කත්ථ කං ආරබ්භ කථඤ්ච භාසිතො.

විස්සජ්ජනා – වෙසාලියං භන්තෙ සම්බහුලෙ භික්ඛූ ආරබ්භ ''තං කිං මඤ්ඤථ භික්ඛවෙ, කතමං නු ඛො බහුතරං, යො වායං මයා පරිත්තො නඛසිඛායං පංසු ආරොපිතො, අයං වා මහාපථවී''ති එවමාදිනා භගවතා භාසිතො.

පුච්ඡා – කෙ ආවුසො සික්ඛන්ති.

විස්සජ්ජනා – සෙක්ඛා ච භන්තෙ පුථුජ්ජනකල්‍යාණකා ච සික්ඛන්ති.

පුච්ඡා – කෙ ආවුසො සික්ඛිතසික්ඛා.

විස්සජ්ජනා – අරහන්තො භන්තෙ සික්ඛිතසික්ඛා.

පුච්ඡා – කත්ථ ආවුසො ඨිතං.

විස්සජ්ජනා – සික්ඛාකාමෙසු භන්තෙ ඨිතං.

පුච්ඡා – කෙ ආවුසො ධාරෙන්ති.

විස්සජ්ජනා – යෙසං භන්තෙ වත්තති තෙ ධාරෙන්ති.

පුච්ඡා – කස්ස ආවුසො වචනං.

විස්සජ්ජනා – භගවතො භන්තෙ වචනං අරහතො සම්මාසම්බුද්ධස්ස.

පුච්ඡා – කෙන ආවුසො ආභතං.

විස්සජ්ජනා – පරම්පරාය භන්තෙ ආභතං.